

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFKA

EKİM 2014 Sayı: 2

Fiyat: 5 TL

Bi dünya...

Ferhan Şensoy • Okan Bayülgen • Sunay Akın • İclal Aydın • Ridvan Akar • Emrah Serbes • Nihat Sırdar • Mesut Yar
Yaşar Günaçgün • İsmail Küçükkaya • Mehmet Coşkundeniz • Elif Yılmaz • İsmail Saymaz • Okay Karacan • Lube Ayar
Met Üst • Pelin Çini • Erhan Karadağ • Deniz Ülke Arıboğan • Balçıçek İlter • Ezgi Başaran • Tuğçe Tatari
Ahmet Güneştekin • Rahşan Gülşan • Melis Alphan • Ayşenur Arslan • Erdoğan Emir • Candaş Tolga Işık

İşçisin Sen İşçi Öl

Pendik'te çalıştığı inşaatın 8. katındaki iskeleden düşen Adem Bal öldü. (2013)

1

Beyoğlu'nda 8. sınıf öğrencisi Emine Demirel çalıştığı tekstil atölyesinde öldü. (2013)

2

Soma'da maden ocağında meydana gelen iş kazasında 29 yaşındaki Ali Çetinkaya öldü. (2013)

3

Darkale köyünde faaliyet gösteren bir şirkete ait kömür madeninde 1 işçi öldü. (2013)

4

Darkale köyünde faaliyet gösteren aynı kömür madeninde çıkan yangında 9 işçi yaralandı. (2013)

5

Ardahan-Kars kara yolunda yol yapım işinde çalışan işçi, kamyon çarpması sonucu hayatını kaybetti. (2013)

6

Dış cephe onarımı sırasında yoldan geçen traktörün hareketiyle iskeleden beton zemine düşen inşaat işçisi Şeref Zor öldü. (2013)

7

İstanbul'da kot taşlamasında çalışırken rahatsızlanan 160 silikozis hastasından biri olan Sait Gündoğdu öldü. (2013)

8

Dersim'de usulsüz bir şekilde çalıştırılan emekli işçi Mustafa Atan elektrik akımına kapılarak öldü. (2013)

9

Urfa'da inşaat işçisi Celal Özkan ve Yılmaz Gökmen, ellerinde bulunan demir çubuğun yüksek gerilim hattına değmesi sonucu elektrik akımına kapılarak öldü. (2013)

11

Sancaktepe'de bir inşaat alanında meydana gelen göçükte işçi Hüseyin Arslanca öldü. (2013)

12

Başakşehir'de bir inşaatın 24. katından düşen işçi öldü. (2013)

13

İzmir'de salça fabrikasında çalışan Mesut Taşkın, temizlik için girdiği kazanda öldü. (2013)

14

TA RIH TE EK İM

Şanlıurfa'da temizlik işçisi Halil Dülger asansör kabini ile duvar arasında sıkışarak öldü. (2013)

15

İzmir Aliağa'da iş cinayetleriyle sabıkalı Habaş'ta, ocak püskürmesiyle tabir edilen kazada Ergün Öztürk isimli işçinin vücudu yandı. (2013)

16

TEM otoyolunda refüjdeki aydınlatma direğine çarpan yolcu otobüsünün muavini öldü. (2013)

17

Antalya'da yüksek gerilim hattındaki arızayı gidermeye çalışırken düşen elektrik işçisi öldü. (2013)

18

Kars'ta demiryolu tünel inşaatında halatı kopan beton kalıbın altında kalan 1 işçi öldü. (2013)

19

Sivas'ın Suşehri ilçesinde iki traktörün arasına sıkışan 1 tarım işçisi öldü. (2013)

20

Manisa Soma'da kömür ocağında çıkan yangında Yunus Güçlü isimli işçi öldü. (2013)

21

Çankırı'da tarım işçisi Arif Söylemez devrilen iş makinasının altında kalarak öldü. (2013)

22

Manisa'da tütün tarlasında çalışan işçi Nurullah Arıcı iş yerinden verilen plakasız motosikletiyle şarampole yuvarlanarak öldü. (2013)

23

Samsun'un Vezirköprü ilçesi'nde, 5 metre derinliğindeki çukura inen Ahmet Arslan, göçük altında kalarak öldü. (2013)

24

Adana'da bir işçi, sıva yaptığı inşaat halindeki binanın 8. katından düşerek öldü. (2013)

24

Giresun Dereli'de HES inşaatında bir işçi öldü. (2013)

24

Sakarya'da HES inşaatında çalışan 16 yaşındaki çocuğun kolu koptu. (2013)

25

Malatya'da Muharrem Yazı isimli işçi çalıştığı inşaatın düşerek öldü. (2013)

26

Samsun'da bir inşaatın asansör montajında çalışan 16 yaşındaki çocuk, 8. kattan düşerek ağır yaralandı. (2013)

27

Belgrad-Niş otoyolunda TRT ekibini taşıyan aracın kaza yapması sonucu meydana gelen trafik kazasında TRT kameramanı Halil Elmas öldü. (2013)

30

Mudurnu'da devrilen tankerin altında kalan işçi Mehmet Tuncel öldü. (2013)

31

Doç. Dr. Selçuk Şirin

bizim 'fıtrat' bambaşka

'Fıtrat' kavramının bir sektöre mal edilmesi tesadüf değil. Çünkü doğal deyince sorumluluk bitiyor. Kaçınılmazlık zırhına bürününce kimse fail olmuyor!

Her iki günde bir 10 işçi hayatını kaybediyor bu memlekette. Senede 5 Soma ediyor! Sayıları kanıksamaktan daha tehlikeli olan ölümleri normalleştirmek. Olanı olması gereken sanmak. Bir değil, iki değil neredeyse her gün şantiyelerden, madenlerden, tershanelerden gelen ölüm haberleriyle başa çıkmak kolay değil. Ya isyan edeceksiniz bu ölümlere ya da kader diyeceksiniz. Bu kadar çok insan yaşamını kaybediyorsa bu işin normali bu diyeceksiniz. Ya da en son kazanın ardından Torunlar Holding yöneticisinin dediği gibi ölüm inşaat sektörünün doğasında var diyeceksiniz. Yani? Yani bizim fıtratımızda çalışırken ölmek var!

Peki gerçekten de öyle mi?

Çalışırken ölmek kaçınılmaz mı?

Bu soruya yanıt vermek için oturup bir dizi analiz yaptım. Temel varsayımım şu: Eğer çalışırken ölmek bir işin doğasında varsa aynı iş kolundaki ölümler ülkeden ülkeye çok az değişiklik arz eder. Bu tezimi test etmek için de bizdeki son iki büyük kazanın meydana geldiği iki sektörü seçtim. Taşkömürü madenciligi ve inşaat sektörü.

Her iki tezi de tek tek inceleyelim. Önce taşkömürü sektörüne bakalım. Dünyada en fazla taşkömürü üreten iki ülke ile Türkiye'yi madenlerdeki ölüm sayıları üzerinden karşılaştırdım. Bu karşılaştırma için 1 milyon ton taşkömürü üretimini baz aldım. Yani aynı miktar kömürü üretirken biz ne kadar can veriyoruz onlar ne kadar can veriyor? Bir işçimiz kaç Çinliye, kaç Amerikalıya bedel?

Elimizdeki en son veri, yani 2012 verilerine göre; bizde 1 milyon tonda 4.33 kişi can verirken, ABD'de 50 Milyon ton taş kömürü üretiminde 1 işçi hayatını kaybediyor.

Bu verileri daha da basitleştirmek mümkün. 2011 yılını baz alalım bu kıyaslama için; zira o yılın rakamları bu seneye daha yakın duruyor. 2011'de 1 milyon ton kömür üretmek için ölen her bir Çinli madenciye karşılık bizde 20'nin üzerinde madenci

hayatını kaybetmiş. Amerikalılarla kıyasladığımızda durumumuz daha da vahim. 2011'de her bir Amerikalı madenciye karşılık, aynı ton madeni üretmek için, bizde tam 527 madenci canını kömür ocağında bırakmış. Uzatmaya gerek yok. **Bir Türk dünyaya bedel mi bilmem ama madenlerde çalışan işçilerimiz için hesap bu değil.** Hadi Amerika'yı geçelim. Diyelim ki onlar bir yolunu bulup madenlerin fıtratını değiştirmişler ama ya Çin! İşçi hakları konusunda dünyanın en şaibeli rejimlerinden biri bile bizden çok daha güvenli çalışma koşulları yaratmış madenlerinde. Çin'in yerine istediğiniz demokrasiyi koyun sonuç Türkiye aleyhine bozuluyor. Özetle, 'gavur' memleketlerdeki madenlerin fıtratında da Kırgızistan ve Azerbaycan gibi 'dost ve kardeş' ülkelerde de bizdeki kadar ölüm yok! **Şantiyeler ucuz can pazarı!** Bizde en fazla işçi ölümü madenlerde değil ekonomimizin lokomotifini sayılan inşaat. Taşınmazdan lokomotif olur mu sorusuna hiç girmiyorum, çünkü olmaz! Ama bir kere inşaat müptelası olduğumuz için bu alışkanlığın korkunç maliyetine bakmakta fayda var. İnşaat sektöründe her gün en az bir işçimiz hayatını kaybediyor. Bu sektörde can kaybı bakımından Avrupa'da karnesi en berbat ülke Türkiye!

Madem ölüyoruz bari değişiyor mu diye abes bir soru aklınıza geldiyse yanıt vereyim hemen. Değmiyor! Türkiye her 270 milyon dolarlık inşaat üretimi sırasında bir işçisini toprağa veriyor. İsveç'te ise her 5,51 milyar dolarlık üretimde 1 işçi yaşamını yitiriyor. Yani en fazla biz ölüyoruz. Bedavaya ölüyoruz...

Ölüm her yerde!

Maden ocakları ve inşaatın ötesine baktığımızda tablo değişmiyor. Elimizde en son verilerden yola çıkarak hazırladığım her 100 bin çalışan başına düşen iş kazasında ölüm sayısı sıralaması var. Burada da durum aynı. Tüm sektörler itibarıyla Avrupa'da açık ara en ölümcül çalışma ortamını biz kurmuşuz. Her 100 bin çalışanda 5 kişiyi kaybediyoruz iş kazalarında. Bu

sayı Yunanistan'da yalnızca 0,9. Yani her Yunan işçisine karşın bizde 5 işçi hayatını yitiriyor. Bir çalışmamız 12 Hollandalıya bedel!

Madencilğin fıtratında, inşaatın doğasında ölmek var ise bu verileri nereye koyacağız? Neden başka ülkelerde insanlar işlerini yaparken bizdeki kadar çok ölmüyor?

Türkiye'de iş kazalarının bu kadar çok olmasının pek çok özel nedeni ama tek bir genel nedeni var. Bizde insanı çalışırken öldürmenin müeyyidesi yok! Fıtrat gibi uhrevi bir kavramın bu ölümleri açıklamak için kullanılması bir tesadüf değil. **Aslında insana, hatta bireye has bir kavram olan 'fıtrat' kavramının bir sektöre mal edilmesi de bir tesadüf değil.** Çünkü doğal deyince sorumluluk bitiyor. Kaçınılmazlık zırhına bürününce kimse fail olmuyor!

Hukuk yoksa ucuza ölüm var! Gerçek demokrasilerde iş kazası işin doğasından değil, ihmal üzerinden açıklanıyor. Bir iş kazası olunca en küçük yöneticiden en üst merciye kadar sorumluluk sahibi herkes ölümü kaçınılmaz bir vaka olarak meşrulaştırmak için seferber olmuyor. Bir işyerinde hayatını kaybeden tek bir kişi olduğunda muhakkak birileri hesap veriyor. Bitirmeden bir maruzatımı yazayım. Bu kadar veriyi alt alta sıralamaktan imtina ediyorum. **Zira biliyorumki rakamların dili soğuktur. Önemli olan her bir rakamın arkasında yatan hikayedir. Çünkü her gün ortalama 5 işçiyi ekmek peşinde koştuğu için toprağa veriyoruz derken onlardan sadece birini düşünmemiz bile bu realiteye isyan etmemiz için yeterli...**

Hıdır Ali Genç yukarıdaki sayılardan biri. Ölen 10 inşaat işçisinden. Gazetelerde çıktı bir not olarak hayatının kısa hikayesi. Ben de oradan öğrendim. Daha 21 yaşında. Tunceli Üniversitesi öğrencisi. Sırtındaki çantada azığı, para biriktirip okula dönecekti. Hayali gazeteci olmak. Ali Sami Yen'de yükselen rezidansların temelinde Hıdır Ali Genç'in kanı var. Canı var, Unutma!

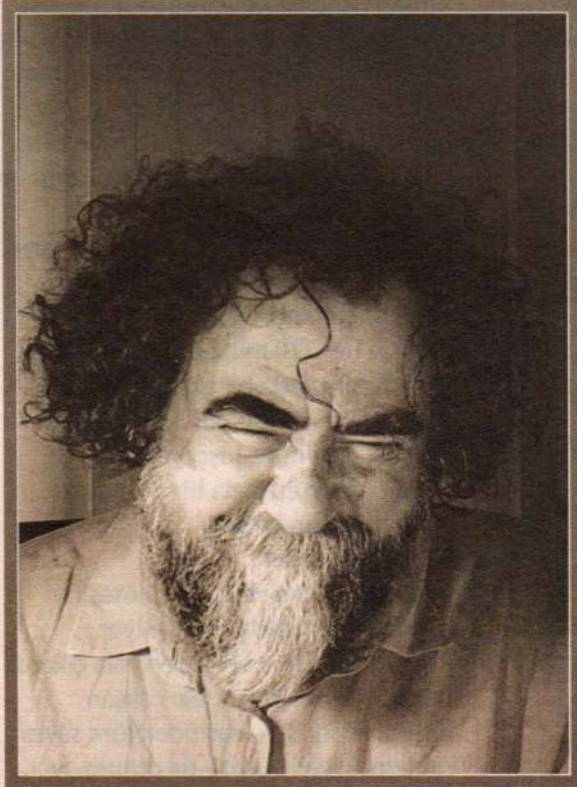
değilim:

*kalbini hiç zorlama bebeğim
ne ilkinim ne sonranım
hep kenarda yedek duran
arada sıradanım*

*belki bir sevgilin olabilirim
belki ilk elli sevgilin arasına da
girebilirim*

ve fekat ama ancak

*kalbini hiç zorlama bebeğim
ikimiz de biliyoruz maalesef
delirdiğin ben değilim!*

Mesut Yar

kafam inceden duman, TV seyrediyorum ulan!

Hastası mı, ustası mı kurbanı mı yoksa televizyonun bizzat kendisi mi olacaksın? Kararını ver!

Gençler kendi aralarında soruyorlar birbirlerine; "Neyin kafasını yaşıyorsun?" diye. Malumunuz inceden dumanlı kafalar için orta yaratıcılıkta bir gönderme bu...

Ama benim hayatımda da bir şeyleri tanımlıyor. Mesela her karşısına geçtiğimde hücrelerimi eriten "televizyon kafası"... Bu halin de semptomları belli. Kafa tatlı bir bulanıklık içinde olacak, aygıtla yakınlaşmanıza yarayan o dil tüm zihninizi ele geçirecek, uyku ile uyanıklık arasında birkaç evren yaratılıp makul bir paradoksun dehlizlerinde kaybolunacak ve sonunda gerçeklikle ilgili tüm duygular yitip gidecek...

Çaresiz bir hastalık gibi tarifini verdiğim bu "Televizyon Kafası"na ulaşmak öyle ilk oturuşta karşılaştığınız bir şey değil.

O zalim aygıtın karşısında ömrünüzün en az bir çeyreğini geçirmeniz gerekiyor. Aranızdaki aşk ve nefret ilişkisi bir süre sonra yerini yeni tanımlara ve duygulara bırakıyor. Benim gibi meslekte, TV içi ve karşısında çeyrek asır geçirenlerden biriyseniz durumunuz herhangi bir tanımla da kabul etmiyor. Uzatmayıp girişelim meseleye. 1974 baharıydı sanırım. TRT'nin sinyali müziğiyle başladı TV aygıtıyla tanışıklığımız. Müziğe hemen sözler uydurduk. Gençtik, hızlıydık, yaratıcılığımız vücudumuzdan önde koşuyordu. "Abdurrahman efendi, efendi / yellenmekten geberdi!" TV karşısında ürettiğimiz ilk iş, düşünce, felsefe, fiiliyat ve artık ne varsa miladı bu dizelerdir işte...

Böyle başlayan bir ilişkinin yıllar içinde profesyonel bir hatta geçip oradan da TV'nin bizzat kendisinin ekmek tekneimiz olacağını kestiremediğimiz için aygıtı ve karşısındaki durumumuzu özet geçen Abdurrahman efendinin kaderini bugün bizzat yaşayacağımızı hayal edemedik maalesef... TV içinde ve dışında olmak insanda yoğun bir gaz sıkışmasına neden olabilir. Bir kadın kuşağı içinde, kendi içinizde sakladığınız kadını bulabilir, bir izdivaç programında elden ele dolaşan kontrol kalemi olabilir, bir haber bülteninin en dandik haberinde, haberin kendisinden daha dandik bir kahraman yapılabilir, ortalama dizinin ortalamanın çok altında karakterlerinden birinde ruhunuzun aynasını keşfedebilirsiniz...

Tüm bunları yaparken enikonu dörtgen bir aygıtın karşısında olduğunuzu ve aygıtla frekans yoluyla gelen görüntülerin kafanızdaki frekansın değerlerini hercümerç ettiğini unutabilirsiniz çoğunlukla. İşte tam bu noktada hayatta geride bıraktığınız her saniyenin "bir daha uğrarsam öpsünler beni" minvalinde bir serzenişle bendinizle vedalaştığını da sektebilirsiniz...

TV, hayattaki bütün acıları unutmak, hayatın yeni acılarıyla tanışmak, acının tarifini başkaları üzerinden yapmak, başkalarının tarifini kendinize monte etmek gibi çoktan seçmeli tercihlerle çıkar karşınıza. Tam tersi de olabilir. Aradığınız mutluluğu dizi karakterinin bir diğerine

buse kondurduğu anda keşfedebilirsiniz. Öpülen ya da öptüren olmanın bir önemi de yok üstelik. Ya da "canlarım, beni siz yarattınız" cenderesi içinde amorfleşen o sahte simaların size atfettiği önemin sarhoşluğuna kapılabilirsiniz.

TV karşısında kendinizi olmak istediğiniz şey,

en çok da dünyanın sahibi filan

zanneder; "kumandamla ezerim lan seni" jargonunun heybetine de teslim edebilirsiniz kendinizi...

TV Kafası, TV Hastası, TV Ustası gibi birçok sıfat işte burada birbirine geçerek bulanık bir labirentin içinde hepimizin kendini kaybettiği bir yokluk hissinin dile getirilen halidir sonuç itibarıyla. Her gün ömrünüzün ortalama 4 saatini, benimkinin en az 7 saatini öğüten bu un değirmeninden çuvallar içinde çıktığınızda sizden bırakın ekmek, helva bile yapılmaz. Çok mu olumsuz bir örnekti?

Sizin için çok daha mı büyük anlamı var televizyon denilen kendinden felsefe çıkarabilmiş frekans trafiğinin?

O zaman yazının burasında bırakın okumayı. "Adam belli ki metal, frekans, kamera, ışık, ses, kurgu, montaj, görüntü yorgunu olmuş, iflas nedenini de TV'ye yüklüyor" deyip ekranlarınızın başına dönün...

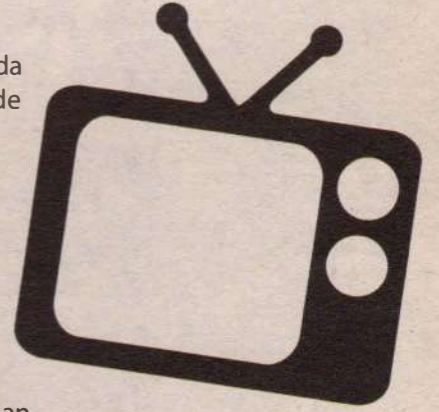
Karşınızda en müstehzi haliyle sırttan bir yüzün hipnozuyla kendinizden geçin. Ya da bir dizinin kendini yüz yirmi küsur kez tekrar eden hikayesine bırakın karakterinizi. O devir daim içinde ölüp, dirilebilen, vurulup şifacı görmeden iyileşebilen, terk edilip birkaç dakika sonra aldatılan, aldatılıp daha acısını çekmeden aldatanlardan olun. Çekin siyahları üstünüze kendi yarattığınız düşmanlara boşaltın şarjörleri. Kesmezse bulun bir ışın silahı "UFO görmüş süper kahraman gibi" saydığın galaksinin derin ağabeylerinin üstüne.

Ya da daha derine dalın ve boğulun...

Tüm kötülüklerin anası tüm kötülükler değiştikçe değişen bir annedir. Kimi zaman alkol, kimi zaman sigara, kumar, uyuşturucu, yalan, kibir, futbol, siyaset, savaş, ırkçılık, sağcılık, solculuk, orta yolculuk ya da vicdansızlık olarak her gün yeniden doğurur bizi. Bugünün anası Televizyon dalga metresidir sevgili Kafa okuru. Ve bir inceden dümen suyuna aldığı anda sizi artık onu tanımlayacak kafa da lügat da bırakmaz...

Şimdi tercih senin; ne olmak istiyorsun? Televizyon hastası mı, televizyon ustası mı, televizyon kurbanı mı? Ha, yoksa Televizyon'un bizzat kendisi mi? Olma, yapma, etme, kapat gitsin, ol, yap, et, bırak açık kalsın...

Biri şu kumandayı uzatabilir mi; bir şey deneyeceğim!

BANA BUL ?
YAPTIĞINI
DOĞRULU
SENCE

'Marmara'da da çekirdek kabukları balıklardan çok yahu!' diye sitem ediyordum,
Kadıköy taraflarındaydım sanırım, biliyorsun bu deniz hep çöplükten hallice,
düş
ecek
gibi oldum
üç beş adım ötede bir abi çıtladıklarını önce elinde biriktiriyor, avucu dolunca denize bırakıyordu, niye?
Tek tek atınca denizde bir başlarına dağılmasınlar belli bir çoğunluğa ulaşınca atayım ki birbirlerine destek çıkarlar diye mi düşünüyordu, yoksa tek tek atışta her kol hareketi için fazladan efor sarfetmeye mi üşendi?
Aman... Bana ne be, Allah seni inandırсын
düş
ecek
gibi oldum
Bi ara çok ama sahiden çok şiir okudum, ne kadar çok şairle ne kadar çok acıda ortak olduğumuzu gördüm,
"insanım ben ya" dedim, "acılarımı insanı insan kılan" dedim
ama yine de
düş
ecek
gibi oldum
derken, acımla böbürlenecek kadar, acımı uzvummuşçasına işlevsellendirmeye çalışacak kadar,
hatta insaniyetimi ona borçlu olduğumu kabullenecek kadar da acıyı ahbap bilmeme hayli içerledim,
öyle ki,
düş
ecek
gibi oldum

Aynı sofrada aynı tuzluğa aynı anda elimizi uzattığımızda, kalbim tekledi
düş
ecek
gibi oldum
ama hemencecik, sonrasında senin için içimden "yahu sen ne önyargılısın, önyargılısın, tarhanaya bile önyargılısın, tadına bakmadan tuz serpeceksin yine değil mi?" diye konuşmaya başladım işte birdenbire, kendi kendime, senin peşin fikirliliğine sinirlenip tuzu çekip aldım,
elin uzandığıyla kaldı, kalbimi tekleten bir andan sinirimi hoplatan bir ana geçişim 3 saniye sürmüştü,
düş
ecek
gibi oldum
Ben balıklarla çekirdek kabukları, tuzluklarla önyargılar, şairlerle canımın sızısı yüzünden
hep ama hep
düş
ecek
gibi oluyorum
İşte en son
"Ben her zaman senin yanındayım" yalanını bir elin kapıdayken söyledin

d
üş
ş
t
ü
m

İclal Aydın

gerçek bir tanedir

Orman yoluna girdiğim de yağmur başladı. Arabanın camını açtım. Gündüzün sıcaklığı toprak yoldan yavaş yavaş yükseliyor, farların ışığında dans eden bir sise dönüşüyordu. Toprak ve yağmur kokusunu içime çeke çeke yazın bittiğini kabul ettim. Zamanın hızına aklım yetişmiyor bir süredir. Kızımın okulu sanki geçen hafta tatile girmiş gibi. Oysa üç aylık yaz tatili dün bitti ve bugün okulları açıldı. Onun için nasıl da dolu dolu bir yaz oldu. Uluslararası yaz okulundan dönüşüyle birlikte ilk kalp ağrısını yaşadı sanırım. Sanıyorum, çünkü artık kendi dünyasına beni pek sokmak istemiyor. Tahminlerde bulunuyorum ben de...

Çok merak ediyorum neler oluyor o kucağından inmeyen günlüğün içinde. Fazla kurcalayan biri olmamaya çalışmama rağmen yine de kendimi tutamadığım anlar var. Bazen, birden bağırıma başlıyorum ve kendi sesimi duyduğumda hiç beklemediğim bir anne çeşidine döndüğümü görüyorum "Anne niye atarlandın sen yine?" diyor kırmızı kulaklığını kafasına takarken. Ve kendi alemine girip kapısını kapıyor.

Geçenlerde bir sabah yine kaybettiği bir eşyasını yine bulamadığı için onların deyimiyle yine **'atarlandım'**. "Sahip olduğun olanakların kıymetini bilmiyorsun" diye mutfakta bağırıp çağırıp, tencere tava dolaba doldururken neden bu kadar sinirlendiğimi o anda idrak ettim. Ben aslında kendi çocukluğuma üzülüyordum. Bedel ödmeden rahat olanaklara kavuşmuşların elbette kolay kazanılmış her şeye karşı aynı rahat tavrı göstermesi, kıymet bilmemesi olağandı. Onların yeni çizilmiş bir dünya haritasında yeni yeni şekillenmiş başka değerleri, farklı bir merhamet algıları vardı. Bir annenin bugünkü imkanlarıyla kendi çocukluğundaki eksikleri (özlemleri daha mı doğru acaba) evladına yaşatmamaya çalışması bir hata mıydı yoksa?

Koca bir yaz tatilini sokaktaki bebelerle kukalı saklambaç oynayarak geçirirdim ben. Bir yaza damgasını vurmuş kitaplarım vardı; Gizli Yediler, Afacan Beşler bir de Sihirbaz Mandrake ve Abdullah. Öğleden sonraları kardeşime yemek yedirir sonra da kitap okuyarak annemin işten gelmesini beklerdim. Akşam olup gün battı mı, mahallenin bütün çocukları bir bahçe duvarı üzerine çay bardakları gibi dizilir ve çekirdek çitleyerek balkonlardan gelen sesleri dinlerdik. Sanırım bu yüzden biraz daha yavaş büyüdük. Siyah beyaz televizyonumuzda izlediğimiz Lady Diana'nın düğünü ve İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher'ın Falkland adaları yüzünden Arjantin'le savaşması sayesinde adını duyduğumuz çok çok uzak bir şehirdi Londra. Uzaktı. Çok uzaktı. Üç kuruş parayla sihirbaz Mandrake'yi cebinden çıkaracak hünerlerle ev geçindiren anne babaların çocukları olarak Londra'da yaz okulu maz okulu hayalini bile kuramayacağımız şeylerdi. Banyo sobası, çamaşır kazanı, komşudaki jetonlu telefon, filan derken biz mahallede birbirimizi döve döve büyüdük. Çünkü gördüğümüz buydu, herkes birbirini dövüyordu. Ama kendiliğinden geliştirdi iyileşme, barışma hali. Uzak değildik çünkü. Gözlerimiz birbirimizin hayatlarını görüyordu. Birimizin babası işten çıkarılınca o hepimizin meselesi oluyordu. Küsmezdik. Küslük varsa bile çabucak sönen bir balondur. Bizim hayatımız sokağımızın içindeki dünya kadardı. 1983'de kaldı. 2014 yazında okul tatil oldu ve kızım Londra'ya yaz okuluna gitti. Gittiğinin birinci haftasıydı. Klasik akşam konuşmamızı

yapmak için aramasını bekliyordum. Her zamankinden daha geç aradı. Sesi ağlamaklıydı.

"Anne biz şimdi buradaki İsrail'li arkadaşlarımızla konuşmayalım mı?"

Benim telefonum "flanca" marka ya, onu kullanmayacak mıyım?" soruları arka arkaya sıralıyordu. "Kızım sen Facebook'a mı girdin?" dedim. "Evet anne yarım saat izin verdiler bugün. Anne neler oluyor Gazze'de anlatır mısın? Ben ne yapacağım şimdi? İsraili çocuklarla aynı sınıfta durmayalım mı?"

Sen dünyayı kucaklasın diye, farklı kültürlerin, ırkların çocukları bir arada olabilmeyi daha küçük yaşta öğrensinler diye, dil sorununu çocuk yaşta bitirsinler, geriye insani yapılanma kalsın diye imkan yaratmaya çalış, çocuğunu uluslararası bir okula gönder; Facebook kullanıcısı bir "atardamar" evladını oradan da yakalasın.

Dakikalar içinde ona en ihtiyacı olan yanıtları vermeliydim. Olabildiğince hızlı bir özet geçtim, geldiğinde daha uzun anlatacağım diye söz verdim. Ama onun asıl derdi İsrail'den gelen sınıf arkadaşlarıyla oynarsa ölen masum bebeklere karşı bir günah işleyip işlemeyeceğiydi.

"O ölen masum bebekler için arkadaşlarıyla oynayacaksın, birlikte ders yapacaksın. **Siz çocukken arkadaş olmayı başaracaksınız ki büyüdüğünüzde masum bebekler ölmesin.** Sakın arkadaşlarına Facebook'ta okuduklarını aktarma. Siz bunların üzerine çıkın olur mu?"

Biraz rahatlamıştı telefon kapanırken. "Bunu gelince uzun uzun konuşacağız anne, tamam mı?" dedi. "Tamam" dedim. Geldiğinden beri konuşuyoruz. Benim bir küçük sokakta geçen çocukluğum İran-İrak savaşını biliyordu. Kızımın "küresel dünyası" ise bir çocuğun kaldıramayacağı kadar çok kir taşıyor. "Darginliğin, savaşmanın, mütemadiyen işi yokuşa sürmenin bir tavır olmadığını" anlatmaya çalışıyorum.

"Bir savaşı bitirmenin bir tek yolu vardır; konuşmak. Bu yüzden mümkün olduğunca çok dil öğren annem. Bir de matematik. Sorunlar hayatı tıkadığında iş matematikle çözülür. Başkasının sana önerdikleriyle, başkasının doğrusuyla değil. Çünkü gerçek bir tanedir" diyorum. Kafasını sallıyor.

Sonra ben kendi dünyama dönüyorum. Çözumsuzlükte istikrarlı bir yol izleyen değişmeyen isimler, yüzler...

Dil sorunu halledilir de geriye insani yapılanma kalıyor ya hep. O inatçı örgütlü "atardamar" küskünlüğü o kadar seviyor ki... İnsani yapılanmanın temeli bile atılamıyor..

"Atarlanan" bir anne olabilirim ama çözümü tıkayan bir "atardamar" yetiştirmek istemiyorum. Yağmur devam ediyor. Hocamın notlarını okuyorum: "Gerçek bir tanedir. Her toprakta, her toplumda, her kültürde aynılık gösterir. Duruma ve kişiye göre değişmez. Gerçeği aramak insanın birinci vazifesidir. Bir şeyi reddedebilmek için onun ne olduğunu bilmelidir insan. Bilmediğiniz bir şeyi kabul ya da reddedemezsiniz."

Bu yüzden arkadaşım çözüm ortağınıza küsemezsiniz!

Nihat Sırdar

nerde o eski...

Babamla her bayram namazı sonrası aile kabristanını ziyaret ederdik. Her seferinde bir gün annem ve babam için bu mezarlığa gelip dua edeceğim günü düşünür ama nedense hiç olmayacakmış gibi gelirdi.

Salı Şehremini, Çarşamba Fatih, Perşembe Yedikule, Cuma Kızılelma, Cumartesi Kocamustafapaşa. Babamla terlik satıyoruz pazarlarda. Küçük bir yer tezgâhı, yıllar içinde tahta sahibi olduğumuz ve işgaliye ödediğimiz bir pazarcı tezgâhına dönüştü. Okul sonrası tezgâhı toplamak için ilkokuldan itibaren akşamları pazardayım. Bir de elbette bayram önceleri. O günler en önemli günler. Hele arefe günü. Hazırlıkları günler öncesinden başladılar arefenin. Gedikpaşa ve Taşıtlarla'dan terlik aldığımız toptancı ve imalatçılara gider, siyah kocaman torbalarda terlikler alır ve taksiyle eve getirirdik. Taksi kısmı mühim. Pahalı ve maliyetli bir şey bizim için. Eninde sonunda edindiğimiz en büyük araç meyve sebze satanların üç tekerli arabaları çünkü. O arabayı bir alış hikayemiz var ama onu ayrı anlatmam gerek. Toptancılara borçlanarak aldığımız terliklerle sabah erkenden pazarın yolunu tutuyoruz babamla. Tezgâh kurmamız için bir gün öncesinde tahtacıların bıraktığı, üstünde yağlı boyayla "N S" yazılmış tahtaları yerleştirip tenteyi çekiyoruz. Bizim tente diğer tezgâhlarınkı gibi kaput bezinden değildi yıllarca. Sürekli bir şekilde yırtılan ve akıtan naylon aldık hep ucuz diye. Sonra Unkapanı'nda Amerikan bezinden diktirip, törenle Salı pazarından çekmiştik ilk kez göndere yeni tentemizi. Arefe pazarları başka olur. Alışveriş yapan için bir an önce eksikleri tamamlama telaşyken sadece, pazarcı için yıl boyu

beklediği o çok satış yapacağı gündür. Önemlidir. Babam sattığı her terliği o gün bulduğu bir kartonu not kağıdı haline getirip yazardı. En sevdiğim şeydi benim kendi sattığım terliği yazmak veya ona yazdırmak. Öğlene doğru kalabalıklaşırdı arefe pazarı. Yemek işini önceden hallederdik ki müşteri kaçırmayalım. Hangi pazarda olduğumuza göre menü değişirdi. Salıysa Şehremini Saray Meydanı'ndan güveç pide, Çarşambaysa fırından sıcak ekmek, beyaz peynir ve üzüm, Cumaysa seyyar tezgahdan döner ekmek. Perşembe ve Cumartesi pazarları eve yakın olduğu için annem hazırlardı, ben götürürdüm. Baş döndüren bir hızla biterdi mallar. Ben bazen koşarak eve gider yeni mallar getirir, bazen Pazar uzaksa annemi ankesörlü telefonda arar taksiyle evdeki malları getirmesini isterdim. Akşam olunca ve her zaman en az 1 saatte topladığımız tezgahta toplayacak mal kalmayınca babamın yüzündeki keyif bir süre sonra ıslıkla söylediği bir şarkıya dönerdi. Eve dönüşümüz büyük bir zafer kazanıp ülkesine dönen akıncılar gibi olurdu. Kaç terlik satıldığı sayılır, hasılat belli olur, onun içinden toptancıların borçları ayrılırdı. Sonra bayram traşı için doğru berbere. Genelde arefe geceleri sabaha kadar açık olduğu için berberler sıkıntı olmaz, tek sıkıntı benim ısrarla babamın berberi tarafından hiç istemediğim bir modelde traş edilmem olurdu. Ve bayram sabahı. Annem sabaha kadar temizlik yapmış, baklavaları hazırlamış fırına atmış, evin içini bir temizlik ve fırından gelen baklava ve börek kokuları sarmış. O yorgunluğun üzerine babamın zorla uyandırmasıyla bayram namazına Sümbül Efendi'ye gider, namaz sonrası Silivrikapı'daki aile kabristanını ziyaret ederdik. Her seferinde bir gün annem ve babam için bu mezarlığa gelip dua edeceğim günü düşünüp üzülür ama nedense hiç olmayacakmış gibi gelirdi. Nitekim o kabristan değil artık ziyaret ettiğim. Ve bayramın en sevdiğim zamanı. Bayram kahvaltısı. Kabristan dönüşü annemin hazırladığı ve arefe günü hasılatının etkisinin masadaki salam, sucuklu yumurta ve tavuklu börekten bariz bir şekilde anlaşıldığı o sofrâ... Hayatımın en mutlu, en güzel günleri olduğunun farkında olmadığım ve hızla geçen o bayramlar... Sanki üzerinden 50 yıl geçmiş. Hepsini 20-25 yıl öncesi. Ne kadar çabuk değişmiş, ne kadar hızlı yozlaşmışız farkında mısınız? Şimdi bayramlar ne kadar uzak, ne kadar soğuk, ne kadar sıkıcı. Sadece memleket değil, bayramlar da "yeni" artık. Gösterişin, riyakarlığın, samimiyetsizliğin bayramları artık kutlanan. "Eski" bayramınız kutlu olsun o zaman. Eski gibi... İyi bayramlar.

İsmail Saymaz

akasya reçeli

Zaman, hayli kıymetliydi artık. İnsan boş işlerle uğraşmamalıydı. Meyhanenin yanındaki reçelci dükkanını göstererek "Mesela" dedi, "İnsan niye akasya reçeli yapar ki? Gereksiz bir iş! Yapmasan ne eksilir?"

Her zamanki gibi, keyifsiz ve suratsız halde uyandı. Eli, yaklaşık iki aydır olduğu üzere, cep telefonuna uzandı. Evet, yine aramamış. Yine mesaj göndermemiş. Aynı istemsiz alışkanlıkla O'nun Twitter hesabını açtı. Tam 22 saattir hiçbir şey yazmamış. Ardından Instagram hesabına baktı. Üç gündür yeni bir fotoğraf koymamış. Sanki yer yarılmış da içine girmiş. O'ndan ne bir ses, ne bir nefes... Parmaklarını telefon rehberinde gezdirdi, sonra O'nun ismine geldi. Arayacaktı, vazgeçti. **"İnsan hüsrana uğrayacağını bile neden arar ki?" dedi, içinden.**

Telefonu komidine bırakıp sigara paketini açtı, bir sigara yaktı. Dumanı üflemek için araladığı perdeden, masmavi bir sahil göründü. Adadan ta Geyikli'ye kadar tül gibi bir deniz... Çimento fabrikası bile hiç olmadığı kadar şirin gözüküyor. Rüzgargülleri nazlı nazlı dönüyor. Tekrar telefona baktı. Whatsapp'ta "çevrimdışı" gözüküyor. Arasa mı? Ağzında, bir önceki gece içtikleri ada şarabının mayhoş tadı vardı. Dudağını ısırıkça bu tadı emiyordu. O'na dair "Şimdi nerede, kiminle, ne yapıyor" sorularının aklına takıldığı sarmal zamanlar olmasa, aslında fena bir gece olmamıştı. Adanın daracık meyhaneler sokağındaki bir meyhanede oturmuşlardı. Meyhaneci Tahsin, rakısıyla kendilerine eşlik etmişti. Yaşı altmışa yakın, kel ve sakalları kırçıl bu adam, gecikmiş bir serseriliğin tadını çıkarıyordu. Laleli'de otuz yılını verdiği tekstil patronluğundan sonra yerleştiği bu adada, onca karşılıksız deneyimden sonra, çoğu meşgalenin beyhudeliğine inanmıştı. Bu yüzden, mesafeleri daraltmaktan ve hayalleri küçültmekten söz ediyordu. Hayal kırıklıkları da azalmış olacaktı böylelikle. Zaman, hayli kıymetliydi artık. İnsan boş işlerle uğraşmamalıydı. Meyhanenin yanındaki reçelci dükkanını göstererek, "Mesela" dedi, "İnsan niye akasya reçeli yapar ki? Gereksiz bir iş! Yapmasan ne eksilir?"

Meyhaneci Tahsin'in bu sözü, önceki gece gibi şimdi de yüzünü gülümsetmişti. Üstelik Tahsin'e hak vermiyor değildi. Öyle ya, O'nun yaptığı da akasya reçelinden farklı mıydı?

Neden aramaz, bir "Merhaba" kadar olsun, neden mesaj göndermez, neden merak etmez? Boşuna bir inat değil miydi?

Bu soruların yanıtı kadar merak ettiği bir mesele varsa, o da akasya reçelinin tadı ve tarifiydi. Üzerini çabucak giyindi, seçirtirerek pansiyondan çıktı. İki sokak ötede, Cennet Sokak'ın yol ağzında, saat 11'e kadar evinin önünde açtığı tezgahta el yapımı reçel satan Nebahat hanımın yanına gitti. Duraksamadan "Günaydın" dedi. Oturduğu ahşap iskemleden, bir kavanoz reçel daha satabilme umuduyla doğrulan yaşlı kadın, elinde bir not defteri ve kalemle bekleyen genci karşısında bulunca hayli şaşırıldı. Tereddüt içerisinde "Buyurun" dedi. Genç, "Size bir şey sorabilir miyim? Akasya reçeli nasıl yapılır, bana anlatır mısınız?" dedi.

Nebahat hanım, biricik geçim kaynağının elinden alınacağı korkusuna kapılırcasına bir an için kekeleydi. "Neden sordunuz?" dedi. Genç adam "Meraktan" dedi, "Sadece meraktan..." Rahatlamıştı Nebahat hanım. Karşı otelin avlusundaki akasya ağacını eliyle göstererek, "Bunlar nisan ayında bir hafta çiçek verir" dedi, "23 Nisan'dan sonra, o tarihi kaçırmayacaksın." Yaş incir ve gelincikle aynı tarihte... Artık şehvetle anlatıyor, hünerini sergiliyordu. Bir salkımın ucundaki akasya çiçekleri tek tek koparılmalı, dikenleri dikkatle ayıklanmalıydı. Bir kucak dolusu akasya çiçeği, kaynatılmış şekere boca edilmeliydi. Bir miktarı yoktu; Nebahat hanım göz kararıyla yapıyordu. Patlıcan ve domates reçellerine göre, akasyanın bulunması da, yapımı da hayli kolaydı. Tadı mı? Akasya, reçele kokusunu veriyormuş. Başka bir ota ihtiyaç yokmuş. Buna karşın alıcısı çıkmıyormuş. Sehpadaki nane, kayısı, vişne ve domates reçelleri arasından, akasya reçeli kavanozunu alıp "Akasyayı pek tercih edeni yok" dedi, "Çünkü bunu sonradan icat ettiler, gelincik reçeli gibi..." Sonra kavanozun kapağını açtı, genç adama uzattı. Genç adam, içinde minik çiçeklerin yüzdüğü koyu sarı renkteki reçelin kokusunu içine çekti. "İnsan niye akasya reçeli yapar ki?" dedi. Nebahat hanım, genç adamın fısıldadığı sorunun, kendisine yönelmiş olduğunu sanarak karşılık verdi. "Çeşit olsun diye" dedi, "Yoksa olmasa da olurmuş."

Genç adam bir kavanoz akasya reçeliyle odasına döndü. Odanın içinde kesif bir sigara dumanı vardı. Pencereyi açtı, odayı havalandırdı. Geyikli'den homurdanarak gelen şarabı lodos, tüm bıçkınlığıyla genç adamın yüzüne vurdu. Genç adam tatlı bir sersemlikle gerindi. Dışarıda, sokakta bikinileriyle Ayazma'ya doğru yürüyen genç kızların davetkar kahkahaları, Arnavut kaldırımı kurdukları masada okey oynayan yaşlı kadınların taş sesleri, kalenin yanibaşındaki dalgakıranda parçalanmış dalga şırıltıları sanki iç içe geçiyordu. Bütün bu hayat belirtileri, cep telefonunda duyulan mesaj alarmıyla bölündü. Telefona uzandı, mesajı açtı. İki gündür kıvrınarak beklediği mesaj nihayet gelmişti. Karşıdaki, "Merhaba, nasılsın?" diye yazmıştı sadece.

Duraksadı.

Acaba yanıt verse miydi?

Gözü, komedinin üzerine

bıraktığı akasya reçeli

kavanozuna kaydı. Kapağı açtı,

parmağını daldırıp bir tutamını

ağızına götürdü. Reçeli hafifçe

dilinde gezdirdi. Tatsızdı.

Sonra karşıdakine, "Canım hiç akasya

reçeli istemiyor,

hoşça kal" diye yazdı.

Telefonu kapatıp odadan çıktı.

Sunay Akın

Mustafa Kemal'in pilot oğlu!..

Sarıyer PTT müdürü İrfan Bey'in oğlunun adını "Mustafa Kemal" olarak yazdırmak ister. Nüfus memuru Ankara'dan onay almak gerektiğini söyleyince İrfan Bey başkentin yolunu tutar...

Marsilyalı bir balıkçının ağına, 1998 yılında, bir bileklik takılır. Balıkların, etrafında 54 yıl gezindiği bilekliğin sahibinin "Saint-Exupery" olduğu anlaşılınca, bulunduğu yerde yapılan çalışmalarda Lockheed P-38 Lightning model bir uçağın enkazına rastlanılır. Böylelikle, 31 Temmuz 1944'te, Akdeniz'deki görevi sırasında Alman savaş uçaklarından kaçarken kaybolan Fransız uçağın nerede düştüğü anlaşılmış olur.

Saint-Exupery'nin ünlü kitabı Küçük Prens'te, bir Türk gökbilimciden söz eden bölüm şöyledir: "Küçük Prens'in geldiği gezegenin 'Asteroid B-612' olduğu konusunda yabana atılmayacak kanıtlarım var. Bu gezegeni, bir zamanlar teleskopla ilk kez gören biri varmış; 1909'da bir Türk gökbilimci... Bu konuda hazırladığı raporu Uluslararası Gökbilimciler

Kurultayı'na sunmuş. Ama başında fes, ayağında şalvar var diye sözüne kulak asan olmamış. Büyükler böyledir işte... Bereket versin, Asteroid B-612'nin onurunu koruman için bir dediği dedik Türk önderi tutmuş bir yasa koymuş: Herkes bundan böyle Avrupalılar gibi giyinecek, uymayanlar ölüm cezasına çarptırılacak. 1920 yılında aynı gökbilimci bu kez çok şık giysiler içinde kurultaya gelmiş. Tabii, bütün üyeler görüşlerine katılmışlar." Türkiye'de kıyafet devrimini yapan Atatürk olduğuna göre, Exupery'nin "dediği dedik Türk önderi" Mustafa Kemal Atatürk'ten başkası değildir. Küçük Prens'in Fransızcasında Atatürk için kullanılan "diktatör" tanımı, Türkçe çeviride sert kaçmasın diye "dediği dedik" olarak yumuşatılmıştır. Herhalde, bu yazıda Atatürk'ün diktatör olup olmadığına dair bir tartışmaya girmemi beklemezsiniz. Bu çok sıkıcı olur. Üstelik, böylesi bir tartışmayı, bırakın kıyafet devrimini, daha Türkiye

Cumhuriyeti'nin bile ortada olmadığı 1920 yılından söz eden Saint-Exupery'nin yanlış ve yetersiz bilgisinin ardından yapmamız doğru olmayacaktır.

En iyisi gelin, Sarıyer PTT müdürü İrfan Bey'in ardına takılalım: İrfan Bey o gün, Nüfus Müdürlüğü'nde alır soluğu ve oğlunun adını "Mustafa Kemal" olarak yazdırmak istediğini söyler. Memur, çocuğa bu adın konulması konusunda

Ankara'dan onay almak gerektiğini

söyleyince de, İrfan Bey başkentin yolunu tutar... Mustafa Kemal, kendi adını oğluna koymak isteyen İrfan Bey'e bir şartla izin verir: "Çocuk benim gibi subay olacak!" 1953 yılının 25 Ağustos'unda, Adapazarı'nın Arifiye Beldesi'ndeki hava üssünde bir kaza yaşanır. Şehit olan pilot, İrfan Bey'in oğlu Üsteğmen Mustafa Kemal Kutlu'dur! İrfan Bey, karısı Safiye Hanım'la

Pendik'teki köşklerinde otururlarken, 1969 yılının sıcak bir yaz günü karşılarına dikilen delikanlının sözleri karşısında ne diyeceklerini bilemezler: "Ben Hava Harp Okulu'nun sınavlarına girdim. Pilot olacağım!.." Karşılarında duran,

şehit oğullarının biricik çocuğu Gürol Kutlu'dur. İrfan Bey'in gözünün önüne, adını Mustafa Kemal koyabilmek için Ankara'ya kadar gittiği oğlu gelir; onun havacılık okuluna yazıldığı ilk gün, mezuniyet töreni, ilk uçuşu, ölüm haberi... Torununun da gözlerinde aynı kararlılık ve aynı sevgi vardır. Sözcükler İrfan Bey'in boğazında düğümlenirken,

sessizliği Safiye Hanım'ın kararlı sesi bozar: "Ol oğlum. Şehit düşersen arkandan dua ederiz. Gazi olursan yanımıza gelersin sana bakarız."

Tarih 28 Eylül 1973... Ankara, Mürted'den havalanan 102A tipi

uçanın kokpiti elektrik arızası yüzünden bir anda cehenneme döner. Alevin yakıcı dili ve kara dumanlarıyla dolan kokpitteki pilot, kanopi adı verilen cam kapağı atarak, yangının etkisinden kurtulmayı düşünse de, kapağın uçağın kuyruğuna çarpma olasılığının yüksek olduğunu anımsar ve vazgeçer. Geriye bir tek yol kalmıştır: Paraşütle atlamak...

Kokpiti alev alan uçak, köylülerin yaşadığı Ayaş'ın üstünden geçmektedir. Bu durumda pilotun kendi canını düşünerek uçağı terk etmesi, kontrolsüz kalan uçağın bir bomba gibi evlerin üstüne düşmesi demektir. Kararını verir genç adam; havaalanına geri dönecek, ulaşamasa bile yerleşim bölgesinden uçağı kurtarıp, bir tarlaya zorunlu iniş yapmayı deneyecektir! Bu kararla feda ettiği yalnızca kendi canıdır. Ensesindeki Azrail'in uçağın dışına çıkıp başka can almasına izin vermeyecektir. Kokpitteki pilot, şehit babası Mustafa Kemal ile aynı rütbede olan, Üsteğmen Gürol Kutlu'dur. Yangın, uçağın motorunu da etkilemeye başlamıştır. Pilot Kutlu, havaalanına ulaşamayacağını anlayınca bir tarlaya iniş yapmaya karar verir. Uçak, belli bir irtifanın altına düştüğü için, atlama koltuğunun devre dışı kaldığını bilmektedir...

Uçağın iniş takımları yere vurduğunda, son şansını deneyen Gürol Kutlu, atlama koltuğunun kolunu çeker. Bir mucize gerçekleşir o an; kokpitten kurtulan koltuk pilotu onu havaya fırlatır ve paraşüt açılır. İrtifa çok alçak olduğu için Gürol Kutlu, uçağın yanan enkazının içine düşer. Belkemiği kırılan, omurilik hasarı oluşan ve bedeninin pek çok yeri yanan Gürol Kutlu'yu komadan çıkıttıktan sonra ziyarete ilk gelenler, hayatlarını kurtardığı Ayaş köylüleri olur. Enkazın içinden kendisini kurtaranlar da aynı köylülerdir. Aralarından biri titrek bir sesle konuşur: "Üsteğmenim, köy halkı olarak geçmiş olsun ziyaretine geldik. Sana minnettarız. Hatıra olarak paraşütünden bir parça getirdik. Hayatta kalmana çok sevindik. İnşallah tez zamanda iyileşir, kısa zamanda uçmaya başlarsın. Merak etme başına bir şey gelirse, biz yine koşar seni kurtarız. Aramızda bir karar aldık; köyde doğacak ilk erkek çocuğa senin adını koyacağız."

Yıllar süren zor ve bir o kadar da acılı tedaviden sonra Gürol Kutlu, THY'nin "uçuş emniyeti" bölümünde başarılı bir çalışma hayatının ardından emekli olur ve de İstanbul Oyuncak Müzesi'nin dış hatlar terminalinde görev alır! Dört yılda oyuncak tarihini öğrenen Gürol Kaptan, sergilenen oyuncakların pek çoğunu açıkta tırmalarda takip edip, maddi ve hukuki tüm sorumlulukları yerine getirerek müzeye kazandırılmasını sağlar.

İstanbul Oyuncak Müzesi'nin bahçesine bir yaz günü, tek kanadını açamayan, yaralı bir martı konar. Gürol Kaptan, martıyla çocuğuymuş gibi ilgilenir, yaralarını sarar, eliyle besler. Günler sonra iyileşen martının, Caddebostan sahilinden Adalar'a doğru uçuşunu görünce gözünden damlayan birkaç damla yaşa engel olamaz... Ve Sunay Akın'a şunu söyler: "Düşen, parçalanmış uçağımın bağlı olduğu filonun adı 'Martı'ydi!.."

Burak Şahin

ben aslında yoğum!

1 kuruş, nam-ı diğer 'hayalet para' T.C. Darphanesi'nin en küçük madeni parası...

Tedavülde ama kullanan yok.

01.01.2009 tarihinde tedavüle giren bu minik para, tam 2.2 gram ağırlığında ve 16.50 milimetre çapında, ön yüzünde kardelen çiçeği, arka yüzünde ise Atatürk profil rölyefi bulunmakta... Bu parayı ilginç yapan elbette ki bu sıradan bilgileri değil; onun darphane tarafından basılması ama hiç kimse tarafından kullanılmaması ya da kullanılamaması...

Hâlbuki bu öksüz yavrucağın kaderi yabancı kardeşi Cent'in kaderine hiç benzememiş. Elin Amerikalısı süpermarketten alışverişini yapar. Kasada 4.98 \$ gibi küsuratlı bir para ödemesi gerekir ve 5\$ verdiğinde o para üstü olan 2 Cent'i kasiyerdan çatır çatır alır. Bizde ise zaten kasiyer vermeye tenezzül etmez. -hatta bu küsuratlar tekil olarak düşünüldüğünde çok küçük gibi görünse de aslında toplamda kasiyerlerin maaşlarını çıkaracak boyutlara bile ulaşabiliyor- Öte yandan alışveriş yapan da bu küsurat için bir talepte bulunmaz; utanır, çekinir. "2 kuruş da istenmez ki?, Şimdi istesem kasiyer tip tip bakacak bana. "Ne yapayım 2 kuruşu?" gibisinden düşüncelerle para üstünü alır ve kasadan tırıs tırıs uzaklaşır. Daha doğrusu uzaklaşırdı. Ama gelin görün ki bugüne kadar piyasaya 115 milyonun üstünde 1 kuruş verilmiş olmasına rağmen son zamanlarda bu paraya piyasada rastlamak bir çayırda dört yapraklı yoncaya denk gelmek kadar zor. Peki ne oldu da 1 kuruş hayalete dönüştü?

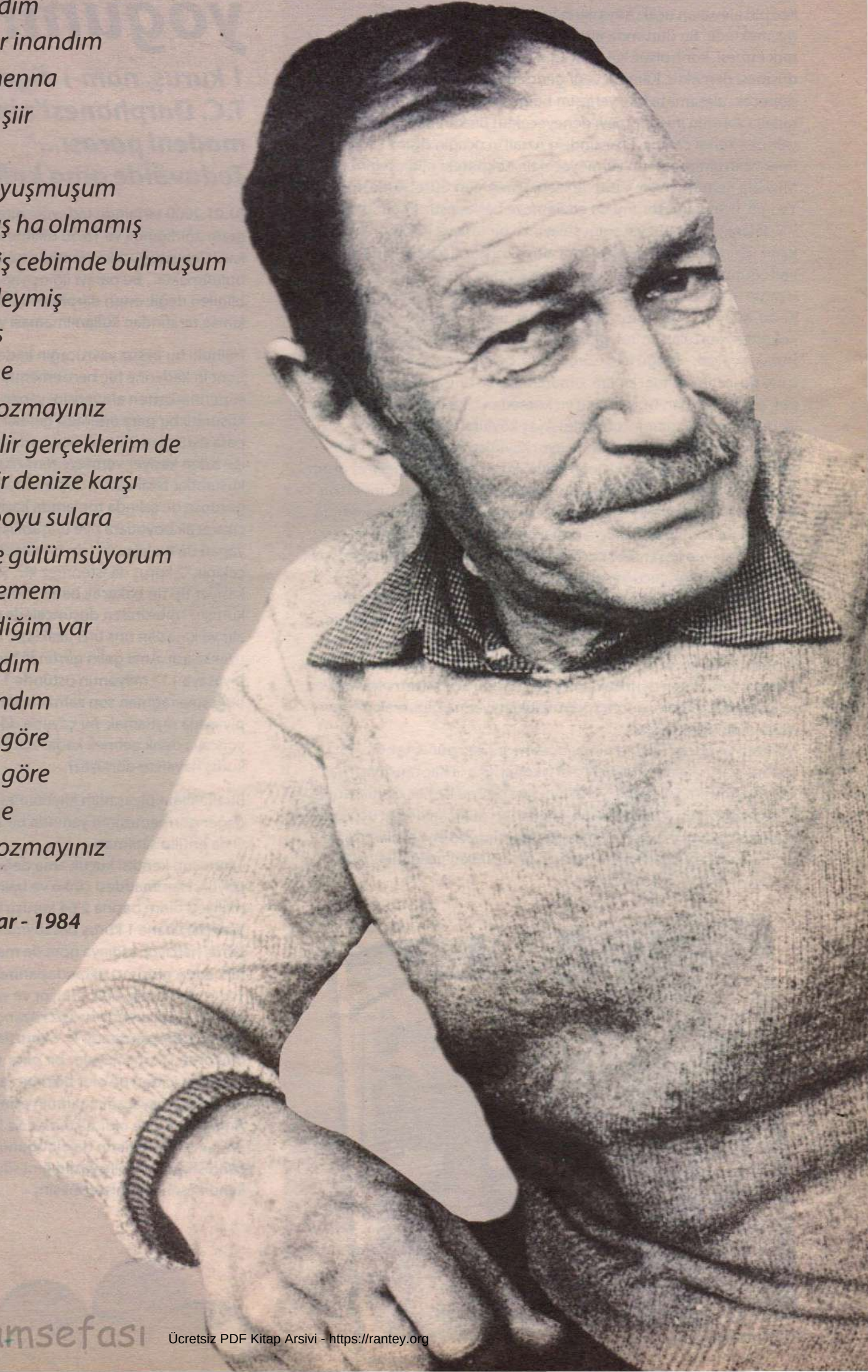
Bu ufaklığın piyasadan kaybolmasının halk tarafından değer görmemesinin yanında bir sebebi daha var. O da eritilip satılması...

1 kuruşun kendisi küçük ama değeri kendisinden de büyük. Hammaddesi çinko ve bakır olan bu paranın basım maliyeti birim başına 2.64 kuruşu bulmuş durumda. Yani Darphane 1 kuruş basabilmek için tam 2.64 kuruş harcıyor. İddiaya göre de madeni değerini fark eden 'girişimci vatandaşlarımız' piyasadan 1 kuruşları toplayarak eritiyor ve satıyor. Bu şekilde ciddi oranda haksız kazanç sağlıyorlar. İşte bu sebeplerdendir ki 1 kuruşları artık göremez oluyoruz. O artık hayalet bir para. Gelecek günlerde bu ufaklığın kaderi ne olur bilinmez ama 1 Cent'ler gibi elden ele dolaşamayacağını tahmin etmek zor olmasa gerek. Ama yine de ne olur ne olmaz siz kendisine rastlarsanız onu unutmayanların da olduğunu hatta bir dergide kendisi için yazı bile yazıldığını söyleyin. Hiç değilse kendini sahipsiz hissetmesin.

denge

sizin alınız al inandım
sizin morunuz mor inandım
tanrınız büyük amenna
şiiiriniz adamakıllı şiir
dumanı da caba
bütün ağaçlarla uyuşmuşum
kalabalık ha olmuş ha olmamış
sokaklarda yitirmiş cebimde bulmuşum
ama sokaklar şöyleymiş
ağaçlar böyleymiş
ama sizin adınız ne
benim dengemi bozmayınız
aşkım da değişebilir gerçeklerim de
pırıl pırıl dalgalı bir denize karşı
yangelmışim diz boyu sulara
hepinize iyi niyetle gülümsüyorum
hiçbirinizle dövüşmem
benim bir gizli bildiğim var
sizin alınız al inandım
morunuz mor inandım
ben tam kendime göre
ben tam dünyaya göre
ama sizin adınız ne
benim dengemi bozmayınız

Turgut Uyar - 1984

Mehmet Coşkundeniz

bitmiş aşkların şerefine

Hiç beklemediğin bir andır o, "Sonsuza kadar süreceksin" diye düşünürken çıkıverir ortaya, olduğun yere mihlar seni. O ana kadar fark edemediğin her şey birden dökülür ortaya. Gözleri eskisi gibi bakmıyordur değil mi?

Eskisi gibi dokunmuyordur elleri. Tenindeki o sıcaklık kaybolmuştur, sana bakarken istem dışı gülümsemişiyordur artık. Hatta gözlerini kaçırmaya başlamıştır, birlikte geçirdiğiniz vakitleri olabildiğince azaltmıştır. Ya hiç konuşmamaktadır ya da havadan sudan sohbetlerle geçiştirmektedir muhabbeti. Aslında bir şey söylemek istemektedir sana ama bir türlü konuya girememektedir. Bu yüzden susmayı yeğlemektedir. Nedenini bir tek onun bildiği bir gerginlik vardır aranızda. Kurşun gibi ağır bir hava, öldürücü bir sessizlik... Sonra düşünmeye başlarsın, dünü, önceki günü, bir hafta öncesini, bir ay öncesini ve çok daha eskisini... Hangi olaydı sizi bu hale getiren? Ne hata yapmıştın? Kırmış mıydın onu? Senden, sevginden şüphe edecek bir şey mi yapmıştın? Düşünme, bulamayacaksın. Zorlama kendini, soruları cevaplayamayacaksın. Sonra, tutamayacaksın kendini, sessizliği bozacaksın, "Neyin var?", "Niye böylesin?" diye soracaksın. Hala soğukkanlılığını kaybetmediysen tabii... Ya da kızacaksın, "Bu ilgisizliğinin altında yatan nedir?" diye daha sert çıkacaksın, sesindeki titremeyi hissettirmemeye çalışarak. "Hiçbir şey yok, sana öyle geliyor" desin diye dua ederek. Desin de, neyi değiştirecek ki bu? Gerçeğin ortaya çıkış anını biraz daha ertelemekten başka ne işe yarayacaktır ki? Buz gibi ortada işte, 'ayrılık kafası' yaşıyor sevgilin. Sen hala 'aşk kafası'ndasın ama o çoktan gitmenin planını yapmıştır bile... Çıkışı olmayan bir labirenttir bu. Hangi koridora girersen gir sonuç değişmez, hapissindir işte. Bir ilişkide taraflardan biri 'ayrılık kafası'na girdiği an bunun geri dönüşü yoktur. Diyelim ki; ağladın, sızladın, "Yapma" dedin, "Gitme" dedin, "Seviyorum" dedin... Diyelim ki; durdu, vazgeçti, gitmedi... İyi de gerçek bu değil dostum, kendini kandırıyorsun. Üzülmeyi istemediği için gitmekten vazgeçmiştir hepsi bu. Bak, hafif kelimeler kullandım canın daha fazla yanmasın diye. Oysa doğrusu "Sana acıyordur" olacaktı, evet acıyordur. Geçirdiğiniz bunca zamanın, bunca güzel şeyin hatrına, bir süre daha gitmekten vazgeçmeyi tercih ediyordur. Kalbin bu kadar ona aitken, bu kadar seviyorken sen girebilir misin 'ayrılık kafası'na? Girebilirsin dostum, bunları yaşamamak için, kendini acındırmamak için, kalıp da kendine daha fazla haksızlık etmemek için... Söylemesi mi gerekir ille? Ille tane tane anlatması mı gerekir? "Bitti, seni sevmiyorum"

demesi mi gerekir?

O, başka bir boyuta geçmiştir çoktan. Bir ayrılabilse senden, bir anlayabilse onun için aşkın bittiğini çok rahatlayacaktır, üzerinden büyük bir yük kalkacaktır. Aslında biliyor musun, o da olmayacak şeyleri düşünmektedir o an. "Ayrılacak da arkadaş kalsak..." gibi. Olmaz ki, mümkün değil ki bu. O da bilir, bilir ama hiç olmazsa vicdanını rahatlatır biraz. Gidiyor ya, sorumluluk hissetmektedir ya... Aldırmamalısın bunlara. Bir taraf aşıkça hala, iki eski sevgili arasında arkadaşlık söz konusu olamaz. Peki ya bahaneler sıralamak yerine "Yeter artık ne olacaksın olsun" diye düşünerek pat diye söyleyiverirse gerçeği? "Bitti artık" deyiverirse birden? İlk aklına gelen soru, "Ama neden, hani beni çok seviyordun, hani bensiz yapamazdın?" olacak değil mi? Şorma sakın... Sus, suskunluğunla ört içindeki kasırgayı. Esip kavuran, yakıp yıkan o kasırga daha çok uzun süre edecek içinde. Şimdiden teslim olma. Ille bir şey söylemek istiyorsan "Gidiyorum" de, "Madem bitti, benim de işim yok artık o yürekte..." Belirsiz bir yolculuktur bu. Nereye gideceğini, ne zaman biteceğini bilmeden çıkarsın yola. Yürek ağrısı da cabası... Kapiyı ört ve bakma ardına, ağlama. Yalnızlığı arkadaş edin kendine. Biliyorum, dışarıya doğru ilk adımını attığın andan itibaren dönmek isteyeceksin geriye ama sakın dönme. Sıfırsın ya o anda, dönüşün sıfırın da altına indirecektir seni. Belki de o dönmek ister bir süre sonra, tekrar eski günlerdeki gibi olursunuz ne dersin? Hayır, inanma bu söylediğime. Hiçbir şey eskisi gibi olmaz. Yaşanan hiçbir an bir daha yaşanmaz. "Başkasını buldu, beni aldattı" diye yeme kendini, ne önemi var bunun? Öyle ya da böyle bitti işte, kim olursa olsun onun hayatında. Tek gerçek, bir daha senin onun hayatında olmayacağını, kabullen bunu... Nasıl yaşıyorsan 'aşk kafası'nı, öyle yaşayacaksın 'ayrılık kafa'sını. Merak etme yeniden aşık olacaksın, yeniden 'aşk kafası'na gireceksin. Ama şimdi 'ayrılık kafası'ndasın. Bu acıyı yaşamadan bitiremezsin. Yaşa öyleyse... Hadi şimdi en koyu arabesk şarkıyı koy müzikçalara, kaldır kadehini... **Bitmiş aşkların şerefine...**

Rıdvan Akar

gazeteciliğin sonu

Kimi bölgeler patronun özelleştirme ile aldığı alanlar olduğu için, kimi alanlar da "yazarsak reklam vermez" diye düşünen yöneticiler olduğu için kısıtlanmış, mayın tarlasına dönüşmüştü.

Henüz askeri cuntanın tozu dumanının kalkmadığı günlerdi. Hala geceleri merdiven otomatiği yandığında korkuyla "şimdi geldiler" dediğimiz zamanlardı. 1984 yılıydı. "Özallı Yıllar" başlamıştı. Ama askerlerin borusu ötüyordu. Özal, cuntanın suyuna gidiyor, örneğin Hıdır Aslan o yıl idam ediliyordu.

İşte bu ahvalde 12 Eylül sürecinin biz "dışarıdaki" mağdurları arayış içindeydik. 1978 kuşağının çocuklarıydık. Özgürlük, eşitlik ve adalet ideallerini tüketmemiş, "bir gün mutlaka" diyerek sol göğsümüzün içindeki cevahiri söndürmemiştik.

Ama okul bitmiş, hayat bizi bekliyordu. Güvenlik soruşturmasını, sakıncalı listeleri, Özallı yılların torpillerini aşmalı ve bir iş bulmalıydık. Ben seçimimi yapmışım. Ya akademisyen ya sendika uzmanı ya da gazeteci olacaktım. İyi de hayat beni seçmemişti. Akademisyen için sakıncalıydım. Hala gerçek emekçi sendikaları kapalıydı. Meydan "sarılara" kalmıştı. Hal böyle olunca da geriye gazetecilik kalmıştı. Gazetecilik iyi bir sığınak olabilirdi. Devletin

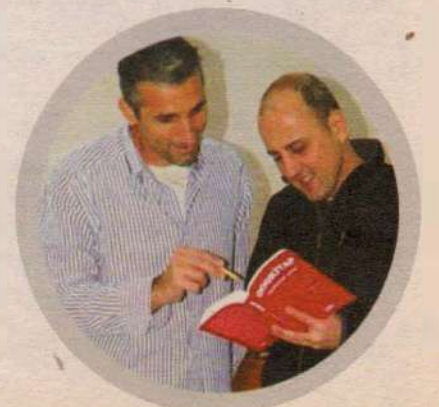
ceberrut soruşturmalarına karşı iyi bir kalkandı Dahası inandığımız ülkeye haber ve cesaretimizle katkımız olacaktı. İşte bu ihlasla başlayan gazetecilik serüveninde başlangıçta kendimi uçsuz bucaksız olmasa da ufkumun görebileceği kadar yemyeşil çayırarda hoplaya zıplaya oynayan bir çocuk coşkusu, enerjisi ve tutkusu içinde hissediyordum. **Zira IMF'ye verilen bir standby anlaşma taslağının bile 'milli menfaatler' açısından sürmanşet olduğu, yolsuzlukların üzerine gidildiği, demokrasi ve insan hakları sorunlarının mümkün mertebe gündemde tutulduğu zamanlardı.** Ben de böylesi haberler yaptığımda haberim birinci sayfadaysa o gece mutluluktan uyuyamıyordum. Dünya hala değiştirilebilir bir yerdi. Yıllar geçtikçe sektördeki değişimin tanığiyım. Serbest piyasa ekonomisi, özelleştirme ve devlet ihalelerinden beslenen kapitalizm olgusu medya patronlarını da heveslendirmişti. Artık gazeteden para kazanan patronun yerini, özelleştirmeden ucuza kamu kuruluşu kapan, ihalelerde pey artıran, bankası olan ve tabiki iktidarlara iyi geçinmesi gerektiğini düşünen yepyeni bir mantalite medyaya hakim oluyordu. Henüz -pek kızdığımız- Erol Simavi'nin o ünlü Hürriyet'teki yazısının meydan okuma olduğunu bilmediğimiz zamanlardı. Benim o yemyeşil çayırım giderek dikenli tellerle kısıtlanıyordu. Kimi bölgeler patronun özelleştirmeyle aldığı alanlar olduğu için, kimi alanlar devletin filanca yasalarıyla yasak olduğu için, kimi alanlar da

"yazarsak reklam vermez, patron alınır, iktidar kızar" diye düşünen yöneticiler olduğu için mayın tarlasına dönüşmüştü. Yıllar böyle geçti. Yolsuzluklarda önce rakamlar yükseldi. İSKİ Skandalı'nda toplam yolsuzluk iddiası maksimum

8 milyon dolarken ve SHP'yi iktidardan ederken, giderek rüşvet ve yolsuzluk rakamlarında "8 milyon da bir şey mi?" diye burun kıvrılan bir döneme geçildi. Aslında rakamlar büyüdükçe toplumun yolsuzluk ve rüşvet konusundaki sinir uçları uyuşuyordu. Bilemedik. İktidarların medyayı tavladığı, havuç politikaları uyguladığı, medyanın ise başbakan ve hükümetleri değiştirme gücünü kendinde bulduğu o patolojik dönem 2007'den itibaren yerini bambaşka bir sürece bıraktı. Artık medyanın yeniden dizayn edildiği bir döneme giriliyordu. Bu defa iktidar, verili patronlarla uzlaşma/kavga yerine kendi medyasını oluşturma, muarızını cezalandırma/ yok etme ve yasaları/provokasyon/ iftiraları etkin bir güve dönüştürme tercihini kullanmıştı.

Medyada bu yeni dönemin kiralık vicdanları, militanları, tetikçileri, korkakları ve değneğini saklayanları vardı. Benim çayırım artık bir evin arka bahçesi kadardı.

Gezi süreci özellikle korku ve iftiralar ile oluşan o "suni dengenin" medyada kırılmasına neden oldu. Madem ki demokrasi, söz ve iade özgürlüğü, yaşam biçimlerine sahip çıkma ısrarına sahip bir halk vardı, o halde "paralel/öz hakiki devlet" tarafından oluşturulan korku ikliminin o kara bulutlarının arasındaki güneş içimizdeki cevahiri kor haline getirebilirdi. Gezi sürecinden itibaren 83 gazeteci işlerini kaybetti. Bu isimlerin çoğu mesleğin emektarı, kanaat önderi ve yazarlarıydı. Bianet tarafından yapılan bir araştırma ise bu sayıyı işsiz kalanlar ekseninde 322 olarak veriyordu. Taraf olmayanların bertaraf olduğu bu süreçte bizim çayırın üzerine bir AVM bir de TOKİ dikilmişti. Şimdi gazeteciliğin hafızasını yitirdiği bir döneme girildi. Hafıza ile kendi tarihine dönük 'unutkanlığı' kastetmiyorum. O mayın tarlalarının yani 'gazetecilik yapılamaz' tabelalarının yaşamın hemen her alanına asıldığı bir süreçten söz ediyorum. **Mesleğin alamet-i farikası olan fikri takibin yerine 'aman bir haber çıksa da kazasız belasız bu haberi unut(tur)sak' denilen bir duyarsızlıkla malul yeni Türkiye'nin yeni medyasını söylüyorum.**

Düşünün:

Reyhanlı'yı kim bombaladı?
İŞİD'in elindeki 49 rehine ne oldu?
Türkiye'de İŞİD komutanları tedavi ettirildi mi?
Türkiye, Suriye ve Irak'ta kimleri destekledi?
Türkmen kardeşlere insani yardım TIR'larının içinde ne vardı?
Gazze/İhvan duyarlılığı bitti mi?
Deniz Baykal'a kim kumpas kurdu?
Milletin a... koyan patron hangi ihaleleri aldı?

Paralel Yapı diye tanımlanan Cemaat'e kandiğini söyleyen "kullanışlı aptallar" Ergenekon, ODA TV ve Balyoz yazılarını ne yaptı?
17-25 Aralık soruşturmalarındaki iddialara ne oldu?
Tapeler gerçekte, paralar nerede?
"Kucağa oturacak" o işadamı kimdi?

Koldaki saat çalışıyor mu?
Türkiye'ye 10 yılda 3 milyar ağaç dikildi mi?
Gezi'de ölen o gençlerin katilleri nerede?
Kabataş'taki "türbanlı bacı" yalan söylemeye devam ediyor mu?
Niçin ortaya çıkmadı?
Soma'nın patronları o garabet basın toplantısında verdiği sözleri niçin tutmadı?
Soma'daki o madene "en güvenli" diyen bakan, uykusuz kalınca masum mu oluyor?
3. Köprü inşaatında kaç ağaç kesildi?
2009 seçimlerini kazandıran Kanal İstanbul inşaatına üç yıl içinde başlanacaktı.
Ne oldu? Erbakan hiç olmazsa temel atar, yapmazdı. Temeli de atılmadı.
Bu ülkede neden bu kadar işçi iş kazasında ölüyor?

Kadın ölümleriyle muhafazakarlaşma arasında bir bağ var mı?

İmam hatipler - düz - lise eğitimini ikame edebilecek mi?
Çözüm sürecinde neler oluyor?
Kitaplar hala bombadan tehlikeli mi?
Hüseyin Çelik nerede?
Son beş yılda kimler Türkiye'nin sabrını test etti?

"Amma çok şey unutmuş mu" diyorsunuz. Unutmayın!
Ben de o medyanın bir çalışanıyım...

hepsi (D)

Dünya basın kahramanı seçildiği günlerde ülkesinde tutuklanıp 'terörist' iddiasıyla 1 yıl cezaevinde yatırılan gazeteci Nedim Şener hangi ülke vatandaşıdır?

- (A) Çin.
- (B) Rusya
- (C) Afganistan
- (D) Türkiye

Devlet büyüklerinin medya patronlarını miting meydanlarından tehdit ettiği ülke hangisidir?

- (A) İran
- (B) Papua Yeni Gine
- (C) Kuzey Kore
- (D) Türkiye

2 kez evlenip 2 karısını da öldüren adamlar dışardayken hala cezaevlerinde gazeteciler bulunan ülke hangisidir?

- (A) Bangladeş
- (B) Cezayir
- (C) Trinidad Tobago
- (D) Türkiye

Gazeteciler yazdıkları yazılar, yaptıkları haberler yüzünden işten atılırken yönettikleri ülkede ileri demokrasi bulunduğunu savunan siyasetçiler hangi ülkede yaşamaktadır?

- (A) Irak
- (B) Tayvan
- (C) Seyşeller
- (D) Türkiye

Dünyada siyasetçilerin mütemadiyen köşe yazarlarını hedef gösterdiği ülke hangisidir?

- (A) Kuzey Kore
- (B) İran
- (C) Rusya
- (D) Türkiye

Candaş Tolga Işık

"düşeni yerden kaldırdığımız için yargılanıyoruz"

'Örgüt iddianamesi' dediğin binlerce, bilemedin yüzlerce sayfa olur değil mi? Bu sadece 38 sayfa! 38 sayfanın 21 sayfası isim - soyisim ve ev adresleri!

Bu ülke darbecilikle suçlanan profesörler, doktorlar, gazeteciler, bilim adamları, yazarlar gördü... Ama sadece Türkiye değil dünya bunu ilk kez görüyor: Tarihe not düşün, bir taraftar grubu hükümeti yıkmakla suçlanıyor!

Cem Yakışkan (Sarı Cem)

***İlk tribüne ne zaman çıktınız?**

1977 yılında 11 yaşında maçlara gitmeye başladım.

***ÇArşı nasıl kuruldu?**

ÇArşı bir arkadaş topluluğu olarak, mahallede kuruldu. Adı ne olsun dedik ÇArşı olsun denildi öyle çıktı.

***ÇArşı nedir?**

ÇArşı Beşiktaş'ın asi ruhudur.

***Unutamadığınız maç hangisi?**

İstanbul'daki Liverpool maçı. 4-3'lük Fenerbahçe maçı. Unutamadığım çok maç var aslında. Beşiktaş benim hayatım sonuçta.

***Eski tribünle şimdiki arasında fark var mı?**

Çok fark var. Eski tribünden ziyade eski futbol yok. O zaman amatör bir ruh vardı biz de amatörce

yapıyorduk. Şimdi endüstriyel futbol oluştu. Futbolun içinde büyük paralar dönmeye başladı. Hiç eski enerji kalmadı. Futbolcuları artık bağrına basamıyor. Sanal bir durum olmaya başladı futbol. Her şeyden para kazanmak isteyen bir sistem var. E-bilet mesela... Beşiktaş-Çaykur Rizespor maçı 70-80 bin kişiye oynanması gerekirken neredeyse bomboş tribünlere oynandı. Beşiktaş'ı artık yalnız bırakıyoruz bu da yönetimlerin yanlış yönetim şekillerinden kaynaklı.

***Neden yargılanıyorsunuz?**

Darbeye teşebbüs, hükümeti yıkmaya teşebbüsten yargılanıyorum.

***Ceza alacağınızı düşünüyor musunuz?**

Zannetmiyorum. Benim öyle bir durumum yok herhalde. Adaletle güveniyorum.

***Türk hukukuna güveniyor musunuz?**

Tabiki güveniyorum. Adaletin olmadığı bir yerde yaşayamazsınız. Adaletin olmadığını düşünüyorsanız, artık orada yaşamak için bir nedeniniz kalmaz. Adalet er ya da geç yerini bulacak.

Ayhan Güner (Ankaralı Ayhan)

***İlk tribüne ne zaman çıktınız?**

İlk tribünü Ankara'da gördüm. 70'li yılların sonunda. ÇArşı'daki arkadaşlarla tanışmam 85-86 yıllarında oldu. İlk tanıştığım arkadaşım Optik'ti. Aradan 29-30 yıl geçti. Bu süre zarfında 500-600 deplasman maçına gittim. En çok deplasmana giden taraftar benim. Beşiktaş'la başlayıp Beşiktaş'la devam eden bir hayatım var. Beşiktaş'ı aşkımız yaptık.

***ÇArşı nasıl kuruldu?**

İç güdüsel olarak kendiliğinden kuruldu. 80'li yılların başlarında, semtteki bazı gençlerin bir araya gelmesiyle ve dışarıdaki arkadaşların buna destek vermesiyle oluştu. Optik'in ruhuyla oluşan bir oluşumdur ÇArşı. Optik'ten başlamak lazım, bazıları çıkar ÇArşı'yı ben kurdum der ama tamamen asparagastır. ÇArşı ismi de "hadi oturalım grubun adını böyle koyalım" diye de çıkmadı. Anonim şekilde oluşan bir isimdir ÇArşı. Semt dışındaki Beşiktaşlıların bize verdiği isimdir.

***ÇArşı nedir?**

Benim için ÇArşı demek Beşiktaş demektir. Beşiktaş demek ÇArşı demek değildir ama. Arkadaşıktır, bağlılıktır, cefadır. Beşiktaş'ı kayıtsız sevmektir. ÇArşı büyüttüğümüz bir bebek.

***Unutamadığınız maç hangisi?**

Unutamadığım bir sürü maç var. Kanser olmuş Muhammed kardeşimiz vardı. Tek isteği maça gelmekti. Antalya'dan davet edip getirmiştik. Sahaya İbrahim Toraman'la çıkmıştı. Üç beş ay sonra da rahmetli olmuştu. Onu hiçbir zaman unutamıyorum.

***Eski tribünle şimdiki arasında fark var mı?**

Eski kuşakla şimdiki kuşak arasında fark var. Dolayısıyla eski tribünle şimdiki arasında da fark var. Eskiden daha samimiydi. Daha amatör, daha içtendi şimdi sosyal medyanın da etkisiyle şova döndü. Yeni kuşak Beşiktaşlılardan da memnunum ama.

***Neden yargılanıyorsunuz?**

Beşiktaş'ta oturduğumuz için yargılanıyorum. Özgürlüğün, hak arama mücadelesinin peşine düşmüş birçok farklı insan profiline yardım ettiğimiz, düşenleri yerden kaldırdığımız, kayıtsız kalamadığımız için yargılanıyorum. İnsanları şiddetten uzak tuttuk. İnsanların sağlığını düşündük.

***Ceza alacağınızı düşünüyor musunuz?**

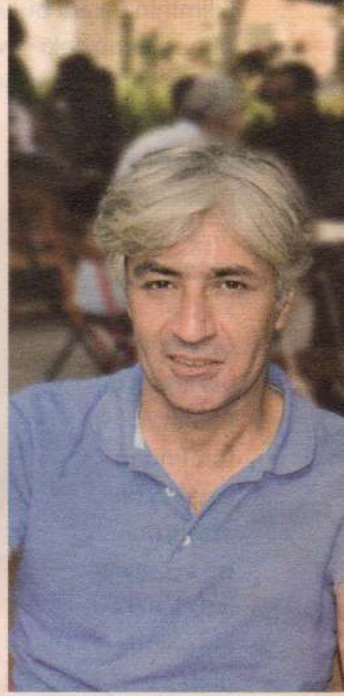
Böyle ceza hoş gelmiş, sefa gelmiş. Biz kendimizi biliyoruz. Yine olsa yine yaparız.

***Türk hukukuna güveniyor musunuz?**

Talimatla yürüyen hukuka güvenmiyorum. Ama vicdanla yürüyen hukuka güveniyorum.

***Ceza alırsanız nasıl bir yol izleyeceksiniz?**

Ceza alırsak verdiğimiz bu mücadele halkımıza armağan, gençliğimize hediye olsun.

çArşı vicdandır

Van'da deprem olmuştu...
 Cebimizde yoktu, üstümüzdekileri gönderdik!
 İçine yüreklerimizi sarıp sahaya attığımız atkılarımıza
 'yabancı cisim' dediler.
 Gülümsedik...
 Gittikçe kirlenen dünyada temiz kalmak için
 çabalayan binlerce insanın imdadına yetiştik...
 Kızıl tarihini en büyük kan bağışi kampanyasını başlattık.
 "Arabacı takımı" dediler.
 Gülümsedik...
 1 Eylül Dünya Barış Günü'ydü...
 Yemedik, "1 gün barış 364 gün savaş olmaz" dedik.
 "Ayyaş bunlar" dediler.
 Gülümsedik...
 23 Nisan'dı...
 9 yaşında tecavüze uğrayıp,
 çıplak bedeni çöplüğe atılan Mert'i hatırladık,
 devlet büyüklerine seslendik:
 "Koltuklarınıza çocukları oturtup masal okuyacağınıza
 çocuk hakları bildirgesini okuyun!"
 "Serseriler" dediler...
 Gülümsedik...
 Mısır'da 529 kişi asılmıştı,
 Soma'da 301 can yitirilmişti,
 Gazze'de bebekler katledilmişti...
 "Bayram bizim neyimize?" diye sorduk.
 "İyi bayramlar" dediler.
 Gülümsedik...

Bakımlı - cins köpekleriyle
 sosyete mahallesinde turlayıp,
 ömrü hayatında hayvan barınağına gitmeden
 kendini 'hayvansever' ilan edenlerin ülkesinde yaşıyorduk.
 "Hepimiz sokak köpeğiyiz" diye haykırdık.
 "Çapulcu" dediler.
 Gülümsedik...
 Canlı yayında okul yaptırma sözü verip
 ertesi gün o sözü unutan olmak yerine,
 kamyonlara doluşup köy okullarına koşan olduk...
 Defter olduk, silgi olduk, kaşkol olduk, kalem olduk...
 "Şov yapıyorsunuz" dediler.
 Gülümsedik...

12 Eylül Davası açılmıştı.
 Soluğu adliyyede alıp "Sevinçlerimizi çalan faşistlerin davasında
 müdahiliz hakim bey" diye dilekçe verdik.
 O gün bize "Helal olsun" demişlerdi,
 bugün vazgeçmişler, 'darbeci' diyorlarmış!
 Tıpkı o gün yaptığımız gibi bugün de...
 Gülümsüyoruz!
 Neden mi gülümsüyoruz?
 Güzel bir abiden öğrendik, o söylemişti:
 *Gülümsemek adaleti bozuk düzene sessiz bir küfürdür,
 gülümseyin:)
 *Nazım Hikmet Ran
 (Yanlış anlamayın önce vatan haini sonra vatan şairi)

faşizme karşı kardeşimsin çArşı

Almanya'nın Bundesliga takımları Borussia Dortmund ve Bayern Münih'in taraftar grubu Gezi Parkı protestolarında yer aldığı için haklarında dava açılan ve müebbet hapis istemiyle yargılanacak olan Beşiktaş taraftar grubu çArşı'ya destek oldu.

Almanya-Borussia Dortmund

13 Eylül Cumartesi günü lig mücadelesi sırasında Dortmund taraftarı BVB Ultras tribünde "Çarşı Ultras Yolunuz için savaşın. Asla pes etmeyin. Ultras için özgürlük, Türkiye de dahil!" yazılı pankart açtı.

Almanya-Bayern Münih

Bir diğer Alman ekip Bayern Münih ise 13 Eylül Cumartesi günü "Çarşı için adalet, ultralar omuz omuza! Her yer Taksim her yer direniş!" yazılı pankart ile çArşı'nın yanında olduklarını dile getirdi.

Almanya-St. Pauli

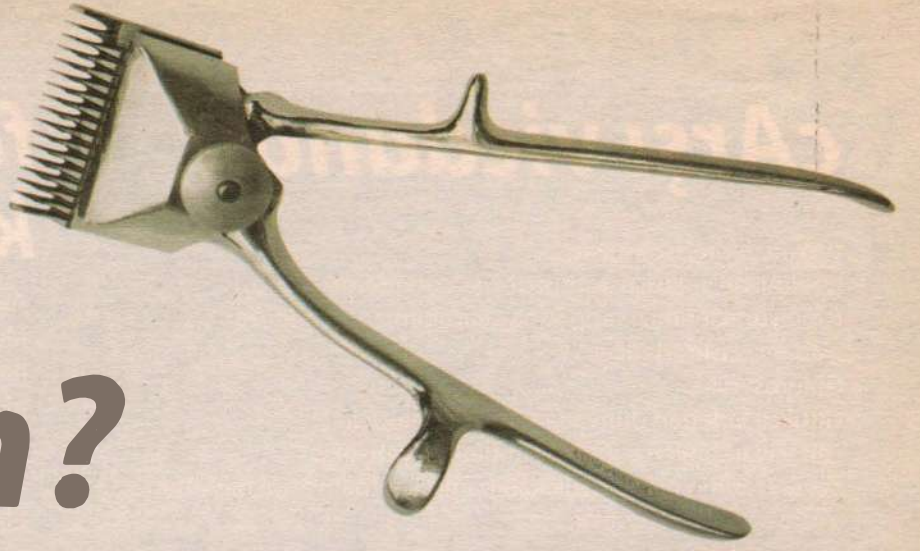
Almanya'nın Bundesliga 2 takımı St.Pauli taraftarları ise karşılaşma esnasında Türkçe pankart açtı. Tribünde Türkçe açılan pankartta; "Çarşı ile dayanışma" yazısı yer alıyor.

Mert Çanga

nasıl keselim?

Bir erkeğin vazgeçemeyeceği üç faaliyetten biridir berbere gitmek! Ancak faaliyetin kimileri için tatlı kimileri için de acı bir hikayesi vardır.

'Selamın aleyküm' diye girmek içeri babanın elinden tutarak. O üç koltuktan hangisine oturacağını ve sonunu hiç bilmeden korku dolu bir bakışla bekleme koltuğunda kırılacak koyun gibi beklemeye geçmek. Sıran geldiğinde kahverengi, başlığı hafif yırtık, üzerine tahta oturtularak kurulan düzeneğin üzerine oturarak, pudra kokulu penuarın boğazını neredeyse seni oksijensiz bırakacak şekilde her an ensene batma korkusuyla bir toplu iğne ile boynuna bağlanması. Şimdilerde moda olan 'siyah kemik çerçeve'li şişe dibi gözlüklü o gün ismini bilmediğin ama ilk gidişinden sonra adını hiç unutmayacağın Fikret Amca'nın babana dönüp o nedensiz soruyu sorması 'Nasıl keselim?'

Oğlan hangi takımlı?

Bu sorunun nedensiz olma kısmı; sen ya da baban hiç farketmez, saç kesiminin biçimi konusunda ne kadar tarif yaparsa yapsın, Fikret Amca'nın yıllardır kendini geliştirerek uzmanlık kazandığı 'alabulurs'* tarzı saç kesmesi. Şimdilerde modern kesimden 'taaa' dediğimiz kadar uzak tarzı, Berber Fikret'in o yaş grubuna bir şema halinde adapte etmesinin kaçınılmaz sonu. Dükkanın içinde hissedilen sıcaklığın 45 derecelerde olması ve sigara dumanından sararak tozdan öbek bağlamış vantilatörün yaydığı sıcak esintinin, 10 saniyede bir aynadan sekerek suratının sadece bir bölümüne gelmesiyle başlayan saç traşı. Ve işte sönen umutlar, çıkışta başlayacak gözyaşlarının yaratacağı psikolojik travmanın başlangıcı. Eline aldığı kolonyağını sen ikram edeceğini zannederken, aslında makas kullanmadan keseceği saç için, eline aldığı makinanın başına dökmesi. İki elle sıkıca tutup her iki mandalından, şimdilerde bileklerimiz için kullandığımız el yayına benzeyen makinasıyla traşa başlaması. Başlaması iyi de makinanın saç çekmesi ve senin pısrıklıktan sesini çıkaramaman. Yine sigaradan sararan radyodan çıkan Türk musikisi ezgileriyle muhabbetin başlaması. Sana soru sorulmasın diye dua edişin ama çaresizce peş peşe gelen o sormak için sorulan sorular. Dükkanın içindeki bohem traş sürdükçe giderek artması ve senin çaresizce 'kırılma' nı izlemen. 'Makas ne zaman eline alacak' diye kendi kendine sorarken babana aynanın yansımasından çaresiz bakışın ve hala makassız kesilen saçının yere düşen kırıkları. Şimdilerde bile en lüks berber salonlarında vazgeçilmez konu başlığı olarak birinciliğini yitirmeyen futbol muhabbeti ve ardından gelen 'oğlan hangi takımlı' sorusu. 'Babası gibi Fenerli dimi oğlan' demeler, saygıdan başka takımı tuttuğunu söyleyememen.

Nasıl oldu delikanlı?

Saçlar kesilip yeni yüzün ortaya çıktığında aynaya bakarak alışma çabaların, penuarın tonsuz renginin yüzüne yansıması. Ellerini çırparak saç süpürme fırçasını talk pudrasına batırıp ensene fırçalamasını beklerken, hala hatırladıkça küfür etmekten kendini alıkoyamadığın tenine dayanan 'ustura'. Ardından kızarıklığı pik yapan içindeki 'koyun gibi güdüldün' acısına bir acı daha ekleyen 'ense yanması' nı daha da doruklara çıkaran kolonyanın yarattığı acı. Devamında artık o acıyı hafifletmesi imkansız talk pudra ve fırça. Sen her şey bitti dediğin anda yanan ensene penuarı tutturana iğnenin çıkarırken batması ve Fikret Amca'nın kıllar içindeki saçını yıkamadan 'sıhhatler olsun' demesi. 'Nasıl oldu delikanlı' sorusuna ses çatlaması ile verdiğin yalandan 'çok güzel oldu' demenle çıkarken traş boyunca iki elini bağlayarak seni izlerken bin bir rüya kuran berber çırağına bakışın. Babanın hesabı ödemesi ve berber dükkanından çıkarken seni gazlayarak 'bak ne güzel yüzün gözün açıldı' demesi.

Fikret Amca Hair Design

Belki de uzun yıllar bir ritüeldi bizler için bu durum. Hani şarkıcı Çelik'in 'Artık devir değişti, tabi Çelik'te değişti' şarkısındaki sözleri gibi günümüz berber dükkanları da artık değişti. 'Man Style' 'Hair Desing' 'Erkek Kuaförü' ve daha belki de adını sayamayacağımız çeşitlikte isimlerle günümüzde sayısız berber var artık. Şimdilerde hizmeti VIP noktalara taşıyıp yüksek tarifelerin olduğu yerlerde ödediğin paralardan sonra, kendini sanki ünlü bir film yıldızı hissiyatına kaptıran yerler de cabası. Özellikle bu tarz salonlarda aldığımız gazla her erkek bir süreliğine de olsa benim diyen film yıldızlarının tribine girmemesi olanaksız. Ancak gittiğin berber eski de olsa yeni de olsa üçüncü gidişten sonra isminin, önce 'Mert'cim' sonra 'Mert' daha sonra da 'Abisi' diye şekil değiştirmesi bu mesleğin olmazsa olmazıdır.

Gel gör ki hala hiç değişmeyen beklentiler içerisinde giderim ben berbere ya da Erkek Kuaförü'ne... Oradan her çıktığımda 'ulan küçükken ne ağlamıştım be saçımı kötü kestiler' diye düşünmekten alamam kendimi. Eminim bu durumu yaşayan tek erkek ben değilim. Fikrim o zaman da aynıydı şimdi de aynı... Sokakta dokundurmazdım bile saçıma, biri dokunduğunda saçımın jölesi bozulunca kavgaya ederdim. Bazen berber bile olmayı düşündüm sırf o 'Berber Kafası' nı yaşayayım diye. Zira o kafa başka kafa...

*Fırça biçiminde kesilmiş saç, Amerikan traşı da denilir.

*Çizim: Taner Özek

Pınar Civan

memleketin vurdumduymaz hali!

İyi halden indirildi Ethem'in katilinin cezası. Müebbetten, 7 yıla, iyi halden. Memleketin suçlu hali, suçlu ama cezasız hali... "Haberiniz olsun kardeşim Ethem'in hayatına 7 yıl ceza verildi" yazdı İkrar Sarısülük. Geldi boğazıma oturdu o cümle benim.

Memleketin boğazımıza oturan hali...

Sabah elimiz kalbimizde uzaktan davayı izlerken, üst geçit çöktü haberi geldi. 2 ölü, yaralılar. Memleketin üstümüze çöken hali... Kimyasal yüklü kamyonmuş, damperi açık gidiyormuş yolda, **memleketin sorumsuz hali, özensiz hali, cahil hali...**

Seda Sayan'ın programında 2 karısını öldüren adam vardı, memleketin katil hali, reyting için katilleri meşrulaştırma hali... 2 karısını öldüren adam sokakta, TV ekranlarında, memleketin hukuksuz hali... "Durdurun yayını, bitirin programı, çıkarın o katili stüdyodan" diye ortalığı ayağa kaldırdık, kimseye dinletemedik, **memleketin tınlamayan hali...**

Köprüden bir insan atlıyordu, görevini yapması gereken polis 'selfie' çekiyor dendi (hala inanmak istemiyorum), memleketin alçalmış hali... Atladı sonra o adam, öldü, "köprüde intihar var, trafik felç" yazdı gazeteler, **memleketin utanmaz hali, izansız hali, insanlıktan çıkmış hali...**

Asansör çakıldı, içinde iş güvenliği olmadan, lüks rezidanslarda "mutlu yuvalar!" inşa eden işçilerle beraber, 10 insan iş cinayetinde öldürüldü, memleketin yüksekten çıkan hali... Ambulanstan önce çevik kuvvet geldi, TOMA geldi, **memleketin halkı değil, erk sahiplerini koruyan hali...**

Zorla imam hatiplere kaydettirildi çocuklar, çocuğum yok ama memleketin çocuklarının gelecekleri ellerinden alınmış haline edecek çok itirazım var! Televizyonda 2 dizi arası reklam sırasında, "vah vah vah, tüh tüh tüh" olmamalı sanki o itirazlar.

Memleketin vurdumduymaz hali, memleketin intikam hırsına bürünmüş haline ortam hazırlamamalı...

Memleketin 'deli hali' demek istemiyorum, delilik sorumluluktan kaçış bir nevi, delirmedi memleket, başka bir şey bu...

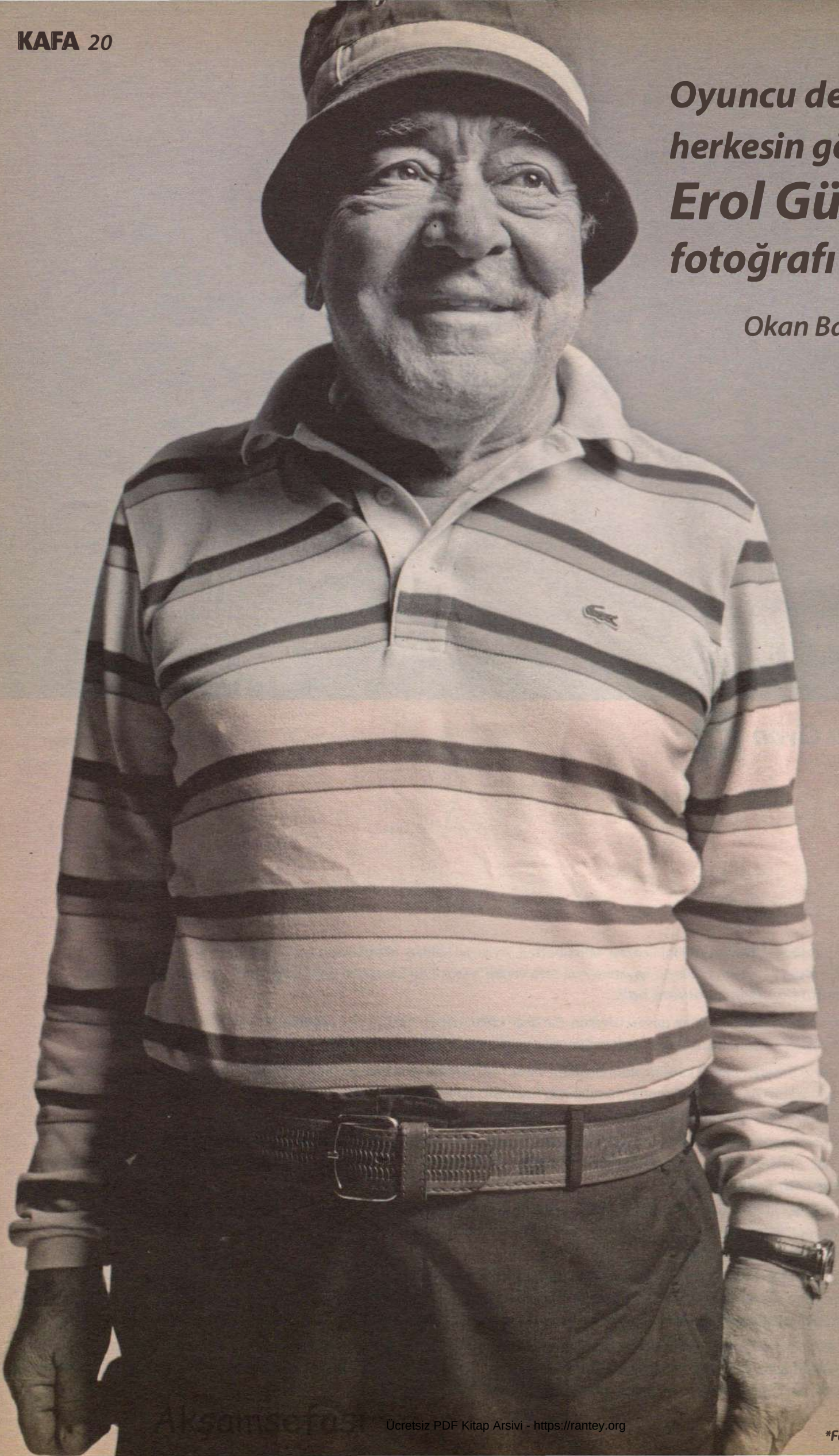
Memleketin hangi halinden alırdınız? Memleketin öykü hali mi? İyk hali mi? Hepsi birbirinden kokuşuk, birbirinden yoz, seçenekleriniz bunlar, seç beğen al Türkiye, "yeni" hallerinden birini...

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

*Oyuncu dendiğinde,
herkesin gözünde bir
Erol Günaydın
fotoğrafı canlanır.*

Okan Bayülgen

Ferhan Şensoy

“deliler listesine beni de yazın”

Erol Günaydın'la, 70'li yılların sonlarında tanıştım. Ona Fransa'da çalıştığım, 25 çılgından oluşan Magic Circus'ü ve Jerome Savary'yi anlattım. Öyle bir tiyatro yapmak istediğimi söyledim. Heyecanlandı, sonra duraladı: “Bu senin anlattığın tiyatroyu yapabilmek için 25 deli lazım. Türk tiyatrosunda 25 deli yok ki” dedi. 1980'de Ortaoyuncular kuruldu. 1981'de Ortaoyuncular'a oyuncu yetiştirecek, arka bahçemiz Nöbetçi Tiyatro açıldı. Çıraklar yetiştirmeye başladım. Çıraklar zaman içinde profesyonel oldular, Ortaoyuncular kalabalık bir kadroya ulaştı. Telefon ettim Erol Ağbi'ye: **“Usta, 25 deli hazırlar. Gel onları izle.”** dedim. Ertesi akşam koşarak geldi Küçük Sahne'ye. Heyecanla izledi oyunu. **“Tamam. Deliler listesine beni de yazın! Bir dahaki oyunda oynuyorum”** dedi. 1988'de, İSTANBUL'U SATIYORUM oyunuyla Ortaoyuncular'a katıldı, hem de, ikna ettiği, tiyatroya küskün Münir Özkul'la birlikte... Nöbetçi Tiyatro'da yetişen çırakların, artık başka ustaları da vardı. İSTANBUL'U SATIYORUM'u 5 yıl oynadık. Sonra yıllarca birlikte çalıştık her ikisiyle. En güzeli, Ortaoyuncular'da artık, benim de ustalarım vardı.

Erhan Karadağ

anneme motorcu olduğumu söyleme!

Fotoğraflara bakıp çevirmeyin sayfayı... Bu yazıyı motosiklete binenler için değil, aslında hiç binmeyenlere ve ilgi duymayanlara yazdım.

"Motosiklet çok tehlikeli... Çok tehlikeli hem de... Aklından bile geçirme..!" Bu sözü duymayan yoktur herhalde. Aşkın, sevgi iktidarının koyduğu en önemli yasaklardan biridir.

"Şöyle bir motora bineyim, rüzgarı içimde hissedeyim, virajlarda kıvrılayım, kız da arkada benimle bir o yana bir buya kıvrılsın" istersin... İstersin de; kıvrılır durur, diyemezsin... Evdeki konuşma şöyle başlar:

-Anne buldum ben çözümü, artık 'trafik' diye bir derdim olmayacak.

-Neymiş o? Helikopterle mi gideceksin okula?

-Yok, motosikletle..! Nasıl ama? Süper fikir değil...

-Saçmala..! Hatta SAÇ - MA - LA - MA.. !!!

Benim böyle bir hikayem olmadı. 40 yaşından sonra başladım motora, üstelik de hayatım boyunca heves etmediğim, üzerine binmediğim araçla birkaç aylık eğitimden sonra Gürcistan'a gittim. 125 cc'lik küçük bir makinaydı 80'i geçemiyordum ama 180 km hızla gidiyor gibi titriyordum. Başladım motora binmeye, düşe-kalka öğreniyordum. Ben daha motor sürmeyi öğrenmeden, sevgili sevenlerim benim motora bindiğimi öğrendiler ve birer birer dikildiler karşıma. Neler dediklerini yazmayım artık; söz almalar, yemin ettirmeler, "ölümü gör"ler, duymadığım kalmadı.

"4 teker bedeni taşır, iki teker ruhu" dedim, ruhuma fatiha'ya kadar uzadı iş. İnanmazsınız; eski sevgilim arayıp azarladı, imkan olsa bir daha terkedecek. N'olur bari anneme söylemeyin... Kimseye bir şey dediğim yok benim, sadece motora binmek istiyordum o. Tepkilere bakınca sanki "O eski mahsun Erhan yok artık.. Değiştim ben, tanımıyorum sizi..!" dedim arkadaş..! Ama haklılar hiç itiraz etmiyorum, bunlar içten korkular, samimi ve garip duygular. Düşünün ben motosiklete binen, teşvik eden arkadaşlarımı çok seviyorum, binmemi istemeyenler de galiba beni. Bu makas maalesef kapısında motosiklet olan her evde aynı.

Sahibinden satılık 2. el motor

Aslında sahibinden değil de şöyle olmalı ilan başlığı:

"Karısından fırça yemiş motorcudan acil..."

2.el motor ilanlarına bakın göreceksiniz hepsi benzer:

"Acele satılık 1000 km'de gıcır gıcır makine."

İlanın altında da açıklaması yazıyor. "Kazası yok, bir sorun yok satıyorum ama arızalı değil yani. Valla sıfır gibi..." diyecek ya aşağıya büyük harflerle yazmış gerekçesini:

YAZ BAŞINDA ALDIM, EVLENİYORUM DOYAMADAN SATMAYA KARAR VERDİM. BEN TADINI ÇIKARAMADIM ALAN ARKADAŞ ÇIKARSIN. YALNIZ CİDDİ ALICILAR ARASIN...

Arasan pazarlık yapayım diye, daha imzayı atmadan nikah masasında karısından dert yanacak. Ya da başka bir satılık ilanındaki not şöyle:

ÖNEMLİ NOT: 2 AY ÖNCE ALDIM SADECE İKİ HAFTA OKULA GİTTİM GELDİM O KADAR. FİYAT ZATEN UYGUN SAÇMA TEKLİFLERLE ARAMAYIN.

Bu da diyor ki aslında, "3 bin liraya bir motor aldım, babamdan bir kamyon laf işittim." Bu tür ilanlara bakarsanız, o motoru 300'e kapatırsınız bence çünkü başı dertte... Evdekileri ikna edemeyenler satıyor motosikletini. Beni de şimdi bu yazıyla sizi ikna etmeye çalıştığımı zannetmeyin lütfen, onu yapamayacağımı biliyorum, sadece anlamınızı isterim o kadar. Motor günlük hayatta karşılaşmanız çok zor olan insanlarla hem karşılaştırıyor, hem de yakınlaştırıyor. Müze gezmem ama Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin güvenlik görevlisi arkadaşım. Elinden her iş gelir, herkesin motorunu o tamir eder. Bir üniformayı çıkarır diğerini giyer ama kaskını çıkardığında o "müze bekçisi" nasıl bir zekaya sahip nasıl hoş sohbet işte onu kamp ateşinin başında anlarsın. Müze sevmiyorsan Murat'ı (Duymaz) da ancak

'GEZGİN' YANI 'DELİ' DEĞİL...

İşte o kaskın altından kimin çıkacağı hiç belli olmaz, bir bakarsın beyin cerrahıymış dedikten bir arkadaş daha. MEDAR KAPLAN cerrah değil ama ilk yardım eğitmeni, ambulans şoförü, biyolog, dalış eğitmeni, su altı fotoğrafçısı ve gezgin yani deli değil... Hayatı en az sizinki kadar kıymetli...

motosiklet kardeşliğiyle tanırısın. Çünkü sınıf, rütbe, zengin, müdür, doktor, tamirci, işçi, memur yok bu dünyada...

Motorcuların dili

Kafanda kask saatte 100 km hızla gidiyorsun sesin duyulmuyor, yüzün gözün görünmüyor, durmadan nasıl anlaşıyorsun, işte o yüzden motorcuların vücut dili de önemlidir. Mesela yorulduğun için geldi durmak istiyorsun ama öndeki arkadaşın basmış gidiyor. Hemen biraz süratlenip, yanına yaklaşıyorsun, "çişim geldi" işareti henüz geliştirilmediğinden, işaret parmağını aşağıya çevirip çay bardağını karıştırır gibi bir hareket yaparsın, ilk tesiste çay molası demek... Seyahat sırasında önündeki motoru süren arkadaş, elini kaldırır aynı işaret parmağını gökyüzüne doğru yavaş yavaş ve geniş daireler çizerek çeviriyorsa; alarm belli: Radara dikkat..! 4 motosiklet bir seyahate mi çıkıyorsun konvoyun dizilişi bellidir. En tecrübeli ve yolu bilen en öndedir. En arkadan gelerek ekibi toplayıp sürükleyen de tecrübelidir ama acemiler civciv yavrusu gibi arada giderler.

Sevgili araç sürücülerinin bilmediğini düşündüğümüz şeyler

- Motosiklet bisikletten sonra dikkat edilmesi gereken ilk araçtır. Siz görmüyorsunuz, algılamıyorsunuz çoğu zaman ama bilirsiniz, içinden geçilen saydam bir şey değildir.
- Her önünüzde giden motorcu serseri değildir. Belki serseri ruhlu olabilir onu bilemem. Ama biz işe giderken "çekil şuradan şımarık çocuk" bakışlarınızı fark ettiğimizi bilirsiniz.
- Mesela bizi koruyan kask ve kıyafetlerimiz dışında bir kaporta yok. Sadece sizin bize dikkat ettiğinizi varsayarak trafikteyiz. Bizi varsayın.
- Ve dikkat makas yaparken kapalı kasa ya da büyük bir aracın arkasında sizin göremediğiniz bir motosiklet olabilir.

RİSK ALDIM MOTORU SEÇTİM, 24 YILDIR EVLİYİM!

RAMAZAN GÖNÜLAL Balkanları, Ortadoğu'yu ve Asya'yı karış karış motoruyla gezdi. Türksat'ta uydu operatörü. Liseden sonra motosiklet almış, bir yıl saklamış babasından. Komşular ihbar edince, babası sormuş, "ara sıra kiraliyorum" diyerek yırtmış. Ramazan evlenince de eşi koymuş o malum seçenekleri önüne: Ya ben ya motor..! "Risk aldım, 'motor'u seçtim" diyor. 24 yıllık evliler, eşiyle ve iki kızıyla birlikte motora biniyorlar.

geçmiş olsun Halit Ağabey

Hababam yine iş başında! Güdük Necmi (Halit Akçatepe) gözleri pek iyi görmeyen Felsefeci Akil Hoca'nın dersine müfettiş Hüseyin Şevki Topuz kılığında girer...

Güdük Necmi: Dersinizin konusu nedir hocam?

Akil Hoca: Bu dersimiz mantık müfettiş bey.

Güdük Necmi: Güzel. Çocuklara birkaç soru sormama izin verir misiniz hocam? Sen, gel buraya! Sana söylüyorum çocuğum.

İnek Şaban: Bana mı dedin ulan? Müfettiş Bey?

Güdük Necmi: Ne anlayışsız çocuksun yavrum, gel buraya diyorum, inek gibi yüzüme bakıyorsun.

İnek Şaban: İnek diyor lan.. Senin ananı... ben bir yerden tanıyorum ama... nereden çıkartamıyorum...müfettiş bey!!!

Güdük Necmi: Hocam bu çocuk biraz gerizekalı galiba. İneğe benziyor.

Akil Hoca: Laf aramızda, arkadaşları da ona inek diyor.

Güdük Necmi: Gel buraya. Anlat bakayım ineklerde mantık var mıdır?

İnek Şaban: İnek senin babandır.

Felsefeci Akil Hoca: Artık bu kadarı da fazla. Terbiyesiz.

Güdük Necmi: Müsadenizle döveceğim hocam.

Akil Hoca: Müsade sizin, dövün müfettiş bey.

Güdük Necmi: Gel buraya! Seni terbiyesiz seni. Seni haylaz seni. Seni inek seni! Geç yerine!

Mahmut Hoca: (Sınıfa girer) Oturun. Özür dilerim, rahatsız ettim hocam.

Akil Hoca: Siz misiniz Mahmut Bey? Müfettiş Bey şeref verdiler dersime de.

Mahmut Hoca: Müfettiş Bey mi?!

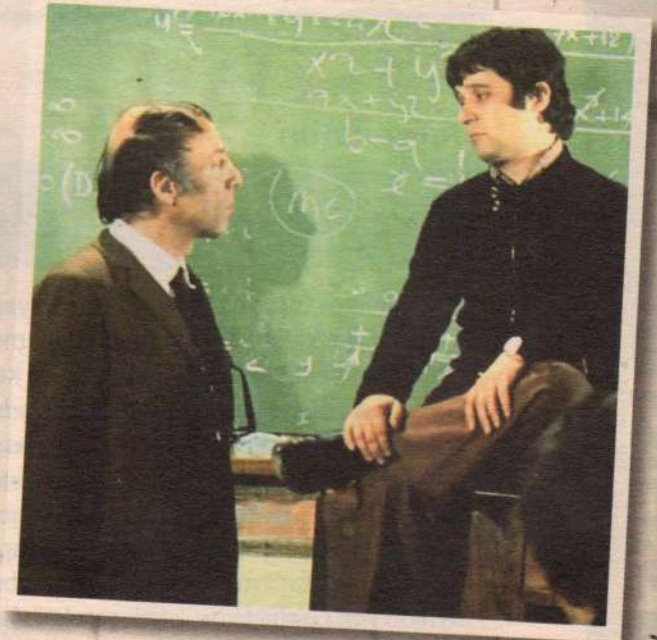
Akil Hoca: Evet efendim, müfettiş bey.

Mahmut Hoca: Ben de onun için geldim hocam, konuşmak istediler de müfettiş beyle. Buyrun müfettiş bey, gidelim.

Güdük Necmi: Gidelim. Müsadenizle hocam.

İnek Şaban: Bu sefer muhakkak kovulur. Ben de Güdük'ten kurtulmuş olurum.

Mahmut Hoca: Biliyorsun, bu davranışının cezası okuldan kovulmak. Ama sana ceza vermeyeceğim. Anlıyorum gençsiniz, eğlenmek gülmek elbette hakkınız. Ama bir insanın zaafından, kusurlarından yararlanarak onu küçük düşürmeye hakkınız yok. Hele bu insan öğretmeninizse. Bunun ne demek olduğunu zamanla anlayacaksın. Hadi...

*Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı - 1975 (Arzu Film)

Ayça Derin Karabulut

MEDYADA CİNSİYETÇİLİK

Devletin, siyasetin, toplumun dili 'erkek'...

Türkiye'nin en etkili kadın yazarlarına sorduk: Peki ya medyanın dili?

Ezgi Başaran

Her zaman bir çatlak ve o çatlaktan akacak su gibi kadın gazeteciler vardır

Türkiye basınının elbette ki erkek ve baskıcı bir dili var. Hem yönetim kadrolarına hem de genel olarak haber merkezlerinin yazı işlerine hakim olan erkek çoğunluğu, o erkek dilini bütün çalışanlara dikte ediyor. Bu dilden, zihniyetten sıyrılıp gazetecilik yapmayı tercih etmek çok ciddi verilmiş bir karardır. Aslında hayatınızı kurduğunuz ilkeler bunlar ama gerçekten günlük akış içerisinde öyle bir bataklığın içerisinde ki onun dışına çıkabiliyorsunuz.

Kadın gazetecilere biçilen rol çok belirgin ve sınırlı. Bizim bakmamız gereken şey, kilit noktalarda ve karar verici pozisyonlarda kadınlar var mı? Gazetede kadın yönetici, kadın yazı işleri müdürü yani haberin yapımından internet sayfasına veya sayfaya konulma aşamasına kadar kaç tane kadın bulunuyor? Ve karar veren kadınlar mı? Buradaki sayı çok az! Umutsuzluğa kapılmak istemiyorum. Hrant Dink'in dediği gibi ki o benim abim, meslek büyüğümdü; **Her zaman bir çatlak vardır. O çatlak iyi gazeteciler bulurlar oradan akmak için...** Ben bu erkek egemenliğinin yakın vadede değişeceğini düşünmüyorum. Fakat o çatlaktan akacak su gibi kadın gazeteciler de vardır. Gazetecilik bir noktaya kadar cesaret gerektiren bir şey. Kadınlar da alışılmış, yayılan bilginin aksine erkeklerden çok daha cesurdur. Kadın gazeteciler karşındakini daha çok dinlediği için daha iyi röportaj yaparlar. Çünkü karşındakini dinlemektir röportaj... Karşındakini dinleyip karşındakinin hikayesini anlatmaktır gazetecilik... İnternet sitelerindeki dile gelecek olursak; bence orda dilden daha büyük bir sorun var. O da haberin doğruluğundan emin olamıyorsunuz. Ben Hürriyet ve Radikal adına konuşabilirim. Biz sitelerimizde kadın kimliğini, kadın bedenini bir trafik artırma unsuru olarak kullanmıyoruz çünkü bunun işlediğini de düşünmüyoruz.

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ: Kadın örgütlerinin siyasi erke baskı yapması gerekiyor. Bununla ilgili lobi çalışmaları yapılması gerekiyor. Başka yapılacak bir şey yok. Bu bir sivil toplum meselesidir. Sorduğunuz ve karşınıza aldığınızda burdaki erkek gazetecilerin hepsi benim gibi konuşabilir. Ama hayata geçirmek için sistemi en baştan değiştirmek gerekiyor.

Tuğçe Tatari

Medyada erkek çeteleri var!

Medyanın esas problemi şu: Gazeteyi yapanların çoğu erkek ve aralarında çok az kadın olduğu için hiç bir olaya kadın duyarlılığında bakamıyorlar. Yıllar içinde yönetici kademesine gelmiş kadınların çoğu da erkeklerle çalış çalış, onlara kendilerini kabul ettirme çabası içinde biraz erkekleşiyorlar. O yüzden onlar da hemcinslerine duyarlılığı kaybediyor. Mesela, magazin ekleri ekiplerinin çoğunda kadın çalışan sayısı fazla olmasına rağmen özellikle magazin haberlerinde kadın düşman dili çok hakim! Bir kadın eğer bir adamla fotoğraflandıysa onun hakkında yazılanlar veya atılan manşetler çok ağır, aşağılayıcı. Orada çalışan hemcinslerimizin de o manşetlere bir itirazları olduğunu, o sayfa henüz yapılırken o dilde bir sakınca gördüklerini ve bu yüzden müdürleriyle tartıştıklarını, en azından bunun için çaba sarf ettiklerini düşünmüyorum. **Medyada maalesef çeteleşme sistemi var.** Özellikle de erkek çeteleri!.. Kadının orada sivrilmesi, yönetici olması çok zor. Medyada ağır bir şekilde ahbap - çavuş ilişkisi mevcut. Fakat erkek çetelerinde arkadaşlar birbirlerini kollar, biri yönetime gelince diğer erkek arkadaşı ekrana çıkmaya başlar ya da köşe sahibi olur. Tabi böyle bir sistem yürürken kadınlar daha kolay gözden çıkarılanlar listesindedir. Televizyonların markalaştırdığı isimler çoğunlukla hep erkektir. Mesela haberi kadına sunduruyorlar. Sanki kadın çekiciliğiyle haberi daha tatlı bir hale getiriyormuş gibi... Tartışma programlarını erkeğe sunduruyorlar. Sanki o erkeğin işiymiş gibi...

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ: Okurun bir kadınla ilgili iğrenç bir dilde haberi gördüğü zaman ondan tiksinişi ve rahatsız olup, boykot etmesi gerekiyor. Ama okur da buna rağbet gösterip, alkış tutuyorsa, kendi hemcinsiyle ilgili hakaretlerle dolu bir haberden zevk alıyorsa neyle mücadele edeceksin? Kadın da kadından nefret ediyor. Esas bununla mücadele etmek lazım ama nasıl edilir o da benim alanım değil. Yani koca koca insanlara insanları sevmeyi, kadına düşman olmamayı, cinsiyetçi olmamayı, eşcinsellerden, zenginlerden, başarılı olanlardan tiksinişmemeyi nasıl öğretebiliriz bilmiyorum.

Melis Alphan

Medya kadına bakışına toptan bir format atmalı

Medyanın bakışı 'erkek' olunca dilinin 'erkek' olmaması mümkün değil. Kadın cinayetlerinde örneğin, katilin öldürme gerekçelerinin haberde sıralanması bile o cinayeti meşrulaştırmaya yarıyor. Kadının boşanmak istediği için öldürülmesi ya da kocasını sinirlendirdiği için şiddet görmesi adeta olağanlaşıyor. Medya kadına bakışına toptan bir format atmadan bu dili değiştirmesi pek imkan dahilinde görünmüyor. Ülkemizde medya, kendine yol açmak isteyen kadınları da erkekleşmeye zorlayan bir yapı. Bakışta ve yaklaşımda erkekleşmiş bir kadın da kadınlara çok zarar veriyor. Özellikle kadın haberlerinde kadın yöneticilerin emniyet sübabı görevi görmeleri gerekirken, okutma kaygısı gütmeleri haberin öznesi kadının yeniden mağdur olmasına yol açıyor.

Kadınlar medyada genelde vitrinde ya da daha alt seviye pozisyonlarda kendilerine yer bulabiliyor. Bunun toplumun medyadaki tezahürü olduğunu da söyleyebiliriz. Yani, neden kadın milletvekillerinin sayısı ile erkek milletvekillerinin sayısı arasında uçurum varsa, medyada da kadın ve erkek yöneticilerin sayısı arasında aynı nedenle uçurum var. "Kadınlar yönetemez, yönetilir" gibi düşünülen bir toplumda ülkeyi ya da o ülkenin medyasını kadınların yönetemeyeceği algısı hakim. Kadınlar ciddi meselelerden anlamaz, ciddi pozisyonlarda barınamaz düşüncesiyle magazin, kültür-sanat ve sağlık gibi konulara yönlendiriliyor; siyaset alanı ise erkeklerin alanı olarak görülüyor. Bu da elbette cinsiyetçiliğin dik alası. Kadına 'vitrin' niteliği yükleniyor. Mesela erkek sunucudan yakışıklı veya genç olması gibi bir beklenti yokken, kadın sunucunun 'tipi' işinden önde geliyor.

İnternet medyasının da medyanın kendisinden pek farklı olduğunu düşünmüyorum. Kadını tüketilecek bir şeymiş gibi sunduğu ortada. Ama bu fotoğraflara kadınların da baktığını düşünürsek orada da bir ideal olarak sunulan hemcinslerinin tüketicisinin yine kadınlar olduğunu görürüz. Kadın bedeninin sömürüldüğü bu tip 'habercilik' cinsiyetçiliktir elbette. Ama alternatif haber siteleri tıklanma tuzağına düşmedikçe ve gelir sıkıntısı yaşamadıkça umut vad ediyor bence.

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Medyada kadınların sayısının artması. Ama aynı zamanda hem kadınlara hem de erkeklere toplumsal cinsiyet eğitimlerinin verilmesi.

Balççek İlter

Bize ne yapmamız gerektiğini söylüyorlar: "Kahkaha atma", "Şu kadar çocuk doğur..."

Medyanın dili tabii ki erkek! Bunu zaman zaman kadınların dilinde bile görebiliyoruz ki en tehlikelisinin o olduğunu düşünüyorum. Çünkü sistem bizi o dile itiyor. Orada var olmamızı sağlıyor. O erkek egemen bakış açısı, erkek egemen dil, erkek algısı asla değişmiyor. Kadının yeri belli... Kadının orada yer alması, orada var olması ve o sınırlar içinde yaşaması gerekiyor. Onun dışında herhangi bir şey olmasına, sesini çıkarmasına, başını kaldırmasına hatta ve hatta eleştirmesine bile izin yok!

Kadın neye yakışıyor? "Söyleşi yapabilir, mümkünse kendi özel hayatını yazar, çiçek böcek yazsın çocuğunu çocuğunu yazsın, erkeklerin iddialı olduklarını iddia ettikleri bölümlere pek karışmasın, ekonomi yazmasa da olur, siyasete pek bulaşmasın; anlamazlar zaten... Daha çok duygusaldır, duygusal yaklaşıp" gibi... Öte yandan da "yönetici olsun, işin bütün ameliğini yapsın çünkü kadınlar çok çalışkandır. Fakat mümkünse işin karar mercilerinde olmasın!" Yani orta karar yöneticilerde olsun ama onun dışında bir gazete yönetmesin, bir kanal yönetmesin. **Niye kadınların sorunları, kadınların eğlenceleri, kadınların dertleri, kadınların hayatları erkeklerin bakış açısından gidiyor?** Daha önce bu memlekette yaşandı, Kadından Sorumlu Bakan erkek oldu biliyorsunuz.

Böyle saçma bir durum var. Bize ne yapmamız gerektiğini söylüyorlar. Siyasetin dilinde olan şey de bu. "Kahkaha atma!", "Şu kadar çocuk doğur..." "Mümkünse bunu yap, şunu yap"

İnternet sitelerine gelirse; Hürriyet'inden, Milliyet'ine, Habertürk'üne kadar ki benim çok sevdiğim insanlar, çok iyi gazeteciler yapıyorlar bu siteleri fakat rekabet o kadar kötü ki ben fenalaşıyorum popo, meme görüntüsü görmekten. Ama okunma oranları korkunç. Arz talep meselesi bu. Ona tıklamadığınız sürece o iş yapmayacak ama tıklıyor! Tıklıyorsa demek beğeniyor.

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Kadınların daha çok karar mercilerinde yer alması! Eğer kadınlar karar mercilerinde olursa, kadının bakış açısının, kadının dilinin mutlaka ve mutlaka o toplumsal cinsiyetçilikte, o ayırmada etkili olacağını düşünüyorum. Ama 2 tane handicap var: Bir tanesi bir daha yöneticilik yapmak istemeyenler. Mesela benim gibi... Ben bir daha yöneticilik yapmak istemiyorum. O masada artık savaşılamayacağımı, bunun hiçbir yere varmadığını düşünüyorum. 2.si mecburen, yani; insanlar çocuğu çocuğu olduğu zaman o kadar saat yükünü, çalışma yükünü kaldıramayabiliyorlar. Çünkü çok üst düzeyde, karar mercilerinde olduğunuz zaman hayatınızın işiniz olması lazım. Ama yer almak isteyen, çocuğunu çocuğunu büyütmiş son derece eğitilmiş, tecrübesi tam müthiş kadınlar var. Onlara fırsat verilmesi lazım, bugün en azından bir kadın bir haber kanalını, bir gazeteyi yönetmeli...

Deniz Ülke Arıboğan

Bir kadın bedeninin altına IŞİD yazsak daha çok okunur!

Medyanın dilinin erkek olduğunu düşünüyorum. Çünkü çok belirgin bir biçimde kadını konumlandıran bir dil kullanıyorlar. Kadın bedeni bazen dayak yiyen olarak gözüküyor, bazen bir askı olarak kılık kıyafet taşıırken gözüküyor. Sadece gazetelere özellikle magazin bölümlerine baktığımızda sürekli bir giydiğini bir daha giymeyen, çok şık, güzel, çekici kadınlar görüyoruz. Bunun en alt katmanında sürekli şiddete maruz kalan kadınlar var. Her ikisi de başka türlü tüketimi tetikliyorlar. Bir kısmı alışverişi, bir kısmı reytingi patlatıyor.

Her şeyin pornografisi üretiliyor. Şiddetin, tüketimin, cinselliğin bunların her birinde kadın baş aktör olarak yer alıyor gibi görünüyor. O açıdan çok cinsiyetçi buluyorum medyanın dilini. Medyada zaten üst yönetici olarak

kadınların bulunduğu çok nadir bir durum. Genel yayın yönetmeni de olmuyorlar. Kadınların köşe yazarken bile siyaset veya ciddi ekomomi yazıları yazdığını zor görüyorsunuz. Daha ziyade kadınlar cinsellik hakkında, gezi gözlem, inceleme, magazin, sağlık alanında yazılar yazıyor. Bu da bir konumlanışı ifade ediyor tabiki. Kadınların konumlandırıldığı yerden kadınların da çıkmaya niyeti yok. Akademik alanda da baktığın zaman rektörlerin en fazla 10 tanesi kadın ki 180 üniversite var. Benim zamanımda ben 9 kadın rektörden bi tanesiydim. Giderek sayıları daha da azalıyor. Üstelik akademide %30 dan fazla kadın çalışan var. Buna rağmen yönetici profillerine giremiyorlar. Mülki, idari aşamasında kadınlar yoklar. Devletin hiçbir kademesinde ilerlemesine izin verilmiyor. Bir tane kadın bakan var koca kabinede. Kadını nedense yönetmekle, yöneticilikle özdeşleştiremiyorlar. Kararı alan değil, kararı uygulatan yöneticiler olarak konumlandırılıyorlar.

TV'lerdeki mesele de beklentilerle ilgili bir durum. Erkeklerden beklenen şey güvenilirlik ve güç. Kadınlardan beklenen şey cinsel cazibe, çekicilik. Her iki tarafında reytingini bulduğu alan farklı. Erkekler yaşlandıkça daha güvenilirlik sağlıyor ama kadınlar yaşlandıkça çekiciliklerini kaybediyorlar. O nedenle hızlı bir sürkülasyon var. Ama baktığınız zaman kadınlar da genç yaşlarında erkeklere göre daha avantajlılar. Sadece güzel olmaları nedeniyle sunuculuk kapabiliyorlar. Yaşlandıkları zaman da bu avantajlarından yararlanamadıklarından şikayet etmemeleri lazım.

İnternet medyası üzerine henüz belli normlar oluşmamış. Gazetelerde kullanılmayacak fotoğrafları basabiliyorlar ya da haberleri... Mutlaka etik, hukuki standartların konması lazım. Özellikle kadın bedenini nesneleştirilen söylemlerden uzaklaşılması lazım. Erkekler kadın bedenini görmeden okumaya başlamıyor. Arz talep meselesi, bu hormonal bir şey. Bir kadın bedeninin altına IŞİD yazsak daha çok okunabilir.

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Tabanı kuvvetlendirip, tabandan yetişmiş güçlü kadın profillerini artırıp onların önünü açmak için gayret göstermek lazım ama sırf kadın oldukları içinde gereğinden fazla şans tanınmasını da doğru bulmuyorum. Hak eden kadının önünün açılması lazım. Hak etmeyenlerin önünü açmak doğru değil. Sırf kadın diye ilerleyemeyen çok kadın var. Ama kadın diye bazı pozisyonlara gelen de var. Burdaki temel konu hangi kadın? Bizim hakeden kadın dediğimiz kadın sadece görüntüsüyle hak eden kadın değil. Kadını konumlandıkları yer açısından hızlı sürkülasyona tabi tutulan kadın profili ama diğer kadın tipi iyi yetişmiş güçlü yönetici kadın tipinin önünün açılması daha önemli.

Rahşan Gülşan

Kadınsanız ve erkeklerin istediği görsellikte değilseniz daha az para kazanırsınız

Medyanın dili fena halde erkek. Çünkü medyayı erkekler yönetiyor, çoğunlukla erkekler çalışıyor. Bu dilde kadınların payı tabii ki var. Ama kadınlar bu paya ortak edilmiş durumdalar. Çünkü medyada var olabilmek için bir dönem, erkek gibi olabilmemiz çok önemli. Çünkü medyada çalışan kadınları erkekler seçiyor. Onların kriterleri söz konusu. Bu kriterler çerçevesinde seçilen insan gücünün de erkekleri taklit edip, c erkek dilini devam ettiriyor olması tesadüf değil.

Ben medyada karar süreçlerinde ayrımcılık yapıldığına da şahit oldum. Deneyimlerim de oldu. Ama sadece medyada değil, Türkiye'deki tüm iş kollarında böyle bir ayrımcılık yapılıyor. Çünkü kadına bakış açımız ne yazık ki değişmiyor.

Gazete patronlarında erkek daha iyi yönetmiş gibi bir algı var. Para yatıran, bu işi finance eden insanların görüşü bu yönde.

Bu realite değişmiyor. Değişmeyecek. Ben kariyerimde çok kere ayrımcılığa maruz kaldım. Eğer kadın gazeteciyseniz hele ki erkeklerin istediği görsellikte bir görüntüye sahip değilseniz (maalesef bizim sektörde bu tarz kriterler var) daha geç terfi alıyorsunuz ve daha az para kazanıyorsunuz. Bu yüzden çok fazla çalışmanız gerekiyor. Ben bu tür kriterler yüzünden hep benzer iş yapan arkadaşlarımdan daha az para kazandım.

İnternet medyasının dilinden nefret ediyorum. En değer verdiğimiz gazeteler bile bunu yapmak zorunda hissettiriyor kendini. Bu çok tatsız ve rahatsız edici bir durum. Ama önü alınamıyor. Demek ki böyle bir trend var, takipçi kitlesi var sanırım. Bu nasıl, nereye gider bilmiyorum. Umarım kendi kendini imha eder.

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Zaman... Sadece zaman... Bir şey değişeceğini sanmıyorum. Ama şu olduğumuz durumda her şey o kadar karışık ki dolayısıyla hiçbir şeyin doğru ve sağlıklı geliştiğini, bu süreçte mantıklı ilerlediğini düşünmüyorum. Sıradışı bir an yaşıyoruz bence.

Ayşenur Arslan

Kadınlar başlarını bağlamaya devam ettikleri sürece benim umudum yok!

Medya, iktidar denilen aygıtın bir parçasıdır. İktidarı yeniden üreten ve iktidarın dilini üreten bir aygıttır. İşlevi ve yapısı gereği zaten en çok da medyanın dili erkektir. Çünkü onu var eden, üreten de budur. Hep verdiğim bir örnek vardır; Tansu Çiller bir kadın başbakan değildir. Söyledikleri ve yaptıklarıyla erkek egemen ideolojinin bir parçasıdır. Ve zaten ideoloji üzerinde inşa edilmiş olan siyaseti biçimleyen simgelerden birisidir. Etek giymesi onun kadın olduğu anlamına gelmez. Dolayısıyla bu ideolojiyi sadece erkeklerin yönettiğini söylemek de pek doğru olmaz. Kadın ya da erkek farketmez, bunun farkında olmayan herkes tarafından yeniden üretilip çoğaltılabilen bir durumdur. **Kadının varlığı**

haberde hassasiyetlerin dikkate alınmasını sağlar. Kadın olma bilinci şudur: Bir engelli bütün engellilerle ilgili hassastır. Bir azınlık bütün azınlıklar konusunda hassastır. Bir kadın da yine pek çok konuda hassastır. Annelik konusunda, yaşam hakkı konusunda, ezilmek konusunda... Bir kadın erkeğin karşısında azınlıktır, hatta engelli-özürlü muamelesi görür toplumda; "aman o yapamaz, aman o boyunu aşar" vs gibi... Eğer böyle bir yerdeyseniz bütün hassasiyetlere siz de açıksınız demektir. **Ben sayısız defa ayrımcılığa maruz kaldım.** Henüz genç bir muhabirdim TRT'de çalışırken. Sıcak haber denilen bölümde çalışıyordum. Daha sonra yöneticiler değişti, daha muhafazakar, Adalet Partisi fikriyatına yakın bir ekip geldi işin başına. Yaptıkları ilk icraat da "Kadınların, burada iş yok" diyerek beni oradan almak oldu. Medyada genellikle kadınların evlenmesi, hamile kalması, çocuk doğurması da çok hoş karşılanmaz ama artık bunu engellilemeyeceklerini gördüler. Türkiye'de kadın olmak zaten zor, anne olarak çalışmak çok daha zor... Toplum çünkü bu görevde kadını tamamen yalnız bırakıyor. Hem kocası hem kamusal görev bakımından...

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Her şeyden önce kadının bilinçlenmesi... Ama kadınlar başlarını bağlamaya devam ettiği ve giderek bunu artırdığı sürece benim hiç umudum yok. Çünkü ben başını örtmenin bir inanç meselesi olmaktan çok erkeğin yanında ikinci sınıf insane olarak durmayı dayatan bir ideoloji olarak görüyorum. Çünkü inanç dediğimiz şey bir akittir, bir sözleşmedir. Ve o sözleşme kadına "sen erkekten sonra geliyorsun, senin hakkın erkeğin hakkının yarısı" diyor.

Elif Yılmaz

Gazeteci işinde kendini sunmaz, haberini sunar

'Karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmeyeceksin' diye atasözü olan bir ülkede yıl 2014, hükümet yetkilisi kadınların kahkaha atmasının iffetsizlik olduğunu söylüyor. 'Normalleşiyoruz' diyorlar ya, evet bu rakamlar (Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre geçen yıl ülke genelinde kadına yönelik 12 bin 946 şiddet olayı gerçekleşti) bu ülke için 'normal'... "Dünya yuvarlak mı?" diye bir soru olabilir mi günümüzde. Olamaz. İşte "Medyanın dili erkek mi?" de soru olamayacak kadar tartışmasız kesinlik içeriyor. Erk sahibi, kendi iktidarı için diğerlerine kendini daha altta hissedecek pozisyonlar verir. Hiçbir zaman eşitlemez, eşitleneceğinin hayalini bile sevmez. Tersini kendi varoluşunu sarsar. Tabi ortaklığın olduğu her yerde suç da ortaklıktır. Mesela; erkek şefin sana röportaja gittiğinde **'Dekolte giyin, bacak pozunu şöyle ver, yatakta bir kurgu çalışması yapın' gibi kadınlığın üzerine bir pazarlama çalışması yapıyor ve sen bu paçozluğu, aşağılanmayı popüler kültürün rantlarına tercih ediyorsan ben kendimce ceza hukukuna göre bunu şöyle tarif ederim: Azmettiren ve suçu işleyen.** Ne dekolteye, ne çıplaklığa falan da karşı değilim. Gazeteci haberle ilişkisi bittiğinde bir nudist gibi yaşayabilir. Bu işte onun kararı. Ama diğeri tamamıyla erk zihniyle yapılan bir pazarlama şeklinin erkek figürü olmayı kabulleniş. Bakın üzerine basa basa söylüyorum; O şekilde bir çalışmada kadın kadın değil erkek figürüdür. Gazeteci işinde kendini sunmaz, haberini sunar. Haberde ki öznesi kendi olamaz. Zaten bu şekil bir çalışmanın adı 'gazetecilik' değil. Yazılı bir şov. Dünyanın her yerinde pek de rağbet görüyor.

Medyada kadının varlığı dili değiştirir. Dil ki, her şey onla başlar. Kadın 'erikleşmediği' ve bir 'erkek figürü olmayı' reddetmesi konusunda işinde gösterdiği direnç, sayfaya konulan fotoğraftan tutun da onun altına yazılan iki satırlık cümledeki özne ve yüklemi bile başkalaştırır. Mesela bir kadın, haberde şiddete maruz kalmış bir kadın için asla 'çaresiz kadın' ifadesini kullanmaz. Verilen bir savaşta ölen taraflar için yas tutmayı bilir. Ölüm denilen korkunç yoksunlukta savaşçılık oynamaz. Gazetenin yayın politikası ne olursa olsun cümlelerin kuruluşunda buna direnci görürsünüz.

Kendi adıma, karşı cinsten daha çok çalışmak zorunda kaldım. Daha çok kendimi ispat etmek zorunda bırakıldım. Erkek meslektaşımın arkadaşlarıyla buluşup sohbet ettiği, sinemaya gittiği saatlerde, ben işte oldum. Ama buna şöyle de bakılabilir: Çok çalışkan! Bu gerçeğin acılığını onore etme ifadesidir sadece. Yine de birçok meslektaşına göre şanslıyım. Ben daha 'kadın' bir gazetede çalışıyorum yıllardır. Benim çalıştığım gazete (Posta Gazetesi), sanırım yazılı basında en fazla kadın yöneticisi olan gazete...

EN ÖNEMLİ İHTİYAÇ; Vallahi bu mevzu Çatalhöyük'e kadar gider, orada bir durur sonra kapitalizm, faşizme kadar gider. Biz kısaca 'eğitim şart' deyip yanına bir de 'Aslolan direnmektir' ekleyelim.

“Ben politikacı değilim fakat bir şeyler söylemem gerekiyor.
Buraya gelmeden önce bana ‘Türkiye ve İsrail’in
arası iyi değil, gitme’ dediler. Fakat ben
‘Hayır, orası benim evim,
orada insanlarım yaşıyor’ dedim ve geldim.
Gazze’de olanlar için çok üzgünüm.
Hoşgeldiniz ve beni kabul ettiğiniz için teşekkür ederim.”

Yasmin Levy

28 Ağustos 2014, Harbiye Açık Hava Konseri

Okay Karacan

futbolun efsane ismi 'bir kafa'yı takdimimdir

Milliyet'in karşısındaki Kebap 49'da pideleri afiyetle yerken kendi kendimizle alay ettik... Sonraki haftalarda o "bir kafa" formdan düştü ve hatta ismi hiç duyulmaz oldu.

Öyle serviste oturup maçlardan bahsediyorduk...

Şimdiki gibi üç platform, on kanal, yirmi site, bir sürü radyoda yorum, analiz, tartışma olmadığından, e bir de Anadolu maçlarına ulusal basından birileri gidip iki satır çiziktirmediğinden, biz maç anlatanların birbirinden öğreneceği çok şey oluyordu...

Haftasonu Kayseri, Gaziantep, Denizli, Konya'ya dağılmışız, yeni bilgiler bizde haliyle... Havalıyız yani..!

Bir bakıma gelecek haftanın İngilizce'deki tabiriyle "Preview'ü" yazılıyor.

Bu arada "Preview" ile "Tabir" aynı cümleye girdi ya aşk olsun bana!

Neyse kafa bazen gidiyor.

Uzatmayalım; elde kalemler son dizilişler yazılıp yandakine uzatılıyor, teknik adamların hal ve tavırlarına gülünüyor, hakemleri dövüyor, seviyoruz. (Hakemlerle misafirhane köşelerinde kader ortaklığı yaptığımızdan aslında seviyoruz onları...)

Çoğunlukla da mevkilere göre oyuncuların ne biçim oynadıklarını birbirimize ballandıra ballandıra anlatıyoruz. Anlatanda bir "hava" dinleyende bir "ne kaparım" dikkatiyle feci haldeyiz.

Anlayacağınız keyifli bir Pazartesi öğleden sonrasıydı.

Tam beyin fırtınası bitmiş Ankara'nın meşhur Kebap 49'una kıymalı pideye gidiyoruz, patron içeri girdi.

-Ooo gençler ne güzel sizi bir arada görmek...

Patron içeri girince kalkıp gitmek olmaz. Oturup bir de onun sorularına cevap vermek işin asaletindendir.

Patron Pazar günleri servise gelir bütün maçları can kulağıyla dinler, notlar alır, varsa programını yapar, geç saatte evine gider, Pazartesi günleri bizimle göz göze gelmeyi kollayıp ufak tefek uyarılar yapardı.

Hatta öyle ki koca patron bir sonraki hafta kendisine maç yazmışsa bizim izlediğimiz takımın son durumunu filan sorardı. Kırk yıllık patron'a kim nerede oynuyor, nasıl oynuyor anlatırdık.

Şimdi düşünüyorum da aslında bizim oyun görüşümüzü çaktırmadan test ediyor olmalıydı!

Adam bildiğiniz bizi yetiştiriyordu...

En güzel sorusu da yüzünde istihzalı bir gülüş takınıp

"Yılmaz ne yapıyor?" olurdu.

(Yılmaz Vural'ı kastederek)

O gün yine bizi teker teker dinledi. Gaziantepsporlu Ayhan ile Hasan'ı konuştuk uzun uzun... İkisi de sarı saçlı benzer fizikliler adamlar ve haliyle sarışın topçu başka görünüyor göze... Birisi sağ bek birisi orta saha oynuyor, kimimiz Hasan iyi falan diyoruz, kimimiz Ayhan'a meftun

olmuşuz öyle gidiyor.

Sonra sıra Trabzonsporlu Abdullah'a geldi!

Anlayacağınız sarı kafalar üzerine yürüyoruz.

Üçünün birden konunun ana fikri olmasının nedeni onları diğerlerinden ayırtıran sarı kafaları!

Patron birden ciddileşti...

- Beyler bir de "bir kafa" var her takımda oynayan, ne acayip bir futbolcu değil mi?

- Bakıyorum bu "bir kafa" isimli arkadaş savunmadan top çıkarıyor, ileri çıkıp gol arıyor. Hatta orta sahada ikili mücadeleye çıkıp top kazanıyor!

Başımıza gelenle yüzleşmeye başladık. Adam bir kere uyarıp, sonra işi akışına bırakmış, uzun süre bu mevzuya hiç girmemişti.

Haliyle biz de salmışız...

Şimdi o sessiz geçen haftaların gürültüsü beynimizde çınlıyordu...

- Mesela soldan bir orta geliyor Ayhan vurdu kafayı auuutt!!! diye bağıırıyorsunuz ama sonraki pozisyonda Hasan orta yapıyor "bir kafa" aut nasıl oluyor..?

- Kompela kafa vurunca 'Kompelaaa' diye bağıırıyorsunuz, Abdullah orta yapınca 'Abdullahhh' diye haykırıyorsunuz oysa...

Bir kafa 'şahane oyuncu vesselam' deyip çıktı!!!

Kıymalı pide yemeye bizimle gelmedi...

Milliyet gazetesinin karşısındaki Kebap 49'da pideleri afiyetle yerken kendi kendimizle alay etmeyi ihmal etmedik. Sonraki haftalarda o "bir kafa" formdan düştü ve hatta ismi hiç duyulmaz oldu.

Onun yerine Ahmet, Mehmet, Osman devreye girdiler.

Patron haklıydı. Radyodan maç anlatmanın sorumluluğu büyüktü. Dinleyicinin gözü olabilmeliydiniz ve onun

"bir kafa" kim yahu diye dellenmemesi gerekirdi.

Patron bize çok şeyi çok özel yöntemlerle öğretti.

Bugün ülkede futbol terminolojisinin doğru kullanılmasında payı ve emeği çok büyüktür.

Sonraki yıllarda ne zaman Ayhan Akman ile Abdullah Ercan'ı görsem aklıma hep o Pazartesi fırçası gelir, bir gülme alırdı beni!

Hani o "Yılmaz ne yapıyor" kıvamındaki tebessüm gibi.

"Orta içeriye bir kafa goolllllll!!!"

İyi de kim abi!???

Hala oynuyor biliyor musunuz?

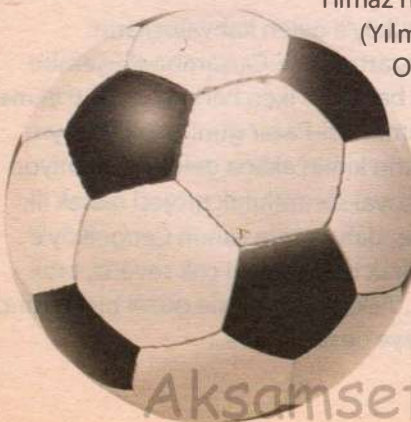
Ha bir de Tercüman gazetesinin efsane yıllarında

Rauf Tamer'in "o kafa" karakteri vardı ama konumuz değil...

Belki gelecek ay birileri karalar.

Bizden küçük bir öneri olsun!

Bu arada Tansu Polatkan'a selam olsun...

Nice Yıldız

yüzleşmeden dinmez ağrılarımız

16 yaşında ki çocuğu öldürmek isteyenlerin yurduna kendini teslim edebilir misin?

Herkesin kendi cehenneminde yandığı bir ülke burası... Dört mevsimin bolluğu gibi her ömre yetecek kadar acıların bol olduğu bir coğrafya... Her yazgının başka bir yazgıyı teslim aldığı ağırlı bir dünya ve farklı coğrafyalarda boy vermeye çalışan benzer hikayeler...

Yıllar önce İtalya'da genç bir Alevi çocuğuyla tanışmıştım adı Ali'ydi. Gazi Mahallesi katliamında omzuna giren kurşunla şans eseri ölümden dönmüş siyasi mülteci olarak İtalya'ya yerleşmişti. Şimdi sorma şansımız olsa belki kurşunun geldiği yer pek de şans sayılmazdı... İkimizde ömrümüzün ilk gençlik çağlarını yaşıyorduk. Onu benden çok çok farklı kılsa yaşadığı acı dolu deneyimler, sürgünler ve Avrupa'nın ortasında ağır çalışma koşullarının altında ezilen günleriydi. Ahmet Kaya'nın sürgün günlerinin ertesinde bestelediği "ya beni tutarsa memleket hasreti" şarkısını dinler, kuşatılmış olduğunu hissettiği bedeni ve durgun gözleriyle ömrünün ilk zamanlarını geçirdiği bir boğaz şehrinde kalan ailesini özlemle yad ederdi. 5 senedir turistlerin akın akın görmeye geldiği bir şehirde olmasına rağmen o şehrin her santimine adeta bilerek yabancı kalmayı tercih etmiş haldeydi. Şehrin hiçbir merkezi yerini bilmez kendince kurduğu ve alışkanlıklarından örülü hayatının ritmini bozmadan evden işe işten eve, kitaplardan ve müzikten ibaret dünyasına çekilir dururdu. Sanki hayat onun için büyük bir avluydu ve o bu hayatın avlusunda oynamaya çalışan insanlara büyük bir bilgelik altında bakıyordu. Her gün motoruna biner, şehrin dışındaki fabrikaya çalışmaya giderdi. Hayattaki tek mutlu olduğu anlar motoruyla geçirdiği zamanlardı. Bunu o kadar belli ediyordu ki evinin önüne iş dönüşü park ettiği motorunu

ara ara evin camından çıkar ve izlerdi. Motorunu izlerken yarattığı mutluluk halesine ben de kapılır onunla beraber uzun uzun motorunu izlemeye koyulurdum.

Ali hep usumda yer aldı durdu. Aniden hayatın bir yerinde boşluklara düştüğümde aklıma yıllar önceki arkadaşımın "hayat" karşısındaki dirençle yazılmış yazgısını getirip zorluklar karşısında daha bir direnç göstermem gerektiğini kendime telkin edip durdum.

Uzun susmalarla kaplı bir günün ortasında neden İstanbul'a dönüp yerleşmeyi düşünmüyorsun dedim: "16 yaşında bir çocuğu öldürmek isteyenlerin yurduna sen kendini

teslim edebilir misin? **Bir şeyi özlüyor olmak onu gerçekten seviyor olmak demek değildir. Buraları da sevmiyorum ama beni öldürmek isteyenleri sevecek kadar kendi yazgıma**

ihnet edemem" cevabıyla sorumun ne kadar saçma olduğunu anladım. Değişen bir coğrafya betimlemek istemediğim acılar, çocuk-ölüm özlem-sevgi ölüm-yazgı ve ihanet sözcüklerinden dolayı değişmek zorunda kalan bir hikaye. Ali'yi o büyük Avrupa şehrinin ortasında içine akan özlemleriyle tanıyıp ayrıldım... Şimdi ne yapar nerededir hiç bilmiyorum... Aradan yıllar akıp geçmesine rağmen... Hala bu ülkenin gayya kuyularında Dante'nin cehennem tasvirlerini aratmayan ölümleri yaşamaya devam ediyoruz. Hala biz bu ülkede aslında kendi ömürlerimizi kendi gençliklerimizi ağır bir kerpeten altında sıkıştırıp duruyoruz Hala biz bu ülkede "sis ile perdelenmiş bir geçmişten" uzanan ağrılarının ahlarıyla yaşıyoruz. O ahlara ile bir gün yüzleşmeden asla ağrımız dinmeyecek bizim...

Anıl Çağlar Saka

insanlık yaşıyor!

Bu fırından ekmek alabilmek için karnınızın aç olması yeterli...

Tarihi İsmail'in Has Ekmek Fırını'nı bizim semte **Tarihi Çınaraltı Çay Bahçesi'**ne kahvaltı yapmaya gelenler bilir. 'Askıda Ekmek' projesini uzunca yıllardır devam ettiren İsmail Amca'nın fırından bahsetmek istiyorum. Ben de bu güzel projeye ucu ucuna yetiştim. Bu proje Çengelköy'de öğrenim gören bir lise öğrencisinin fırın duvarına tabela asmasıyla başlamış ve hala devam ediyor. Fırına günde maksimum 50 ekmek bağışlanıyor. Şenol Bey, "Belirli kişi sayısı yok" diyor, **"İhtiyaç sahipleri ekmeklerini alırlar biz de tabeladan eksiltiriz. Kaç kişinin ekmek aldığını saymadık. Bağışlanan ekmek tahtadan silinir artan ekmekler ise tahtada kalır ertesi güne devreder.** Çengelköy'de bir tek biz yapıyoruz. Bize en yakın Kuzguncuk'ta bir fırın yapıyor." "Askıda Ekmek" projesinin kaç yıldır yapıldığını soruyorum!: Ben fırında 6 yıldır çalışıyorum ve 5 yıldır uygulanıyor. Kuzguncuk bizden daha eski. Buraya nasıl ihtiyaç sahibi herkes istediği kadar ekmek alabiliyorsa isteyen herkes de yardım yapabilir. **İhtiyacı olan insanları genelde Çengelköy esnafı öneriyor. Küçük bir semt ve haliyle herkes birbirini tanıyor."**

Fırına haftasonu Çengelköy'e gelen kahvaltıcıların da etkisi oluyormuş. Pazartesi-Salı-Çarşamba-Perşembe günleri yapılan ekmek bağıışı 50 iken hafta sonu 150 ekmek bağışlanıyor, Cuma-Cumartesi-Pazar günleri bağıış sayısı 3 kat artıyormuş. Bu fikrin kimin aklına geldiği bilinmiyor. Bir gelenek de değil. Sosyal sorumluluk projesi olarak ilk yurtdışında uygulanmış, daha sonra canım Çengelköy'e kadar gelmiş. Millet olarak israf etmeyi çok severiz, tabii buna sevmek denirse... 'Askıda Ekmek' ne güzel bir düşünce, keşke her fırın bu projeye destek verse...

Erdoğan Emir

cehaletin tekerrürü

Suriye ya da geniş manada Ortadoğu'ya barış ve huzuru getireceğiz diyenlerin insana verecekleri tek şeyin acı ve yıkımdan ibaret olduğu gerçeği göz önüne serildi.

Politikaları ve ülkeyi yönetme biçimi sürekli olarak tartışılan fakat halkın önemli bir kesiminden aldığı desteği koruyan AKP iktidarı var karşımızda. Kuruluş döneminde geliştirdikleri söylemler ile kısmen ezber bozan bir noktada olmasından kaynaklı ve genel olarak da ulusalcı-kemalist statükoyu parçalamaya yönelik davranışları bir kısım sol ve liberal çizgiye sahip olan aydın kesimden epey bir destek almayı başarmıştı. Öngörüselleşen teminatı ve güvencesi olmayan "Yetmez ama evet" kampanyasına dönüşecek olan pragmatist bir ilişki karşılıklı oluşmuştu. Esasında bunu daha detaylandırarak konuyu daha açıklayıcı kılarak bir neticeye bağlamakta fayda var. Birçok bileşenin var ettiği AKP esasında irili ufaklı sermaye güdümlü birçok cemaat ve tarikatın üst yapısı gibiydi. İktidarı ilk aldığı dönemlerde içinde yer alan anlayışların kısmen eşit temsil hakkı söz konusuydu. Tabi belli gurupların bu temsil edilmede söz hakkı diğerlerine nazaran daha baskındı. Fakat AKP halk desteğini artırıp devlet içerisinde daha kurumsal bir yapıya dönüştükçe Erdoğan'ın zaman içerisinde partide tek adam modeline uygun bir pozisyon alması içeride belli tartışmaları beraberinde getirdi. Daha ümmetçi ve bir o kadar da tekçi bir anlayışa sahip 'Gülen Hareketi'yle

dolaylı olarak içte bir harp söz konusuydu. Yargıdaki kararlar, MİT'e bağlı kişi ve kişilerin ses kayıtlarının ve yazışmalarının kendisine yakın ajans ve gazetelerde yer almasından sonra savaş daha açık hale geldi. Karşılıklı yıkım ve itibarsızlaştırma daha da güç kazandı. Yolsuzluk operasyonu aynı zamanda bir toplum mühendisliği gerektiren incelikler barındırıyordu. **Devleti ve medya olanaklarını elinde tutan Erdoğan, hakkındaki bütün iddialar kuvvetli olmasına rağmen ciddi bir ustalıkla Gülen'i şuanki durumda yenmişe benziyor.** Tabi ciddi bir algı yönetimi ustalığıyla. Burada kişisel kaygılar ve kendisini destekleyenlerin niteliği haliyle belirleyici oldu. On iki yıldır sermayeyi elinde tutan ve bu hukuk üzerinden seçmen üzerinde ciddi bir denetim etkisi oluşturan AKP bu sayede içerideki tartışmaları daha kapalı bir hale getirdi. Yatay ve çok başlılık daha tekçi ve dikey bir ideolojik çizgiye oturdu. Bu durumun kendisi AKP içerisinde kuruluşundan bugüne yer

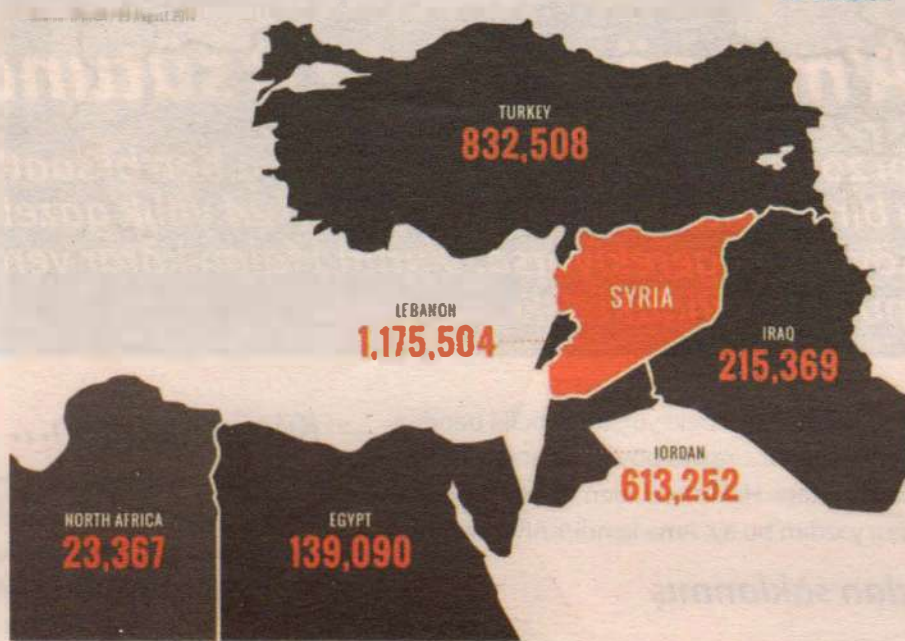
alan irili ufaklı gruplarda aba altından bir sopaydı. Mezhep esaslı genişleme hayaliyle siyaset üreten AKP Ortadoğu da finans ve lojistik olarak var ettiği belli yapılar oldu. Bu durumu Türkiye toplumuna, Esad'a karşı mazlumu koruma cabası olarak lanse etti. Tabi bu süre zarfında durmadan daha etkili stratejik bir pozisyon oluşturmak adına Sünni bir İslam devleti perspektifiyle belli yapıların oluşumunda önemli cabalar sarf etti.

Osmanlıcılık hayali kurduğunu hiç çekinmeden kabinesiyle dile getiren Erdoğan hükümeti tam bir Osmanlı modeli gibiydi. İçteki yok etme pasif kıldırma ve siyaset dışında bırakma alışkanlığı tıpkı Osmanlı'daki saray entrikalarıydı. Kurulumunda hoş görüden bahsedenler bugün tahammül sınırları giderek daralmış bir noktada tekçi ve daha

ırkçı bir siyaset üretmekte. Tıpkı Osmanlı döneminde yok edilen onca farklılıklar gibi. Yavuz Sultan Selim adını yeni yapılacak olan 3. köprüye koyarak hayranlığını pekiştirmiş ve dünya görüşünü böylelikle deklare etti. Hem istihbarat birimlerinin katkısı hem de askeri olarak var etmeye çalıştığı IŞİD de bu yaklaşım ve hayalin bir ürünüdür. Halep hayali dinmemiş bir Osmanlıcılık oyunu gibi. İçeride PKK

ile barış görüşmeleri yaparken dışarıda gayri resmi olarak yine bu oluşumlar üzerinden PKK'nin bir kolu olan YPG ile savaşmaktan geri kalmadı. Konsolosluk çalışanlarının rehin tutulması ise olası BM ve NATO askeri müdahalesine katılmamayı garantiye alacak stratejik bir hamleydi. Suriye ya da geniş manada Ortadoğu'ya barış ve huzuru getireceğiz diyenlerin insana verecekleri tek şeyin acı ve yıkımdan ibaret olduğu gerçeği göz önüne serildi... Fakat bu insanların kendi yaşam alanlarına dair tasarrufu ve karar vericiliği giderek daha güçlü ve kalıcı bir noktaya gelmiş durumda... Ezidi Kürtlerinin yaşadıkları tıpkı Yavuz döneminde yeniçerilerin başına gelenler gibi. İkisinde de katletme ve insana sevgisizlik eşit düzeyde. Dolayısıyla gönlü geniş bir erdem havzasında yeri olmayan bir duygu. **Eğer ecdadın sana öğretileri yıkım ve katliamlar üzerineyse yıkım her şey ve herkes içindir ey hükümdar..!**

Suriye'deki iç savaştan kaçıp, farklı ülkelere sığınan Suriyeli mültecilerin dağılımı.

Elif Yılmaz

KAFA'ya göre attım 8 sütuna manşeti

Yıl hesabı zorlamasam yaparım tabi. Ama ben bi saatten sonra saymayı bırakanlardanım. Aşağı yukarı 24 yıllık gazeteciyim illa bi zaman söylemek gerekiyorsa. 9'umda falan karar verdim bu Stockholm Sendromu kıvamındaki aşkı yaşamaya.

Bir basın özgürlüğü yazısı bekliyorsunuz belki benden şöyle en ateşlisinden... Yazıya böyle 'Gazeteciyim' falan diye başlayınca tabi. Haklısınız... Ben ise ÜMİT dolu bi özgürlük kavgası yazdım bu ay. Ama kendi 'KAFA'ya göre...

Nazarlardan saklanmış ümitleri

Siyah beyaz bi noktaya dikmiş gözlerimi sabırsızlığım, heyecandan dururdum. Ümit'i beklerdim. Çünkü O gelince ben giderdim. Siyah beyaz dünya bi anda derya... Kağıt gemimin dümenine geçip şöyle bir tur atardım. Dört duvar kasabamın Ümit'i idi o. Benim göbek adım da Ümit'ti. Alter egosu Ümit dolu olsun demişler bence büyüklerim. Ne hayal kırıklıkları varmış ki demek, ne temennilerini beslemiş hayatlarına dair bu göbek adım... Bi resmiyet kazandırmamışlar, ama daha içten sessizce yazmışlar hayatıma. Saklamışlar nazarlardan... Ben saklı adımla ise, tam olarak O'nu gördüğümde tanıştım. Bu tanışmayla tanışmanız için, Ümitsiz geçmişimden başlamam lazım ama önce;

Odana kapandığını gören baba, elinden tutup çatıya çıkarıyor yıldızlara bakıp hayal kuruyorsun. Sen Peter Pan olmaya öykünürken, bi bakıyorsun işçi baban aslında Peter Pan....

Küçümsemeyin...

9'lu yaşlardaydım. Sakın 'O yaşların ne geçmişi ne olur ya' deyip mevzuyu bi matematik hesabına indirgeyip küçümsemeyin... 'Erno Nemecek'e, 'Tom Sawyer'a, 'Oliver Twist'e, 'Peter Pan'a hakaret sayarım. Orta halli bir kasabanın, her çocuktan bi parça akli havalarda gezinmeyi seven çocuğuydum. Anne, baba solcu olunca ekstra kıyakların oluyor bu hayatta uçmak için bazen. Çok erken bi oda kültürü... ki... bu sığınak... Çok erken de bir kütüphane konuluyor hayatına. Bi de 'Ne neden' anlamıyo, sormuyosun ama, fark ediyorsun misafir odasız bi evde büyüdüğünü. Diğer evlerden farklı uluorta. Herkes, sen kadar misafir, sen herkes kadar misafir...

Kağıt gemi

Defter kabı ciltlerken bi anda annen kağıt gemi yapıp yüzdürüyor halının üzerinde. Odana kapandığını gören baba, elinden tutup çatıya çıkarıyor yıldızlara bakıp hayal kuruyorsun. Sen Peter Pan olmaya öykünürken, bi bakıyorsun işçi baban aslında Peter Pan... Bi dünya hayal... Kasaba da kent olmaya öykünüyor gereksizce o zamanlar. Bi sürü inşaat, bi sürü kum tepeleri.

Betonların gölgesi, 'Sen kızsın' ötelemesiyle ilk tanıştığım yerler. 1. kat sorunsuz, 2.kat sorunsuz... Uçuyoruz kum tepelerine. Atlama seviyesi 3. kata yükselirken, bi erkek akranın bağıyor arkandan kendini yırtarak! "Sen kızsınnnnn ordan atlayamazsınnn." Sesin tonundaki kibiri önce kalbim duyuyor. Piç!

'Eteğin açıldı...'

Önce kafamı yukarı kaldırıp kata, yüksekliğe bakıyorum. Hmmm... Korkuyorum. Sonra Piç'in suratına bakıyorum. Korku geçiyor. 3'e değil 4'e çıkıyorum. Şov saati. 4'ten bırakıyorum kendimi kum tepesine. Kalkar kalkmaz da hemen Piç'e bakıyorum. "Eteğin açıldı" diye bağıyor bana genetik hırsla sırtarak. Etek??? Açılma n'oluyo??? Anlamadan sakınmaya başlıyorum. Sonra ilk iş... Çıkıyorum eteği. Şort, pantolon. Etek alma girişimlerine direnişim, ilk aktivistliğim. Sonrasında giydiğim ilk etek nikahımda. Ve sonra hayatım hep o 4. katta geçiyor. O Piç'ten hep bir fazlası. Neyse ne mevzu, arttırıyorum; hep ondan bi fazlası....

Hayatımdaki ilk kararım

Ablalarım var amca kızları, çoooooook güzeller. Upuzun saçları var. Biri sarı, biri kahverengi. Aynada süslenirken bakıyorum onlara. İç geçiriyorum belli etmeden, "Ben de güzel olsaydım keşke" diye. "Onlar kadar güzel." Kendime bakıyorum gizli saklı, utana sıkıla. Sonra kaçıyorum aynanın önünden. Kaçtığım kendi çirkinliğim değil aslında... Bunu bi sürü yıl sonra anlıyorum...

Dışarı çıkıyorlar, kasabanın en yakışıklı çocukları peşlerinde. Bi cadde var sadece. İtinayla sağa sola bakmadan yürüyor iki ablam. 15 dakika sürüyor cadde, 15 dakika sürüyor dünya. Evde kimi zaman azar işitiyorlar, o 15 dakikalık dünyada ne ne kadar olabiliyorsa sanki işte. Ben ise hep kayıttayım. Kimse bana dokunmuyor daha. Henüz yaşça yokum. Gördüklerim duyduklarım...

Ve ilk kararımı veriyorum: "Kız olmak istemiyorum."

'Özne' olma savaşı

Bisiklet tepelerinde geziniyorum. Elsiz kolsuz sürüyorum, bacaklarım parçalanıyor sık sık. Kol sakat, bacak sakat, kafa zaten mütemadiyen sakat. Futbola başlıyorum. Kaleye geçiriyorlar önce, mahalle abilerinin gönlünde kurduğum 'delikanlı kız' tahtının baskısıyla tabi. Bi naz bi niyaz... Sonra kalecilik kariyerine 'Hayır' diyorum. Forvet oluyorum kavga dövüş. Üç kat daha ciddiye alıyorum gazozuna maçı. Ve bu mana...sız...lığı... O zamanlar tüm manalar tanımsız, sadece bi histen ibaretler. Bilye de 'Piç' kadar iyiyim. Seviyorum mu sevmiyorum mu hiç önemsemiyorum.

Bilyenin içindeki o parlak renklere bakmayı seviyorum aslında. Onu başka bi bilyeye vurmak istemeyecek naiflikteyim oysa ki... Ama o beni saklayıp, bir bir ütüyorum piçleri. Yumruk atmaya öğreniyorum. Yumruk ne kadar sıkıysa adımla duyuyorum mahallede. Sokağa her inişimde artık adımla bağıyorum Piç. Özne oluyorum. Yara berelerim de artıyor bi yerlerimde. Yine ne için olduğunu bilmediğim hisli bi kavga veriyorum.

Gülmeyin...

O sırada annemin babamın cephesinde benimle ilgili neler dönüyo pek hatırlamıyorum. Pansuman kısmıyla meşguldüler sanırım çoğunlukla. Odağım ben, tek kendimi hatırlıyorum. Dünya etrafımda dönüyor şimdilik... Sığınağıma kapanıyorum çoğu zaman, açıyorum kitaplarımı. Biniyorum sırtlarına kahramanlarımın. Bi şey arıyorum... Bi yön. 9'umdayım. Yapacak bi şey yok, bi kağıt gemi yapmışım. Ve rota çizmeliyim... Gülmeyin.

'Kız olmuycam, Ümit olucam'

Evde herkesin bi saatte karşısına geçip, başka insanları siyah beyaz seyrettiği şey var. Kristof Kolomb'culuk oynuyorum karşısında. O keşif akşamlarından birinde tanıyorum Ümit'i. Yaşıma göre çok büyük.. Ama sonra aynı gün, aynı saat, aynı yerde gözlerimi siyah beyaz noktaya dikerek bekliyorum onu. O da kız. O da pantolon giyiyor. İlk fark ettiğim gözleri. Buradaki kadınların gözlerine benzemiyor onun gözleri. Bi şey var anlamadığım ama seviyorum onun öyle bakmasını... O da benim gibi bence. Hep 4. kata çıkıyor korksa bile.

Cesaretin, özgürlüğün torpilli ihalesinin yapıldığı piçlerden daha cesur. Ümit benim oluyo o dakkada.

Annem fark ediyor bi süre sonra Ümit'le ilişkimi. Sakince diyor ki "Senin bir adın da Ümit biliyorsun..." Biliyorum, ama aslında o gün öğreniyorum. Bu ilk kezim oluyor... O geliyor eve, ben çıkıyorum. O hep benim yanımda aslında. Ümit özgürlüğüm... 9 yaşında adsız.. Tanımsız... Ama hissediyorum onu.

Kısa sürüyor Ümit'in ziyareti. Ama bi o kadar da uzun. Kadınlığı ilk ondan öğreniyorum erkekçe. İlk aldığım karara ekleme yapıyorum; "Kız olmuycam, Ümit olucam" diye.

Büyüyorum hızla. Korkularım da. Piç de büyüyor. İkametgah hep 4. Kat. Okuyorum Ümit, fakülte seçiyorum Ümit, çalışıyorum Ümit, çatışıyorum Ümit, sevişiyorum Ümit, evleniyorum Ümit, ağlıyorum Ümit... O hep sağımda solumda karşımda. Hiç yaşlanmıyo, hiç tükenmiyo. Ama biliyorum Özgür gelse Ümit dinlenecek... Gelmiyo. Ben de biliyorum Ümit yorgun, çok yorgun... Her şeye rağmen... deyip 8 sütuna atıyorum manşetimi:

Teşekkürler Atilla İlhan, Teşekkürler Ümit

Atlama seviyesi 3. kata yükselirken, bi erkek akranın bağıyor arkandan kendini yırtarak! "Sen kızsınnnnn ordan atlayamazsınnn." Sesin tonundaki kibiri önce kalbim duyuyor. Piç!

Tek kanallı 'dünyanın' gazetecisi Ümit

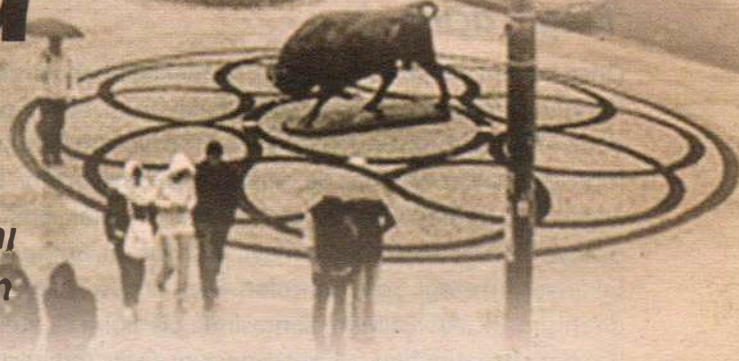
Seksenlerde tek TV kanalı olan TRT'de yayınlanan ve senaryosunu Atilla İlhan'ın yazdığı, polisiye bi dizi. Dizi özetle, Senem Kayra'nın oynadığı gazeteci Ümit'in yolsuzluk ve çetelere karşı cesur mücadelesini anlatıyor. Ümit karakterini oynayan Senem Kayra 1974 Türkiye güzeli seçildikten sonra oyunculuğa başlamış, bir kaç dizi ve sinema filminde oynadıktan sonra sessiz sedasız bu sektöre veda etmiş. Bu yazıyı yazdıktan sonra kendisine ulaşmaya çalıştım. Ancak benim çevremde ona ulaşmamı sağlayacak hiç kimseyi bulamadım. Son çare; yüzyılın 'insan' atlası Facebook'a başvurduğumda aynı adı taşıyan bi kişiye ulaştım. Ve şansımı deneyip "Oynadığınız rolün 9 yaşındaki bir çocuğun hayatında ne derece etkili olduğunu okumanızı çok isterim" diyerek mesaj bıraktım. Yazıyı teslim ettiğim güne kadar, kendisinden bir yanıt alamadım. Ancak dilerim mesaj attığım kişi O'dur. Benim için çok özel ve güzel olan 'Ümit'i bir de benden dinlemesini çok istedim. Şayet bu yazıyı okuyorsa (ki dilerim okur): Çok teşekkürler...

Can Durukan

#direnboğa

Ortalama bir İstanbullu kadar İstanbul'u gezen Boğa Heykeli, 1987 yılından beri Kadıköy Altıyol'da duruyor. O bu şehrin en afili saraylarını gördü, son padişahı gördü, Beylerbeyi Sarayı'nın bahçesinden Boğaz'ı izledi, şampiyonluklar gördü, çatışmalar gördü, biber gazı yedi... O artık bizden biri. Cefakar ve vefakar Boğa, kardeşinden ayrı, bir başına duruyor Altıyol'da...

Milletçe heykeli pek sevmeyiz biz. Ona karşı hep biraz mesafeli oluşumuz belki de taştan mamül olmasındandır. Biz daha ziyade odun severiz! Misal göğsü açık diye tanrıça heykeline zarar veren adamın ruh halini merak etmişimdir hep. Aynı adam karşı kaldırımdan geçen güzel kadına da "taş" gözüyle bakıyor ya, o derin ironinin farkında mıdır acaba? Neyse, dedik ya, Kadıköy Altıyol'da, Bahariye Caddesi'nin girişinde duran Boğa Heykeli 150 yaşında... Her şey 1867 yılında III. Napoleon'un Sultan Abdülaziz'i Paris'te düzenlenecek l'Exposition Universelle fuarına davet etmesiyle başlar. Davete icabet eden Abdülaziz, içinde Beylerbeyi ve Çırağan Sarayı'nın bahçesine koymak için 24 adet hayvan heykeli figürü heykeli siparişi verir. O fuarda sergilenen Diklenen Boğa ve Dövüşen Boğa da o 24 heykelin arasındadır. Bizim Dövüşen Boğa'nın da ülkedeki ilk durağının kardeşi Diklenen Boğa ile beraber Beylerbeyi Sarayı olduğu söylenir. Dövüşen Boğa'nın elde mevcut ve bilinen ilk fotoğrafı Yıldız Şale'dedir.

İttihat ve Terakki'nin başa gelmesiyle, bütün heykeller farklı yerlere kaçırlır. Bugün ise hepsi, ilk konumlandırıldıkları yerlerden farklı yerlerde.

Geyik heykellerinden biri Divan Oteli önünde, **Aslan Heykeli** Fatih'teki İBB Başkanlık Binasının önünde, **At Heykeli** de Sakıp Sabancı Müzesi'nin bahçesinde durmaktadır Dövüşen Boğa'nın aksine, kardeşi Diklenen Boğa'ya kimse göz koymamış, kimse onu yerinden kıpırdatmamış, geldiği ilk günden beri Beylerbeyi Sarayı'nın bahçesinde öylece durmaktadır. Kardeşi Dövüşen Boğa'nın ise, önce Belgrad Ormanları'ndaki Bilezikçi Köşk'üne, oradan da Mermer Köşk'e götürüldüğü bilinmektedir. Uzunca süre gözlerden uzak kalan Dövüşen Boğa, Lütfi Kırdar Spor ve Sergi Sarayı'nın

önünde tekrar ortaya çıkar. 1950'li yıllarda Hilton Otel'i'nin Harbiye girişinde misafir edilen Dövüşen Boğa, Lütfi Kırdar'a geri getirilir ve 1970'li yıllara kadar orada binlerce hatıra fotoğrafına konu olur. 1971 yılında bugünkü Beşiktaş Vapur İskelesi'nin tam karşısında yer alan Kadıköy Belediyesi Tarih, Edebiyat ve Sanat Kütüphanesi binasının önüne getirilir. Paris'ten İstanbul'a kardeşiyle beraber 2-3 ayda gelen Dövüşen Boğa'nın 150 yıl süren İstanbul yolculuğu 1987 yılında Altıyol'da nihayet sonlanır. Yeni yerine de çabuk alışan Boğa, kısa sürede Kadıköy'ün en önemli sembollerinden biri olur. Kışın üşüdüğünü düşünüp, üzerine yünden kazaklar giydirilmesine ses etmez, spreyle yazılar yazılmasına da kızmaz. Öyle ki, sırtına çıkıp konuşan delileri bile sabırla dinler. Genelde futbol fanatizmi kurbanı olan Boğa, en çok biber gazı ve gaz bombasından çekmiştir. 2013 yılında Kadıköy ve Taksim'de günlerce süren Gezi olaylarında direnişin Kadıköy ayağının da önemli önemli simgelerinden biri olmayı başarmıştır. İlk başta akla sadece Kadıköy'ü getirirse de, Boğa, Diklenen Boğa kardeşiyle beraber hem Osmanlı'yı, hem Cumhuriyet'in kuruluşunu, hem memleketin en gözde saraylarını, hem de en işlek meydanlarını görmüştür. Ortalama bir İstanbullu kadar gezmiştir. Boğa, bu kentin toplumsal belleğidir. Gerek bir derbi sonrası meşalelerin, spreylerin, sopaların, taşların arasından belirir, gerek bir TOMA'nın sıktığı suyun, attığı gaz bombasının, eylem yapan bir grubun arasından. Boğa, artık İstanbul'dur. Boğa artık İstanbulludur.

Yaprak Döner

kitap ayracı

"Hayatım içimden geçen cümleler içinde geçti"
Yüksek Topuklar / Murathan Mungan

"Her erkeğin ölümü babasının ölümüyle başlar"
Manzaradan Parçalar / Orhan Pamuk

"İnsan yalnızken bir tane daha kendinden
doğurmuş içinde; 'korkma' desin diye..."
Muz Sesleri / Ece Temelkuran

"Bu çağda savaşları, kaybedecek kadını
olmayanlar kazanır."
Ziyan / Hakan Günday

"Yalnızım... Bunca acı tek bir söze nasıl
sığabiliyordu?"
Şizofren Aşka Mektuplar / Cezmi Ersöz

"Şimdi aramızda noksan olan şeyin ne olduğunu
biliyorum." dedi. "Bu eksiklik sana değil, bana ait...
bende inanmak noksanmış..."
Kürk Mantolu Madonna / Sabahattin Ali

"Birini hiçliğe mahkum edersen elbette o senin
her şeyin olmak isteyecektir."
Deli Duman / Emrah Serbes

"Herkes bilir gitmesini, Bir zaman öğrenirsin;
gideni sırtından öpmesini..."
Yılmaz Odabaşı / Herkes Ölür Ölümünü

Ahmet Atalay

only in Kurmanci

- Bi gur re dikujin... Bi şirvan re dixwin... Bi xwedi re digirin:
Kurtla beraber öldürüyorlar... Çobanla beraber yiyorlar...
- Şer şere qı jene mere:
Sahibiyle beraber ağlıyorlar
- Bext nadim bi text:
Aslan aslandır dişisi erkeği farketmez
- Bira hespê çê be bila bê nal be:
Bahtı tahta değişmem
- Bira şêrê rokê be, ne roviyê salekê be:
İyi at olsun da varsın nalı olmasın
- Dinya lı dinyê; çavê gur lı mihê:
Bir günlük aslan ol, bir yıllık tilki olma
- Dıza ji dıza dızı, ardu asiman lerizi:
Dünya dünya oldukça, kurdun gözü koyundadır
- Ê ne di şerde be şêre:
Hırsız hırsızdan çaldı, yer gök titredi
- Eqlê sıvık, barê gıran e:
Kavgada olmayan aslan kesilir
- Ji pıra pır diçe ji hindika hindik:
Akıllı hafif olanın yükü ağır olur
- Ji pıra pır diçe ji hindika hindik:
Çoktan çok gider, azdan az
- Navê gur derketiye; rovi dinya xera kir:
Kurdun adı çıkmış; tilki dünyayı yıktı

Pelin Çini

kafamdaki 'deli' soru

*Hayatında en nefret ettiği kişinin ben
olduğumu söyleyen, saçlarımdan,
dövmelerimden, ses tonumdan nasıl
tiksendiğini özene bezene anlatanlar var.*

Sabah kalkıyorum. Heyecanlıyım aslında çünkü çok uzun zamandır yazı yazmıyorum. Bir dönem hayatımı yazı yazarak kazandım. Birçok erkeği yazılarımla etkiledim yani aşkı da bazen yazarak bulduğum söylenebilir ama uzun zamandır denemiyorum. Harflere, kelimelere, cümlelere küsum... Ya da hiç çaktırmıyorum ama asıl küs olduğum kendimim... Her neyse. Kalktım, portakal suyumla (sağlıklı yaşama hadisesine tutulanlardan biriyim) bilgisayarın başına geçtim. Otomatik olarak, hiç ama hiç düşünmeden Facebook'u açtım. Mesajlar bölümü dolmuş. Çoğu sevgi ve iyi niyet dile getirme amaçlı yazmış ama arada hayatında en nefret ettiği kişinin ben olduğumu söyleyen, saçlarımdan, dövmelerimden, ses tonumdan nasıl tiksendiğini özene bezene anlatanlar var. Gülümsedim.

Portakal suyundan bir bardak daha içsem fena olmaz...

Gelelim kafamdaki soruya: Sosyal medya bize hiç karşılaşmadığımız, öksürüğünü duymadığımız, sessizliğine şahit olmadığımız, kokusunu içimize çekmediğimiz bırakın bütün bunları göz göze dahi gelmediğimiz birine hakaret etme hakkını verir mi? Biz hep böyle saldırgan mıydık yoksa sosyal medyayla ulaşabildiğimiz sözüm ona "ünlü"lerin varlığı içimizdeki canavarı mı ortaya çıkardı? **Hemen hemen her gün hakaret mesajları alan biriyim. Yalnız değilim. İnsanlar "kötü şeyler söyleniyorsa başarılısın" diyorlar, sakinleşiyorum ama itiraf edeyim içim içimi yiyor. Demin yazdığım sorunun cevabını almak istiyorum.** Neden? Neden hayatımızda somut bir varlığı bulunmayan bir insana nefret gibi çok kuvvetli ve bence değerli bir hissi duyarız? Bizi o hiç tanımadığımız insana bunları yazmaya ne iter? Yapı itibarıyla kıskanç biriyim. Kendimle de çok barışık sayılmam. Komplekslerim var, gırla... Yolda yanımdan geçen güzel kadını süzer içimden bir kusur ararım, eski erkek arkadaşımın yeni kız arkadaşı için hiç iyi dileklerde bulunmuyorum. Bunların hepsi tamam ama bir gün dahi aklıma sırf ulaşabiliyorum diye bir "ünlü"ye ana avrat sövmek gelmedi. Ben mi anormalim? KAFA yeni bir dergi. KAFA iyi ki var dediğim bir dergi. KAFA, bu aralar herkesin diline pelesenk olan ama bence anlamına dair hiçbir fikrimizin bulunmadığı "samimiyet"i sayfalarına taşıyan bir dergi. Bana "yazar mısın?" dediklerinde düşündüm. Konu ne olmalı, uzun zamandır yazmıyorum becerebilir miyim? Beklentileri ne? Sonra dedim ki: Bırak aksın gitsin. Şu sıralar canımı yakan, kendimi kalabalıklar içinde çırılçıplak hissettiren ne varsa ilk onu yazayım. Yazının sonunda tekrar soruyorum: Biz ne ara bu kadar nefret dolu bir toplum olduk? Ne ara bize benzemeyen, farklı olanı sorgusuz sualsiz yok etme içgüdüsü geliştirdik? Neden anlamaya çalışmak yerine yok etmenin daha kolay olduğunu zannediyoruz? Bu kadar mı korkar olduk kendimizden? Ruhumuzdan ve en çok da KAFA'larımızdan??

Önder Göksal

mahallenin 'pislik' abileri ve Mario Balotelli

Sen de
Yaz KAFA'ya
Yayınlansın Önümüzdeki
Sayıya!
bizyazin@kafadergi.com

Antrenman yeleğini bile giyemeyip malzemecinin bir anne şefkatiyle o yeleği giymesine yardımcı olmasına neden olacak kadar çocuktur. Kim bilir belki çocukluğunu yaşayamadığı için hala çocuktur.

"Futbol arsada güzeldir borsada değil." diyen Metin Kurt'un o arsalı futbol günlerinde, her mahallenin pislik abileri vardı. Bu abilerden her mahallede birer ikişer muhakkak olurdu. Bağırса sessiz film oynuyor sandığımız, yumruğunu sıkса 'Parmak kaldırıyor herhalde' diyeceğimiz, bacakları çöpten bizim gibi çocukların oyununu bozarak; üstüne üstlük o çocukların topunu da aldıktan sonra hem Tanju Çolak hem Jackie Chan hem de Gorden Milne olan bu abiler... Hem futbolcu hem gangster hem de teknik patrondu onlar anlayacağınız. Asar, keser bir de kadro yaparlardı kendilerince. İşte ne zaman Mario Balotelli ismini duysam, ne zaman onun bir maçını seyretsem o abiler gelir aklıma. Balotelli'nin öyle bir 'pislik abi' mizacı var; sanki maçtan hemen önce stadyumdan içeri girmiş de teknik direktörün gırtlığına yapışmış: "Ben de oynayacağım lan..!" diye haykırmış gibidir ve zavallı teknik direktör de korkusundan onu oynatmaya mecbur kalmıştır.

Halbuki 1990 doğumludur bu zat-ı şahane. Öyle çok kişiye abilik yapacak yaşta da değil anlayacağınız. Antrenman yeleğini bile giyemeyip malzemecinin bir anne şefkatiyle o yeleği giymesine yardımcı olmasına neden olacak kadar çocuktur. Kim bilir belki çocukluğunu yaşayamadığı için hala çocuktur. Kime anne, kime baba diyeceğini bilemediği bir çocukluğu vardır. Çocukluklarını yaşayamayanlar 95'inde de çocuk kalır çünkü.

İki yaşındayken Ganalı anne ve babası tarafından kucaklanıp Brescia'daki bir Sosyal Hizmetler Binası'na götürüldüğünde her şeyden habersizdi o dönem soyadı Barwuah olan Mario... Barwuah çifti çocuklarına bakamadıklarını söyleyerek Mario'yu orada bırakıp gittiler ve şimdiki soyadının sahibi Balotelli ailesi ona sahip çıktı. Mario'nun bütün

çocukluğu "-Ganalı mıyım? -İtalyan mıyım?" ikilemiyle geçip durdu.

Çocukluğu kötü geçse de talih onu meşhur etmeye kararlıydı. Derisi gibi bahtı da kara olacak değildi ya. Barcelona'da bir süre denendi ama gurbette oluşundan mıdır ne, başarılı olamadı. "Senden bi cacık olmaz!" denilerek gerisin geriye memleketine geri gönderildi. Şöhreti İnter'de yakaladı. Balotelli olduysa İnter'e çok şey borçlu olan Mario'nun -dedik ya sürprizlerle doludur- İnter'in azılı rakibi Milan'ın maçlarına gizli gizli gittiği söylendi. "Yok ya...! Haşarı çocuktur falan ama Balotelli o kadarını da yapmaz." dediler ama o kalkıp "Milano deyince aklıma sadece Milan geliyor." demesin mi? İşte İnter taraftarıyla kayışın koptuğu andır o an!

Balotelli'nin İnter'de oynadığı dönemde hocası

Mourinho idi. Kaldırmadığı kupa, elinden geçmeyen futbolcu kalmayan Mourinho "Herkesi adam ettim bir onu edemedim." hallerindeydi hep. "Onunla geçirdiğim iki sene boyunca 200 sayfalık bir kitap yazabilirim, ama bu kitap dram değil kesinlikle komedi

türünde bir kitap olurdu." diyerek aslında onunla çok eğlendiğini de söylüyor bizim Portekizli. Nasıl eğlenmesin? Sarı kartla çıktığı bir Şampiyonlar Ligi maçının

ikinci yarısında; hemen ilk dakikalarda Mourinho'nun devre arasında kesinlikle kart görmemesini salık verdiği Balotelli ikinci yarı başlar başlamaz 'Çat diye' ikinci sarıyı yemiştir.

Gel zaman git zaman Balotelli çok sevdiği, maçlarına gizli gizli gittiği Milan'a transfer oldu City macerasından sonra. Bu arada İtalya milli takımının formasını giyen ilk siyahi oyuncu oldu kendileri. Tescilli bir İtalyandı artık. Mussolini bu haberden sonra mezarında rövaşataya kalkmıştır herhalde. Mussolini mezarında rövaşataya kalkmış mıdır bilmiyoruz ama siyahi bir oyuncunun İtalya forması giymesi İtalyan faşistlerince pek hoş karşılanmadı, gittiği bazı stadyumlarda ırkçılıkla yüz yüze kaldı. Ama pek kulak asmadı: "Sadece yürekleri yetiyorsa yüzüme karşı söylesinler." diyerek, 'erkekseniz çıkışa gelin' gibi bir liseli delikanlılığıyla postasını koydu. **Gol attıktan sonra bütün stadı dolaşan, olmadı bütün tribünlerle yalap şalap öpüşen, o da olmadı stadın yanındaki kahveye koşup "Herkes benden çay!" diyecek kadar abartılı gol sevinci yaşayan forvetlerimiz var ya, Balotelli onlardan değildir.** Efendi efendi atar golünü sahasına çekilir. Bir gün çok

içerlemiş olacak ki bir gazeteci sordu bu durumu Balotelli'ye, bazılarının 'zekasında sorun var' dediği Balotelli cevabı çıktı: "Gol attıktan sonra sevinmiyorum, çünkü sadece işimi yapıyorum. Postacı mektup dağıtırken seviniyor mu?" İşte efendim şimdi bu süper Mario Balotelli tekrar Ada'nın yolunu tutuyor. Bir işçi şehri Liverpool, vampir forveti Luis Suarez'i ellere kaptırdıktan sonra, olsa olsa onun yerini Balotelli doldurur diyerek, bastı parayı ve aldı Balotelli'yi...

Bir gün yolunuz Manchseter'a düşer de bir bara iki kadeh bir şeyler içmeye gittiğinizde orada tanıştığınız genç : "Ben kolejde okurken Balotelli bir gün arabasını bizim okulun bahçesine çekti. Çıktı bizim ikinci kattaki erkekler kenefine hacetini gördü, daha sonra da öğretmenler odasına geçip bizim matematikçi sıfırçı Smith

ve Edebiyatçı Shakespeare Jack ile yarım saat lak lak etti." derse. 'Amma palavracı adammış.' demeyin inanın söylediklerine. Ya da bir gün yolunuz Brescia'ya düşer de emekli bir gardiyana rastlarsanız, o da size: "Ben kadınlar hapishanesinde çalışırken, Balotelli 20 yaşındaydı o zamanlar, dışarıdan gizlice kardeşiyle hapishaneye girmeye çalışmıştı." derse adama bunak muamelesi yapmayın, doğrudur dedikleri. Yine İtalya'ya gittiğinizde yaşlı bir İtalyan kadın; Balotelli ve iki arkadaşını -koca koca adamlarken- Piazza Della Repubblica Meydanı'nda oyuncak silahlarla askercilik oynarken gördüğünü söylerse ona da inanın...

Manchester'da bindiğiniz bir taksinin Hintli şoförü seneler önce benzinlikte benzin sırası beklerken Balotelli'nin gelip benzinlikte sıra bekleyen bütün arabaların deposunu doldurup parasını da yine kendisinin ödediğini söylerse ona da inanın... Öte yandan Milano sokaklarında cebinizi delmesin diye bozukluklarınızı önüne yuvarladığınız sokak çocuğu en az bir yılbaşı gecesini Balotelli ile geçirmiş olabilir, benden söylemesi...

Demem o ki önümüzdeki günlerde Liverpool'da bisikleti kaçırılan bir çocuk görürseniz şaşırmayın, Balotelli kaçırmış olabilir. Ya da bir işçi pubına girip "Hey... biralar benden..!" diyen 1.90'lık bir siyahi ürkütmesin sizi...

Yani hem ağlatan hem de güldüren bir hikaye onunkisi...

Gülünçlüğü ve haşarılığı kaybettiği çocukluğunda gizli... O gittiği her yerde çocukluğunu arıyor. Biz onu dışarıdan tanıyoruz, birini hiçbir zaman tam anlamıyla tanıyamazsınız zaten.

Sevgilinizi, karınızı, kocanızı, arkadaşınızı...

Herkes bir "Tanıyamamışım!" cümlesine gelir dayanır ve yok olur. Belki sadece birazcık tanımak için bir ömür geçirmemiz gerekir. Ve yine bütün bu olan biteni Mario özetlesin: "If you don't know me, don't talk about me."

(Beni tanıyorsanız, benim hakkımda konuşmayın.)

Onur Koray Gülşen

Beşiktaş'ın efsaneleşmiş kaptanlarından Rıza Çalimbay, teknik direktörlük kariyerine 2001 yılında Göztepe ile başladı.

2005 yılında yıllarca emek verdiği Beşiktaş takımını da

çalıştıran Çalimbay, ne yazık ki günümüzde başarılarıyla değil taraftar gruplarının ve sosyal medyanın dikkatini çeken maç sonu açıklamalarıyla gündemde. Öyle ki gittiği her takımda alınan mağlubiyetlerden sonra yaptığı "Çok basit goller yedik" demeci Eskişehirsporlu taraftarlar tarafından pankart haline getirildi.

Basit gol yeme sorununu gittiği hiçbir takımda nedense çözemeyen Çalimbay, bunun bedelini Google'a "Rıza Çalimbay" ile "Basit gol" etiketlerini yazınca 1 milyona yakın 'sonuç' çıkmasıyla ödüyor. Topla kendi eksenini etrafında dönme hareketinin mucidi olarak gösterilen Atom Karınca'nın 'kendine has' futbolculuk kariyerini, teknik adam olarak çıktığı Göztepe, Denizlispor, Ankaragücü, Çaykur Rizespor, Beşiktaş, Ankaraspor, Eskişehirspor, Sivasspor ve Mersin İdmanyurdu takımlarına da taşımış gibi...

Çalimbay'a bundan sonraki kariyerinde gittiği takımlarda daha defans ağırlıklı idmanlar yaptırarak, 'basit gol yeme' problemine bir çözüm bulma yolunda gönülden başarılar diliyoruz!

Lube Ayar

mahremiyet il sınırı

Ait olmadığı bir çağın ortasına düşmüş, talihsiz bir kuşaktanım. Hayat koptu gidiyor ve ben uyum sağlayamıyorum. Y kuşağına da, Z kuşağına da bin ışık yılı uzağım sanki...

Akıllı telefon'umla başım belâda... Onunla yapamıyorum, onsuz da duramıyorum. Yıllarımı haber kovalayarak geçirmeseydim, ülkemde ve dünyamda olan biten her şeyle bu kadar çok ilgilenmeseydim, onu fırlatıp atmam daha kolay olurdu herhalde. Belki de olmazdı, bilmiyorum. Bildiğim şudur, günümün önemli bir kısmını internetin hayatımızda yarattığı değişiklikler üzerine düşünerek geçiyorum. Önceliğim sık sık değişiyor. Geçen haftaya kadar çevremdeki çocukların kafalarını telefonda hiç kaldırmamalarından rahatsızdım. Fakat Hollywood güzellerinin çıplak fotoğrafları internete düşünce, benim zihinsel gündemim de değişti. Artık tüm dünyanın bildiği üzere, bir hacker'ın 'marifetiyle' 100'ü aşkın ünlü kadının 'akıllı telefon'larıyla çektikleri 'çıplak selfie'ler internette yayınlandı. **Amerikan basını, skandala 'Hollywood'un 11 Eylül'ü adını verdi.**

Çıplak fotoğrafların 'iCloud' (Bulut) programının hacklenmesiyle sızdırıldığı öne sürülse de, Apple şirketi hâlâ bir açıklama yapmadı. Ben de işte o fotoğrafları 'tık'larken yakaladım kendimi... **'Mağdur'ların banyoda, yatakta, yalnız veya yanlarındaki bir erkekle birlikte çekildikleri 'selfie'lere baka baka ilerliyordum.** Ansızın Jennifer Lawrence ile karşılaşınca, "N'apıyorum lan ben?" dedim ve sayfayı kapattım. Hiç kuşkunuz olmasın, o kadınların hepsinin 'mağdur' olduğunu düşünüyorum. Fakat şimdiki konumuz bu değil. Fotoğraflara baktığım kısa sürede fark ettiğim iki şey vardı, ilki Kate Upton'un zaten görmediğimiz pek bir yerinin kalmadığı ve fotoğrafların neredeyse her sitede birer galeriye dönüştüğü... Galerileri hazırlayan genç editörlerin, "E bir şey yok bunlarda, çok da çıplak sayılmazlar" diye düşündüklerine eminim. Onlara 'biraz fazla çıplak' gelenleri mozaikleterek seyre sunduklarına bakılırsa, aslında ince ruhlu gençler bunlar... (Şakaydı!) Peki beni durduran neydi? 100 ünlü kadın arasında Kate Upton dışında Kim Kardashian, Rihanna ve Kelly Brook gibi her fırsatta anadan doğma soyunmayı sevenler de vardı. Zaten onlar 'yabancı' değiller bize...

Ülkemizin en büyük (neye ve kime göre tabii) gazetelerinin internet sitelerinden hatta günlük magazin eklerinin en arka sayfasından tanışıyoruz hepsiyle...

Kendi kalçamızdan çok Kardashian'inkini görüyor, kendi memelerimizden çok Upton'inkilere dokunuyoruz. Dolayısıyla benim onlar adına utanmamı (başkalarının yerine utanma duygusuna sahip olanlar bilir) ya da üzülmemi gerektirecek bir durum tespit edemedi aklım demek ki... Jennifer Lawrence'ı görünce beni durduran ve 'utandıran' şeyse, hiç kuşkusuz genç oyuncunun 'mahremiyeti' idi. "En iyi kadın oyuncu" Oscar'ını kazanan en genç ikinci aktris

unvanına sahip Lawrence'ın (24) daha önce çektiği tek bir çıplak fotoğrafını görmemiştim çünkü. Zihnimdeki yeri çok taze ve mahçuptu. 2013'te 'Silver Linings Playbook'taki performansıyla hak ettiği ödülünü almaya çıkarken, uzun kuyruklu 'Dior Couture' tuvaletinin eteğine basıp merdivenlere yığıldığı an, onu sempatiyle izleyen milyonlarca insandan biriydim. Düştüğünde utanıp eliyle yüzünü kapatmıştı, hatırlarsınız. İşte o kızın, evinde kendi kendine eğlenmek için çektiği çıplak fotoğraflara bakan milyonlarca insandan biri de bendim. Ve o an hislerim elle tutulacak kadar somuttu. Soyunarak kolay yoldan şöhrete ulaşmayı değil mesleğinin hakkını vermeyi ve sadece 'ürettikleri' ile anılmayı tercih bir genç kıza utandırmaktan utanmıştım. Bu duyguyu özlediğimi anlamam uzun sürmedi. **Sosyal ağlar üzerinden virüs gibi yayılan 'mahremiyetsizlik'ten şikayet ettiğim şu günlerde baş gösteren 'utanma hissi' bana ilaç gibi geldi doğrusu...**

Ne yazık ki 'sanal âlem' böyle yaşamıyor. Jennifer Lawrence, skandala ilişkin dava açacağını, Facebook ve Twitter gibi önemli sosyal ağlar ise çıplak fotoğrafların yayılmasına izin vermeyeceğini açıkladıysa da... Tüm bunlar 'mahremiyet düşmanlığı'nı yenmeye yetmedi. Örneğin Yeni Zelanda'da o fotoğrafları görmek amacıyla 'sahte' linkleri aynı anda tıklayan on binlerce kişi, ülkenin internet bağlantısını çöktetti. Başkasının açığını, ayıbını görme isteği, kendini daha iyi ve daha özel zannetme takıntısı, insan gibi defolu bir canlının üzerinde çok da sakil durmuyor. Fakat insanoğlunun 'çıplaklık talebi' artık tahammül edilmez bir hal almaya başladı. Ve bu talebi böylesine yükselten ana unsurun piyasaya sürülen 'çıplaklık arz'ı olduğu da gün gibi ortada. Gönüllü soyunan kadın sayısı arttıkça, gözler henüz soyunmayanların üzerine çevriliyor sanki, **"Ya kendi isteğinle soyunursun ya da biz seni soymayı biliriz kızım!"**

'Kuşak' farkı

Erkeklerin bu konuda kafa yordüğünü sanmıyorum. En azından omuzlarının üstündekini! Oysa hemen her kadının, günde en az bir kere, 'mahremiyete dair' düşündüğüne eminim. **Bir partiye giderken, jean ve tişört giymek yerine, göğüslerine dondurma külahının resmini yapıştıran Miley Cyrus adlı şımarık kız çocuğu ile ülkesindeki savaştan kaçıp sığındığı Türkiye'de on bin liraya 'satılan' Suriyeli kadınları aynı internet sayfasında görünce yüreğe yayılan sızı, 'müennes' bir hassasiyettir çünkü... Tıpkı bu 'nâmahrem dünya' için yeni çocuklar doğurmanın ağır sorumluluğu gibi...**

Erkekler, neden hep kadınları çıplak görmek ister? Neden bazı kadınlar soyunmaktan hiç rahatsız olmazlar? Bunlar hep başka yazılara konu olacak derin sorular... Beni kahreden şey, gördüğümüz, bildiğimiz, tahammül ettiğimiz, o sıgı, duygusuz, özensiz ilişkilerin

'mahremiyetsizlik'ten beslendiğine inanmam. Kimsenin oturup dinlemeye değer bir hikayesi yok sanki... Her şey, herkes aleni... Uzun uzun eski günleri yâd edecek yaşta değilim. Daha var oralara... Ama ait olmadığı bir çağın ortasına düşmüş, talihsiz bir kuşaktanım. Hayat koptu gidiyor ve ben uyum sağlayamıyorum. Y kuşağına da, Z kuşağına da bin ışık yılı uzağım sanki... Biz lisedeyken falan âşık olmak zor işti arkadaş! Beğendiğin çocuk kimlerdendir, esprili midir, soğuk biri midir, en sevdiği şarkı hangisidir, neye sinirlenir, neye sevinir, Fenerbahçeli midir Galatasaraylı mıdır sorularına cevap bulmamız için dedektif gibi uzun ve titiz bir çalışma yapmamız gerekirdi. Olur da aranan cesaret bulunursa, kör topal bir'diyalog dönemi' başlardı. Mektup yazmak herkesin harcı değildi. Genelde evin salonuna yerleştirilen telefonda sevgiliye ulaşmaksa ayrı bir dertti. Anneleri, babaları çıldırtan 'sessiz telefonlar' çağıydı; "Alo... alo... kapattı!" **O yıllarda nice aşklar 'iletişimsizlik' yüzünden bitivermiştir. Şimdiki aşklar ise 'aşırı iletişim' sorunuyla boğuşuyor.** Artık herkesin doğduğu şehri, okuduğu okulu, tuttuğu takımı, çalıştığı şirketi, sevdiği insanı, korktuğu hayvanı, halasını, dayısını, hayatının her ayrıntısını Facebook'taki sayfasında bulabiliyoruz. Hatta Foursquare'den o anki koordinatlarını, Instagram'da ayak parmaklarını dahi görebiliyoruz. Dünyadaki ve Türkiye'deki olaylara dair anlık tepkilerini ise Twitter'dan izleyebiliyoruz. Hal böyle olunca, önce 'hayal kurma' lüksümüzü kaybediyoruz. 'Normal şartlarda' akılda doğan ve yürekte büyüyen 'aşk', ana arterlerinden tek tek kopuyor. Emek gerekmiyor, merak azalıyor, tahammül süresi kısılıyor.

PaylaşMA!

Efendim, ben üniversitede fotoğrafçılık eğitimi aldım ve yıllarca çantamda fotoğraf makinesiyle gezdim. Bu yüzden kendi sosyal hesaplarım aracılığıyla güzel fotoğraflar görmeyi de, takipçilerime göstermeyi de seviyorum. Aynı şekilde dostlarımin keyfinin yerinde olduğunu, gece dışarı çıkıp güzelce eğlendiklerini, tatillerinin iyi geçtiğini, çocuklarının sağlıklı büyüdüğünü izlemekten de memnunum. Herkesin 'gönlünce yaşama' hakkına sonsuz bir saygı duyuyorum. Asla bir insanı tercihleri nedeniyle aşağılayacak, ötekileştirecek kadar çiğ olmadım. İsteyen koca göbeğine aldırmadan mayolu, şortlu fotoğraflarından albümler oluşturur, isteyen cuma namazına gittiği camiiden check-in yapar, isteyen 'aşık olduğunu ilân ettiği' kişinin onlarca fotoğrafını paylaşır, ayrılınca da hepsini tek tek siler. Lütfen yanlış anlamayın, kendimi eleştirilerimden muaf tutmuyorum. Sosyal medya hepimiz için yeni bir tecrübe... Geçen yıl paylaştığımız bir fotoğraf, şimdi tuhaf gelebiliyor. Belki zamanla öğreneceğiz, neyi, nasıl ve ne kadar 'paylaşmak' gerektiğini... Ama 'şimdilik' gördüklerim bana 'çok' geliyor. Sanırım biraz 'giz'e, fazlasıyla da 'mahremiyet'e ihtiyacım var. Birini özlemeyi özler oldum. 'Saygı'ya hava gibi, su gibi muhtacım. 'Sınırlar'ın kalkmasından rahatsızım. Kamulaşan 'aşk'a inancımı yitirdim. 'Bedenin mahremiyeti'ne zerre kadar saygısı olmayanlar' ruhumun dokunulmazlığı'nı eziyor.

Tarih boyunca insanı bütün örtülerinden bir anda sıyrabilen tek şey, 'aşk'tı... Şimdi bunu 'akıllı telefon'lar da yapabiliyor. Hikâyesi 200 bin yıl öteye dayanan 'akıllı insan' (homo sapiens), 20 yıl önce kendi elleriyle icat ettiği 'akıllı telefon'a teslim oluyor. Benimse aklımda tek bir soru yankılanıyor: Yollarına düştüğüm 'Mahremiyet İl Sınırı' nerede başlıyor?

İsmail Küçükkaya

sabah kafası

Alacakaranlıkta, saatler tam 04'ü gösterdiğinde alarmım çalıyor. Karanlık ve sessiz bir dünyaya gözlerimi açıyorum. Önce şaşkınlık; adeta sarhoşluk hali. Ne zaman ki duşa giriyorum, işte o zaman kendime gelir gibi oluyorum. Bu, haftanın beş günü böyle. İyi ama vücut makine değil ki... Cumartesi ve Pazar da işim yok ama yine 5 gibi beden uyanıyor; bu kez alarmsız. Fox'taki Çalar Saat maceram hayatımı işte böyle tersine çevirdi. Program 6.45 de başlıyor ve 3 saat canlı yayındayım. Peki 'kafadan' sorayım size: "Akşamları kaçta uyumalı?" Bu ikinci sezonum, 21'de yatıyorum arkadaşlar. 6.5 / 7 saat uyumadan o canlı yayını hakkıyla çıkarmak imkansız. Bedenen, zihnen, ruhen ve duygusal olarak hazır olmalı. Kendinizden hesap edin rica edeyim; 21 de uyuyabilir misiniz? Ve sürekli...

Ve düzenli...

Yapabilir misiniz?

Türkiye tam ayağa kalkmışken siz yatağa gider misiniz?

Mesela Beşiktaş'ın maçı var, 21.45'de. Ne yapacağız. Haydi Kartal aşkı nedeniyle maç günleri istisna yapıp, uykudan fedakarlık edeceğiz.

Diyelim Baba filmi var, 3.5 saat sürer. Ne yapmalı?

Ya da akşam yemekleri?

Dostlarla dışarı çıkmak ?

Yok sevgili dostlar...!

İnanın yok.

Yılda toplansanız 8/9 akşam dışında disiplini bozmuyorum.

"Sabah kafası" böyle bi' şey.

Koca bir ülkeyi uyandırmak, milletin afyonunu patlatmak için siz "uyanık" olacaksınız. Ben zaten "sabah insanıydım". Çocukluğumdan bu yana erken kalkardım. Bu kadar olmasa da erkenciydim hep. İşin zorluğunu da göğüslemeye kararlıyım. O kadar güzel anlar yaşıyorum, öylesine mutluluklar tadıyorum ki fedakarlığını da seve seve üstleniyorum. Diyorum ki, "aslanım farzet ki sanatçısın ya da olimpiyatta yarışan sporcu" işte buna göre disiplinli yaşa. Akşam yemekleri 18'de. Hafta içi alkol yok. Sigara zaten kullanmıyorum. Sporumu da yapıyorum.

Haaa, unutmadan...

Saat tam 10'da programım bittiğinde mutlu ama yorgun bir adam oluyorum. 4 de kalkıp, 3 saat canlı yayın yaptıktan sonra pilim bitmiş oluyor. Bir saat uyumadan kendime gelemem ve ihtimal ki tahammülsüz olurum. O arada bana görünmezseniz sizin için iyi olur. Öğleden sonra normale dönerim.

Beklerim...!

Pinar Aksel

abi tavuğu bol olsun!

Pilav denince ilk aklıma yengemin yaptığı o enfes bol tereyağlı pilav gelirdi. Şimdi sorulduğunda ise tek adres söyleyebilirim: Seyyar pilavcılarının en hası Meşhur Unkapanı Pilavcısı.

Fatih Bozdoğan kemerlerini geçtikten hemen sonra sağda sizi karşılıyor Unkapanı Pilavcısı. Sokağın içinde de dükkanları olmasına rağmen esas mevzu seyyar arabanın etrafında cereyan ediyor! Kalabalığa doğru gittiğinizde sizi Hekim Usta, Cemal Usta ve tüm organizasyonu yöneten Şükrü Bayrak karşılıyor. Hekim Usta, Mardinli. 18 seneden beri aynı yerde bu işi yapıyor. Sokağın sonunda dükkanları da var ama "Dükkan seyyar araba kadar kalabalık olmuyor çünkü bu işin usulü seyyar arabada olmasıdır" diyor. Nedenini şöyle anlatıyor: "İnsanlar ayakta ya da oturarak, açık havada yemeyi daha çok seviyorlar. Bizim bu kadar çok tercih edilmemizin sebebi, pilavımızın temiz kaliteli olması malzemeden kaçmayışımız

ve en önemlisi her şeyin en iyisini kullanmamız... Biz reklamsız meşhur olduk sadece lezzetimizle... İbrahim Tatlıses gelir, bizden yer. Rahmetli Murat Gögebakan da çok gelirdi." Meşhur Unkapanı

Pilavcısı'nda gece 11'den sonra iğne atsan yere düşmüyor. Sordum, kulaklarıma inanamadım: Bir gecede 70 kilo pirinç, 50 kilo nohut, 30 kilo yağ ve 50 kilo tavuk tüketiliyormuş. Pilavlamaya akşam 7'de başlıyorlar sabah 5'e kadar... Bir gecede 2 seyyar araba dolusu pilav, tavuk, nohut (1000 porsiyon) yeniyormuş. Gelelim müessesenin ücret politikasına; Sade pilav yersen bir tabağı 3 lira. Yanına tavuk da olsun diyorsan 4 lira. Pilavın yanında ketçap, arnavut biberi müessesenin ikramı! Ama ayran içerim dersen 1 lira! En çok tavuklu nohutlu pilav gidiyor. Bu kadar karbonhidrat yetmedi bir de tatlı götüreyim üstüne diyenler için kadayıf 4 lira. Doktorlar "Pilav sağlığa zararlı, şeker deposu; tüketmeyin" diyor. Pilavcı Hekim Usta buna gülerken cevap veriyor: Televizyona çıkıp açıklama yapan doktorların hepsi burada pilav yiyor.

Seyyar pilavcılık şu sıralar çok moda. Hekim Usta'ya "En büyük rakibiniz kim?" diye sordum. Usta çok mütevazı bir cevap verdi: "Bizden iyisi yok!"

Peki müşteriler ne diyor?

İşte onlardan biri, adı: Güven Taştan. 39 yaşında. Artvinli. Öğretmen.

- Burayı keşfetmem şöyle oldu; Üniversite öğrencisiyken gece taksi şöförlüğü yaptım. Bu tip yerlere genellikle gece çalışan insanlar özellikle de taksiciler gelir.

Tadı evdeki yediğimiz pilavdan çok lezzetli, hafif ve temiz en önemlisi ise bol porsiyon vermeleri. Üstelik fiyatlar çok makul, 3 kişi ayrılarla beraber 3 porsiyon sadece 15 TL.

İnsanlar güzel ve lezzetli olanın nerede olduğunu biliyorlar. Eskiden acıkan, mecburiyetten yiyen insanların durağıyken şimdi baktığımızda evden kalkıp gelenlerin trend yeri oldu. Bence pilavın en büyük sırrı kokusu ve kıvamı. Teyzemi ilk defa buraya getirdim kendisi Ankaralı'dır, lezzetine bayıldı. Dükkanda değil seyyar arabada yemeyi tercih ediyoruz çünkü pilavı gözümüzün önünde görüyoruz ve sıcak servis ediyor.

Çok kalabalık ve sirkülasyon olması insanı buraya çeken önemli faktörlerden biri.

Bir başka pilav hastası da Kardelen Kelkitlioğlu. 19 yaşında bir üniversite öğrencisi. O gün pilavcıya ilk defa gelmiş. "Burayı nereden duydun?" diye sordum. Annesinin arkadaşı önermiş. "Herkes çok güler yüzlü burada" diyor ve ekliyor: Normalde pilav bana rahatsızlık verir fakat bu pilavı yediğimde rahatsızlık hissetmedim çünkü çok hafif, lezzetli ve yağı da orantılı. Evde otururken canım çekse, hiç üşenmeden kalkıp gelirim.

İşte size "pilav kafası"... Baksanıza insanın okurken bile burnuna pilav kokusu gelmiyor mu?

Gökhan Dağıstanlı

alın yazımın en okunaklı kadını...

Bu yazı bi duble rakının “kafa”sında, Sezen Aksu’nun refakatinde, dev gibi şairlerin kalbime akan dizelerinden alıntılarla yazılmıştır...

Benim için klasik bir Koşuyolu akşamıydı aslında. Semtte rakı tezgahımı kurmuş, bir parça beyaz peynir, bir avuç leblebiyle iki lafın belini kırıyordum. Derken bir telefon. Biraz ısrar. Kendimi *Koşuyolu’ndan dünyaya giden bir tramvayda* buldum. Yeni biten bir ilişkinin dinamizmiyle, sürekli biten ilişkilerin yarattığı inançsızlık hissi içimde çarpışırken, alinyazımın en okunaklı kadınına doğru gidiyordum meğer... Mekana girdim. Masa kalabalık. Herkese uzaktan selam verirken, tek boş sandalyeye çöküverdim. Kafamı kaldırdığımda, karşımda bana bakıyordu. Kalabalık bir tenhada, can cananı buluverdi işte! Onca yolu, karşısına oturmaya gitmişim sanki. *Birden nasıl oldu bilmiyorum, O yüreğimi elledi. Ama nasıl oldu, o yüreğimi eller ellemez, sevişmek bir kez daha yürürlüğe girdi bütün kara parçalarında.*

Saatler geçti, gece bitti, güneşle ayrıldık. Ve hayat durdu.

Tam 3 ay sürdü, kalbimin rölantide atışı... Bir sürü şeyler yaşandı arada ama ne lüzum var hepsini anlatmaya...

Bir buluşma daha ayarlanmıştı işte. Bundan önemli bir şey de yaşanmamıştı zaten. Belki de yaşanan her şey bir kez daha buluşmak için yaşanmıştı.

4 kişiydik. Masada, birbirimize olabilecek en uzak şekilde oturmamıza, ağlamaklı bir tevekkülle yaklaşıırken, bir yandan onun ruhunu dinlemeye çalışıyordum. O gece ne uzun konuştuk, ne ağladık kaçamak bakışmalarla...

Her şey, başka bir yere gitmek üzere kapıdan çıktığımızda, elimi tutmasıyla başladı... *Aranıp duran, korkak elimi tuttu.*

Göge baktık... O gece, şaka değil, sevgi duvarını aştık!

Bütün gece dolaştığımız barlarda, *bir biz vardık güzel, diğerleri hep çirkindi.*

Bazı insanlar vardır, sadece sevgiliniz olmaz. Ruhunuzu besler. Yük olmak bir yana dursun, yükünüzü omuzlar...

Bazı kadınlar vardır, hazıranda mavi benekli çocuktur. *Adını mih gibi aklınızda tutarsınız, büyüdükçe büyür gözleri...*

Bazı kadınlar vardır, çöpçülerin elleriyle okşar sizi... *Onun bu ellerinde ne var bilemezsiniz. Tuttukça güçlenir, kalabalık olursunuz...*

Ben, böyle bir kadın sevdim işte... *Gözleri gözlerime değince, felaketim oluyor, ağlıyorum.*

Nice insanlar bıraktım geride, nice hayatlar, nice bedenler... Sevdiğim de oldu, sevildiğim de. Seviştığım de oldu sevdiklerimle ama hiç birine bağlanmadım, ona bağlandığım kadar.

Sade kadın değil, insan... Ne kibarlık budalası, ne malda mülkte gözü var.

Hür olsak der, eşit olsak der. İnsanları sevmesini bilir, yaşamayı sevdiği kadar.

“Bazı adamlar, incitmeden sevemezdi. Kırardı, dökerdi, yangınlar bırakırdı arkalarında. Bazı adamlarsa tüm geçmişini unutturur, parmak uçlarından öperdi” diyor ya Cemal Süreya...

Parmaklarının ucundan öpüyorum sevgilim...

oyuncak kafası

oyuncak müzesi nerede?

Ömer Paşa Cad. Dr. Zeki Zeren Sok. No:15

Göztepe/ İstanbul

Telefon: 0216 359 45 50-51/ Fax: 0216 363 57 25

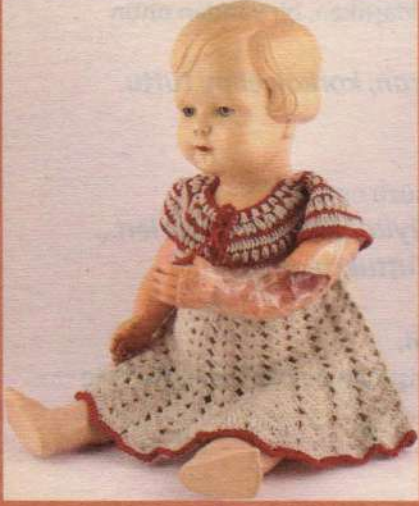
Müze Ziyaret Saatleri;

Hafta içi: 09.30-18.00 - Hafta sonu: 09.30- 19.00

Sunay Akın'ın oyuncak gemisi

Sunay Akın'ı sünnetten önce Trabzon'da bir fotoğrafçıya götürürler. Fotoğrafçı, 5 yaşındaki çocuğun eline dekorun parçası olarak bir oyuncak gemi tutturur. Gemi sünnet armağanı zanneden Sunay'ın oyuncaktan ayrılması kolay olmaz. Ama , 37 yıl sonra "Neptune" adındaki oyuncak gemiyi, Almanya'daki bir antikacıda bulur. Geminin parasını ödedikten sonra, antikacının oyuncakı satmaktan vazgeçmesinden korkan uzaklaşır. Neptün, yeniden Sunay Akın'ın kollarındadır!

Deprem Bebeği

1943 yılında Kastamonu'da meydana gelen depremde, küçük Bilge oyuncak bebeği ile birlikte göçük altında kalır. Enkazdan yaralı olarak kurtulan kız, kısa sürede iyileşir ve plastik bebeğinin kırılan sol koluna seloteyp tedavisi uygulanır. Yıllar sonra İstanbul Oyuncak Müzesi'ni ziyaret eden deprem kazazedesi emekli coğrafya öğretmeni Bilge Ergin, arkadaşı yorgun bebeğini müzemizin hastane vitrinindeki yeni yatağına yatırır.

Pele'nin Topu

Halit Kıvanç, 1958 yılında genç bir gazeteci olarak İsveç'teki Dünya Futbol Şampiyonası'na gönderilir. Görevi, Brezilya'nın kampına giderek bir söyleşi yapmaktır. Söyleşi için 17 yaşında, kimsenin tanımadığı bir futbolcu önerilir. Kıvanç'ın aklından daha şöhretli bir futbolcu geçmektedir ama verilen görevi yerine getirir. Çocuk yaştaki futbolcu, Halit Kıvanç kamptan ayrılırken ona bir imzalı futbol top verir. Asıl adı Edson Arantes do Nascimento olan futbolcunun, siyah beyaz meşin topun beyaz bölümüne attığı imza dört harflidir: **Pele...**

Enola Gay Uçağı

ABD yapımı B-29 tipi bombardıman uçağı, 6 Ağustos 1945 tarihinde Hiroşima'ya ve üç gün sonra Nagazaki'ye atom bombasını atan uçaktır. Havacılık tarihinde Superfortress (Süper Kale) adıyla bilinir. Hiroşima'ya Little Boy-Küçük Çocuk bombasını atan B-29 uçağının filodaki adı Enola Gay'dir. Bombardıman sonucunda 2 kentte yaklaşık 200.000 insan hayatını kaybetmiştir. Enola Gay'in pilotu Albay Paul Tibbets, tarihte ilk atom bombasını atan pilot olarak yerini almıştır. B-29'un oyuncakı, 1960 yılında Japon-Yonezawa tarafından üretilmiştir.parçalardan oluşan bu utanç parçaları, İstanbul Oyuncak Müzesi'nde B-29'un oyuncakının hemen altındaki bölümde sergilenmektedir.

Muhammet Ali

ABD'de Kentucky'de fakir bir mahallede doğan Cassius Marsellus Clay'e babası bir Schwinn bisikleti armağan eder. Bisiklet kısa süre sonra çalınır. Cassius, olayı polis memuruna anlatırken: "Eğer hırsız yakalarsam, onu sabaha kadar kırbaçlayacağım!" diye bağırır. Martin küçük çocuğa: "Bak evlat, benim bir boks salonum var. Adamı kırbaçlamak yerine oraya git ve boks öğren. Sonra hırsız yakalar, bir güzel pataklarsın." der. Orada boksa başlayan Clay, 18 yaşında ABD Olimpiyat takımına seçilir. 1960 Roma Olimpiyatları'nda ülkesini temsil etmek için İtalya'ya gidecektir. Cassius uçaktan çok korktuğu için İtalya'ya gitmek istemez. Yakın dostları onu ikna eder ve uçağa sırtında paraşütle biner. Roma'dan dönüşte artık bir Olimpiyat şampiyonudur. 1964 yılında Sony Liston ile yaptığı unvan maçını kazanarak dünya ağır siklet boks şampiyonu olur ve sonraki yıllarda Muhammet Ali adını alır.

Hürrem Sönmez

“faşizm iki insan arasında başlar”

Şiddet mağduru kadınları korumak hususunda müthiş bir performans sergileyen Aileden Sorumlu Bakanlığımızın bizlere ne zaman bir güzellik yapacağını merakla bekleyen sefil yalnızlardık hepimiz... Sonunda oldu!

Akşam ağır ağır inmeye başladığında soğuk ve karanlık evlerimizin yolunu tutar, asla çalmadığımız için az kullanılmış kapı zilimizin yanında anahtarımızı arar, eve girdiğimizde sabah çıkarken masanın üzerinde bıraktığımız kahve fincanımızı bıraktığımız yerde bizi bekler bulurduk. İstisnasız orta ve üstü sınıfa mensup isek biz yokken evin döküntüsüyle beraber yalnız hayatımızın kanıtlarını da derleyip toparlayan bir yardımcı kadın olabilirdi. Hatta o kadar yalnızlıktan geberir durumdaydık ki temizlikçisi ile ahbablığı ilerletmiş ve sabah gelip ocağa çay koyduğunda içini sevinç kaplayanlarımız vardı.

Sefil yalnızlar topluluğunun kadın cinsine mensup olanlarının başkaca dertleri de vardı tabi, örneğin yaşadığı muhite bağlı olarak “evine giren çıkan belli değil”, “o..pu mudur nedir” gibi komşu dedikodularına malzeme olması sıradan toplumsal hadiselerdi. Eğer biraz sevimli sempatik, komşu teyzelerle muhabbet kuran tabiattaysanız ve komşularınız da iyi kalpli insanlarsa bunun size dönüşü “halbuki ne de tatlı kız/çocuk ama yalnız işte” biçiminde olurdu, samimiyetinizin derecesine göre komşuların size kısmet aramaya başlamasına kadar varabilirdi olaylar. Velhasıl siz küresel ısınmaya çare bulmuş, Nobel Barış Ödülü’nü almış olsanız da sonuç çok değişmezdi; “2. Kattaki Naim Beyin yeni kiracısı profesörmüş, yazık yalnız yaşıyormuş ama hiç evlenmemiş” Bizim toplumumuz kendisine benzemeyeni sevmez. Onun gibi yaşamayanı kendine benzetmeye çalışmak, benzemiyorsa da dışlamak gibi müşterek bir hastalıktan muzdariptir yaşadığımız ülkedeki mutlu çoğunluk.

Neyse ki bu karanlık günlerin artık sonuna geldiğimizi müjdeledi Aileden Sorumlu Bakanlığımız, şahane de bir görsel çalışması yapmışlar baktığımızda anlıyoruz ki Yeni Türkiye’de artık kimse yalnız kalmayacak. İnsanı yalnızlıktan soğutmaya muktedir görsellerin biri ellerindeki poşetlerde kafasını taşıyan adamlar ve kadınlardan müteşekkil. İlk gördüğümde verilmeye çalışılan mesajı anlayabildim desem yalan olur, bir müddet baktım devlet-i âli acaba bize burada ne izah etmeye çalışıyor diye. Çünkü önce, yalnız başına hayatta kalmaya çalışmanın zorluklarına dikkat çekip “böyle kelle koltukta hayat olmaz olsun gelin he deyin aylardır peşinizde dolaşan talibinize” filan olabilir diye düşünmüştüm. Lakin öyle değilmiş, peki neymiş? Yalnız insanın daha çok tükettiğine dikkat çekmek içinmiş. Dünyanın sonunu getirecek gibi görünen tüketim çılgınlığının yalnızlıktan ziyade modern kapitalist düzenin bir marazı olduğu hususu üstüne azıcık kafa yorsalar, yalnızların değil, mutluluğu tüketmekte arayan tüm bireylerin bu tüketme hastalığından nasibini aldığını, hatta bu nedenle evli mutlu çocukluların da insan ilişkilerini, evliliklerini bu yolda tükettiklerini görebilirlerdi. Akşam yemek sofrasını topladıktan sonraki, dizi başlamadan önceki “ailece sohbet saatinde” evli çiftlerin nicedir bilmem ne rezidansında alınan evin kredisinden ve çocukların okul taksitinden başka mevzu konuşmaz olduklarını bu Aile Bakanlığı bilmiyor muydu acaba? Yoksa biliyorlardı da şunu mu demek istiyorlardı; “Yalnız yaşayan ipsiz sapsızlar olarak bir araya gelip siyasetten, edebiyattan konuşup alkol, sigara tüketeceğinize, münasip bir kısmet

bulup evlenin, banka kredisinden konuşup kendinizi tüketin” Yalnızların evdeki gardropta kafasını kestikleri adam ve kadınları biriktirdiklerini düşündüren bu yaratıcı görseli hangi deha sahibi iletişim uzmanı bulup çıkartmış bilmiyorum ama misal anneme sorsalar o bile daha sempatik öneriler sunabilirdi tahminimce. Gözünün nuru biricik evladı evlenemeyen anneler güçlerini birleştirir bir video filan çekerlerdi: “Bak evladım şimdi gençsin güzelsin, elinde mesleğin var, bul şöyle kafana uygun birini, gençlikte bunlar anlaşılabilir ama yaşlılıkta yalnızlık zordur” filan diye başlayan. İsmi Aileden sorumlu bakanlık olduğu için biz onların yalnızlarla hiçbir işi olmayacağını düşünürken, kadınların öldürüldüğü, çocukların tecavüze uğradığı, kadınların gizlice kürtaj olurken merdivenaltı yerlerde hayata veda ettiği, evladını doyuramadığı için annelerin intihar ettiği, velhasıl hiç kimsenin “devlet himayesi” gibi bir müesseseden söz edemediği şu canım memlekette; bakanlığımız asli görevini yerine getiremeyince yeni uğraşlar bulma derdine düşmüş olsa gerek. Belki bu mübarek yolda bizim de çorbada tuzumuz olur diye düşünüp daha kesin sonuç alınabilecek öneriler geliştirmeye çalıştım kendimce. Örneğin biz yalnızlar hüznünlü filmler severiz, devlet kanalında bir yalnızlar kuşağı yapabilirler, akşamları melodramlar yayınlanır, sonra solistler geçidi misali yalnız insan şarkıları olur, hani bizim gibilerin geceleri sosyal medyada paylaştıkları türden şarkılar, Leonard Cohen ya da Nina Simone gibi ecnebiler genele hitap etmez diye düşünürlerse, bir Gülden Karaböcek olsun, bir Orhan Gencebay olsun her yaşta ve cinsiyette müzmin yalnızın seveceği repertuarlara sahiptir. Daha bir geleneksellik peşindeyseler, esnaf ve ev hanımlarından oluşan mahalle birimleri kurabilirler zira memleket insanı bekarların başını bağlamak konusunda doğuştan kabiliyet sahibidir. **Yani diyeceğim o ki; Madem işinizi gücünüzü bıraktınız “hayırlı işlere” girdiniz, daha sempatik çözümler üretin, bekarlara Yüşa tepesinde adak turu düzenlese belediyeler o bile daha iyi hiç olmazsa Boğaz havası alırız.** Ya da bize bizim malzememizle gelin. Yalnız isek duygusuz da değiliz ya, bilakis saat gece yarısını geçtikten sonra, insanın içine işleyen hüznünlü bir Anadolu ezgisi açarız mesela biz bazen, uzaktaki yıldızlara bakar bir sigara yakarız, sonra bir Cemal Süreya şiiri gelir aklımıza **“Yalnızlığı soruyorlar, yalnızlık bir ovanın düz oluşu gibi bir şey” dizesini okuruz içimizden, bir duble rakı koyarız, Ahmet Kaya dinleriz bazen de, özlediklerimizi düşünürüz, geçmiş, çocukluğumuzu, güzel hatıraları, bazen gençliği, Bachmann’ı okuruz ve deriz ki; “faşizm iki insan arasındaki ilişkide başlar”** Ve lakin bütün bunları Aileden sorumlu bilmem ne bakanına anlatamayız biz. Yalnız yaşamamanın başımıza gelen bir felaket değil hayata dair bir seçim olduğunu anlatsak da anlamaz. Tıpkı hayatımıza dair küçücük alanlarımız elimizden alındıkça, şehirlerimiz, mekanlarımız yıkıldıkça, hayallerimizi unutmamız telkin edilip onun yerine, asla paydası olamayacağımız yeni bir dünya tahayyülü bize dayatıldıkça, yaşadığımız boğulma hissini, asıl o zaman dönüp dönüp kendi yalnızlığımıza çekildiğimizi anlatamayacağımız gibi....

Ahmet Güneştekin

Şahmaran efsanesi

"Evvel zamanda, Mezopotamya topraklarında doğmuş bir efsane Şahmaran. Yüzyıllardan beri çeşitli coğrafyalarda anlatılagelmiş ama özellikle yılanların çok olduğu bir bölge olan Adana-Misis ile Mardin'de bu efsaneye dair daha köklü bilgiler mevcut."

Çok eski zamanlardan birinde; uzun boylu, geniş omuzlu, esmer tenli, **Tahmasp** adında yakışıklı bir genç yaşamış. Bir de insan başlı, yılan gövdeli dünyalar güzeli Şahmaran varmış. Herkes onun varlığından haberdardırMIŞ ama kimseler yerini bilmezmiş Şahmaran'ın. Tahmasp, her zaman yaptığı gibi bir gün civar tepeleri dolaşırken daha önce rastlamadığı bir mağarayla karşılaşmış. Merak edip içine girmiş ama birkaç adım sonra durmuş. Mağaranın içi o kadar karanlık ki hiçbir şey göremiyormuş ama etrafında dolanan yaratıkların sesini duyuyormuş. Çaresizlik içinde beklerken bir ışık hüzmeleri belirmiş. Işık hüzmeleri kendisine yaklaştıkça gözleri kamaşan Tahmasp, ellerini gözlerine siper ederek etrafında gezinen yaratıkların ne olduğuna baktığında uzun, kısası, yeşili, siyahı ile yüzlerce türde yılanın çevresini sarmış olduğunu fark etmiş. Yılanların hepsi kafalarını kaldırmış, gelen ışık hüzmelerine doğru bakıyorlarmış. Tahmasp da onların baktığı yöne doğru bakınca birden dona kalmış. **Çünkü Tahmasp, bu zifiri karanlık mağaranın içlerinden gelen o ışığın içinde hayatında gördüğü en güzel kadının yüzünü görmüş.** Ona doğru daha dikkatli bakınca kadının belden aşağısının yılan olduğunu fark etmiş. Kadın ona doğru ilerlemiş, tam karşısında durmuş, gülümseyerek elini ona doğru uzatmış. Ve demiş ki;

- Korkma benden
Tahmasp. **Ben yılanlar ülkesinin kraliçesi Şahmaran'ım.**
Benden sana zarar gelmez. Ben, dünya düzeni kurulmaya başladığı andan beri varım. Krallığıma hoş geldin. Bundan böyle benim misafirimsin. Şimdi yat ve dinlen. Daha sonra seninle uzun uzun konuşuruz.

Böyle deyip geldiği yoldan geri gitmiş. Tahmasp, gördükleri karşısında yaşadığı dehşeti ve şaşkınlığı üzerinden atmaya çalışarak olduğu yerde kıvrılıp uyumuş. Tahmasp ertesi sabah uyandığında, Şahmaran karşısında bir sofranın başında oturuyormuş. Tahmasp'ı kahvaltıya davet etmiş Şahmaran. Ama hala gözlerini Şahmaran'dan alamıyormuş. Şahmaran da kendinden geçmiş bir halde ona bakıyormuş. **"Bak Tahmasp!"** demiş. **"Ben, insanlığın bütün tarihini biliyorum. Şimdi sana, daha ilk günden şahidi olduğum**

bu tarihi anlatacağım." deyip başlamış anlatmaya. Anlatmış, anlatmış, anlatmış... Günler, geceler boyu anlatmış Şahmaran. Tahmasp da hayranlıkla dinlemiş o işi yeni bir anlam katan yeraltı güzelini. Bu sohbetler sırasında Tahmasp ve Şahmaran arasında tarihin en soylu aşklarından birisi başlamış. Günler, haftalar, aylar geçmiş. Şahmaran'ın anlatacağı bir şey kalmamış artık. Tahmasp da anasını ve yer yüzünü özlemeye başlamış. Bir gün dayanamamış ve düşüncesini Şahmaran'a açmış. Şahmaran, Tahmasp'ın kendisinden sıkıldığını, sevgisinin azaldığını düşünerek derinden sarsılmış ve gitmesine izin vermemiş. Ancak günler geçip Tahmasp'ın üzüntüsünden eriyip bittiğini görünce dayanamamış ve ona şöyle demiş:

- Ey Tahmasp, sözlerime kulak ver, beni iyi dinle. Biliyorum, gitmene izin verirsem sen de bana ihanet edeceksin ve yerimi insanlara söyleyeceksin. **Ancak bu topraklarda aşklar ölümünedir.** Sen benim bugüne kadar tatmadığım mutluluğun, yaşamadığım duyguların kaynağısın. Bu mutluluğumu

senin mutluluğuna değişebilecek kadar seni seviyorum. Artık bu üzüntüne dayanamıyorum. Mutlu olmak istediğin yere gidebilirsin.

Tahmasp, Şahmaran'ın bu sözleri karşısında hem üzülmüş hem de sevinmiş. Şahmaran son olarak, **"Bana bir söz vermeni istiyorum. Ne sebeple olursa olsun başka insanlarla beraber suya girme!"** demiş. Tahmasp sevinçle Şahmaran'a sarılmış ve ona asla ihanet etmeyeceğine

dair yeminler etmiş. Tahmasp mağaradan çıktıktan sonra eski hayatına kaldığı yerden devam etmiş. Marangozluk yapan Tahmasp, arada sırada da gizlice o mağaraya giderek Şahmaran'ı ziyaret ediyormuş. Eskisi kadar olmasa da birlikte olduklarında mutlu oluyorlarmış. Bu şekilde buluştukları, her birinin kendi dünyasında yaşamaya devam ettikleri bu mutlu günler de uzun sürmemiş. Ülkenin heybetli kralı bir gün amansız bir hastalığın pençesine düşmüş. Ülkedeki hiçbir hekim kralın hastalığına çare bulamamış. Kralın kötü kalpli bir veziri, her seferinde krala hastalığının tek çaresinin Şahmaran'da olduğunu

söylüyormuş. Onun etinden bir parça yemesi halinde hastalığının derman bulacağını kralın kafasına sokmuş. Kral da, bir an önce bulunması için çoluk çocuk, yaşlı, genç, hasta demeden tüm ülkeye Şahmaran'ı aramasını emretmiş. Kralın fermanının ulaştığı insanlar her yerde Şahmaran'ı aramaya başlamış. Aramalar uzadıkça kralın hastalığı da iyice artmış. Şahmaran'ı gören kişilerin suya giremediklerini bilen bilge bir adam çıkmış bir gün ve bütün insanların gruplar halinde hamamlara ve nehirlere sokulmasını tavsiye etmiş vezire. Böylece, Şahmaran'ın yerini bilen varsa onu bulabileceklerini söylemiş. Vezir de ülkedeki herkesi hamamlara sokmaya başlamış. Vezir, askerlerle birlikte ülkeyi karış karış gezip insanları suya ya da hamama sokup Şahmaran'ı daha önce görmüş olup bunu saklayan kişiyi tespit etmeye çalışmış. Ve bir gün, Tahmasp'ın yaşadığı köye de gelmişler. Tahmasp, korku dolu günlerden sonra gafil bir zamanda, köyüne gelen vezir ve askerlerden kaçıp saklanacak vakit bulamadan bir anda kendini hamama götürülen diğer insanların arasında bulmuş. Tahmasp, Şahmaran'a verdiği sözü hatırlayarak önce gitmek istememiş ancak ne kadar direndiyse de askerler onu zorla içeri sokmuşlar. Tahmasp hamama girdikten sonra herkesin gözünün üzerine dikildiğini fark etmiş. Kendisine bakınca bütün vücudunun yılanları gibi pullarla kaplandığını fark etmiş. Askerler hemen Tahmasp'ı yakalayarak vezirin huzuruna çıkarmışlar. Kötü kalpli vezirin amacı kralı iyileştirmek falan değilmiş aslında. Amacı, Şahmaran'ı yakalayıp onun tarih boyunca sahip olduğu sırlarına sahip olmak olan vezir, Tahmasp'a günlerce işkence yaptıktan sonra ona Şahmaran'ın yerini söylemiş. Askerler hemen gidip Tahmasp'ın söylediği mağarayı bulmuşlar ve Şahmaran'ı oradan çıkarıp saraya getirmişler.

Şahmaran ve Tahmasp kralın huzurunda karşı karşıya gelmişler. Şahmaran üzüntülü ve utanç dolu Tahmasp'a dönmüş ve:

- Ey sevdiğim, üzülme! Biliyorum ki sen bana kendi canın için ihanet etmedin ama ben de sana dememiş miydim bu topraklarda aşklar ölümüdür diye. Anladın mı şimdi?

Tahmasp, Şahmaran'ın bu sözleri karşısında ne diyeceğini bilemeden içten içe kahrolmuş. Şahmaran sözlerine devam etmiş.

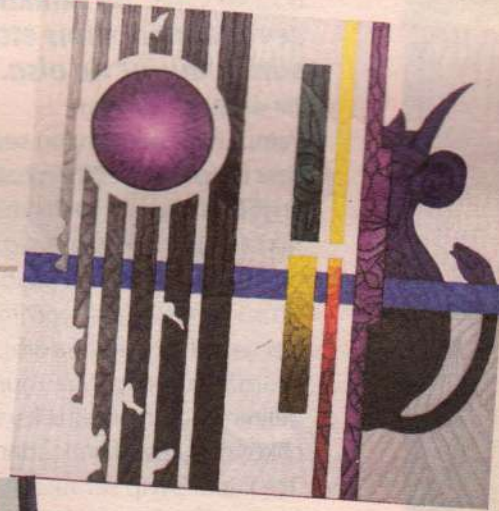
-Şimdi size sırlarımı vereceğim. Kim ki benim kuyruğundan bir parça koparıp yerse, o kişi dünyanın bütün sırlarına sahip olacak. Her kim ki benim kafamdan bir parça koparıp yerse o da o anda ölecek.

Şahmaran daha sözlerini bitirmeden kötü kalpli vezir elindeki kocaman kılıcıyla atılıp Şahmaran'ın bedenini ikiye ayırmış. Vezir, kuyruğundan bir parça koparmış, Tahmasp da duyduğu acı ve utançla bir anda atılıp Şahmaran'ın kafasından bir parça yutmuş. Kötü kalpli vezir kuyruktan kopardığı parçayı ağızına atar atmaz oracıkta can vermiş. Tahmasp'a ise hiçbir şey olmamış! Şahmaran, asırlar boyu, kötü insanların sahip olmasından koruduğu bilgeliğine sevdiğinin, Tahmasp'ın sahip olmasını sağlamış böylelikle. Tahmasp, bu hazin olaydan sonra yaşadığı yeri terk etmiş ve yollara düşmüş. Tüm dünyayı dolaşmaya başlayan Tahmasp zamanla **Lokman Hekim** olarak anılmaya başlanmış artık...

Şahmaran

Masum Kraliçe

Kraliçenin İksiri

Şahmaran'ın Son Günü

3. MARDİN BİENALİ

(17 Ekim - 17 Kasım)

Mardin Sinema Derneği'nin düzenlediği Mardin Bienali bu yıl üçüncü kez düzenleniyor. 17 EKİM - 17 KASIM 2014 tarihleri arasında gerçekleşecek bienalde mekanlar organik bir biçimde, bir anlamda hayatların şiirselleştiği ve bir takım tümel ve tikel mitolojilerin kurulduğu bir anlamı işaret edecek şekilde belirlenmiş. Mardin Bienali'nin küratörleri Mardinliler, sanatçıların çoğu da öyle. Aralarında "esnaf ve sanatkar"lar da olacak.

Cansu Ekmekçioğlu

düğün kafası

Sen Instagram'a #HennaNight yazarsın, ama düğün kınanı yengen yakar.

Evlilik kafasına ne kadar mesafeliysem, işin eğlence kısmında o kadar varım. **Bu gökkubbe altında, sevdiklerinle dans ettiğin her yer, cennetin test sürüşüdür ne de olsa.** O yüzden, ben tam teşekkürllü bir düğün insanıyım.

Yalnız, itiraf edeyim, bu sezon çok sert geçtil! Fark ettim ki, bileğimin hakkıyla yıllar içinde eriştiğim baş nedimelik makamında artık dışli bir rakibim var: **Düğün organizasyon şirketleri!**

"Evet, kızlar, 5 dakika içinde kınaya çıkıyoruz! Güzel bir tek sıra istiyorum hemen.

Her şey planladığımız gibi. Aklınızda di mi? Kıkırdamak yok. Çok üzgünsünüz şu an, gelinimiz gidiyor! Müzik yavaşladığında yere çöküyorsunuz, davulcudan komut gelince üçe kadar sayıp sonra..."

Organizatör hanım, bizden arta kalan direktiflerini, elindeki telsiziyle salondaki DJ'ye, gözleriyle hepimizin bindallılarımızla dizildiği hazırlık odasındaki profesyonel dans ekibine bölüştürüyor.

"Tepsi hazır, ayna hazır, sandık hazır! OKEY!"

Duvara instagram etiketini yansıttık. OKEY!"

"Bir saniye ya, ne aynası!"

Kaftanlar içindeki kız tarafından homurtular yükseliyor bir anda. "Bizde ayna falan yoktur!" diyor sıranın önündeki gelin. "Size listesini vermiştim geçen hafta koordinasyon toplantısında!"

Organizatör hanım bu "ufak konsept hatasına" derhal müdahale edip özürler üstüne özürler diliyor. Başka diyarların adetlerinden aramıza sızmaya çalışan kaçak ayna artık "konsept-dışı". Bizim kına, böylece ait olduğu esas yöresine hızla geri dönüyor. Gerçekten ihtiyacımız var mı bu konseptlere, komutlara? İstedüğümüz, sahiden de organizatörlerin vaadettiği gibi "yılın düğünü"nü yapmak, "yılın gelini/damadı" olmak mı? Yoksa neşeli bir düğünde dibine kadar eğlenen gelin ve damat olmak mı?

Şirketlerle koordinasyon toplantısı yapmaktansa; anneanneler, babaanneler, yengelerle konuşalım; kardeşlerle, kuzenlerle, arkadaşlarla iş bölümü yapalım. Mükemmel olmasına gerek yok ki...

Bizim olsun.

Doğal olsun.

KAFA'mıza göre olsun!

KAFA yaparken

- Kapak arka planı sarı mı, kırmızı mı?
- Ben erasmus yapıyorum, Portekiz'e gidicem.
- Kapak kırmızı olsun, 5 kuruş fazla olsun.
- Abi ben alternatif gruplarla röportaj mı yapsam diyorum?
- Hayır, o başlık olmaz...Çok cinsiyetçi!
- Burak senin erasmus n'oldu?
- Dur abi, ben şu yazıyı bir kırpayım! O başlığı da kısalt!
- Yanık kokusu mu geliyor?!
- Abi alternatif gruplarla konuşuyorum ben bu arada...
- Benim bu erasmustan hala ses yok... Vize çıkmayacak galiba
- Saat kaç? Kokoreç yiyen var mı?
- Yalnız kapak nefis oldu ya...
- Ayrıntılara takılma Koray!
- Benim erasmus yalan oldu galiba...
- Yahu söylemediniz mi adama vuruş sayısını!!!
- Abi alternatif gruplarla görüştüm ben, ilginç olur, haberin olsun.
- Burak madem burdasın şu sayfayı yapsana be hacı!
- Bunu yukarı al... Çık çık çık... Yok aşağı koy... Gel yukarı...
- Bu Yıldız Tilbe'yi kim çalışıyor?
- Bu sayfada bir eksiklik var ama ney?
- Begüüüüm huuuuuuuuuuuu!
- Bu yanık kokusu nereden geliyor yaa?
- Biraz sıcak mı oldu burası? Klimayı mı açsak?
- Birgül abla gitmeden bizi bi çaylasana!
- Gençler gelin de şuna bir başlık atalım
- Her ay yeni bir Turgut Uyar şiiri mi?!
- Bu yazı bence kötü, siz de okusanıza bi
- Mert bey bu binanın rögar girişi nerde?
- Pınar kahve saati geldi mi?
- Bir şey yanıyor?
- Ben bu ay intihar kafasına giremedim yaaa.....!!!
- Benim yazı yine mi sansür???
- Koray hadi FIFA oynayalım...
- Aaaaa bu sayfa çok güzel oldu!
- Oha eklere bak!
- Sen onu kendi dergine yaparsın Burak!
- Memo menemene soğan koyma...
- Şermin teyze arıyor!
- Mert ofisin yangına karşı sigortası var mı?
- Koray telefonu şarja tak
- Abi benim alternatif gruplar?
- Öbür aya kaldı onlar...
- Şermin teyze yine arıyor...
- Bunu koyalım mı? Koymayalım mı?
- Benim vize geldi, Cumartesi gidiyorum...

İmtiyaz Sahibi: Mert Çanga

Yayın Koordinatörü: Ayça Derin Karabulut

Görsel Yönetmen: Begüm Semerci / Burak Şahin

www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com - reklam@kafadergi.com

Tel: (0216) 428 9 888/ Baskı: A4 Grafik Matbaacılık Yayıncılık Reklam ve Bilgisayar Hizmetleri Ltd. Şti. (0212) 452 40 99 Mahmutbey Cad. Meriç Sk. No:26 Şirinevler/İst.

Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22

Emrah Serbes

kapanış konuşması

Tünelde sana yol gösterecek rehberin, karanlıktan başka bir şey olmadığını anlarsın.

İnsan en az üç kişidir. Kendisi, olmak istediği kişi ve aradaki farkta yaşayan üçüncü.

En sahibisi de bu üçüncüsüdür.

Olmak istediğin kişiden kendini çıkardığında, aradaki farkta yaşayan kişidir en çok sana benzeyen.

Ne kendin kadar huzursuz ne de olmak istediğin kişi kadar hayalidir o.

Yine bu yüzden iki insanın birbirine aşık olması en az altı kişi arasında geçen bir hadisedir.

Hangi kişiliğinin hangi kişiliğe, hangi parçanın hangi parçaya özlem duyduğunu çözemediğinde, içmeyi unuttuğun sigara parmaklarını yakana kadar karşı duvara bakarsın.

Ve o zaman anlarsın hayatının uzun zamandır neden başka birinin hikâyesiymiş gibi gözükmeye başladığını.

Sokak lambalarının ölgün ışıkları karanlık odalara vurduğunda, duvar saatinin tik taklarından başka ses yokken yanında, sanki bir tek sana açıklanmayan bir sır varmış gibi beklerken anlarsın

aslında boşa beklediğini.

Tünelde sana yol gösterecek rehberin, karanlıktan başka bir şey olmadığını anlarsın.

Anne diye ağlayan çocukların aradığının çoğu zaman şefkatli bir baba olduğunu anlarsın.

Çekip gitmek isterken görünmez bir elin seni nasıl durdurduğunu anlarsın.

Kırk yaşında ama altmış gösteren adamlara daha dikkatli bakarsın o zaman.

Kahvelerin dışarıyı göstermeyen isli camlarına. Berduşlara ve kör kedilere bakarsın.

Gözbebekleri kaymış esrarkeşlere.

Suyun üstüne çıkmış ölü balıklara. Havada asılı gibi duran yırtıcı kuşlara daha dikkatli bakarsın.

Çabalarının sonuç vermediğini gören umutsuz insanların bakışlarıyla ancak o zaman buluşur bakışların.

Bir yağmur çaktırmadan dindiğinde.

Bir gün çenesi ağzının içine kaçmış dişsiz ihtiyarlardan birinin de sen olabileceğini bilirsin artık.

Bir gece ansızın, yapayalnız ölmekten korkarken, cesedimi komşular mı bulacak yoksa sayım memurları mı diye düşünürken hissedersin göğüs kafesinde her gün biraz daha büyüyen, kimsenin kapatamayacağı o boşluğu. Bir kokuya sarılma isteğini.

Bir ömür gibi geçmiş zor, uzun günlerden sonra anlarsın ruhunu zehirleyen karmakarışık düşünceleri.

Büyük heyecanlardan sonra çöken bitkinlikleri.

Kimsenin bulutlara bakmadığı bir şehirde bir lafı döndürüp

dolaştırmadan anlatmanın imkansızlığını. Belki de insanın ne anlatacağını bilemediğinde şair olduğunu anlarsın.

Gözyaşların kurumadan gülmeye başlarsın o zaman. Çünkü bilirsin ki seni artık kimse kandıramaz kolay kolay. Mutsuz insanları kandırmak zordur çünkü.

Hayata her zaman kuşkulu gözlerle bakan mutsuz insanları kandırmak, herkes bilir bunu, çok ayıptır çünkü.

*Hikayem Paramparça isimli kitabındaki bu yazı Emrah Serbes'in izniyle kullanılmıştır.

*Delikanlıydık, kanımızı dellendirirdi, ne yapar eder canımızı
şenlendirirdi, şiiri öğreten bir öğretmen, belki bir şiirtmendi.
Öyle öğrendik lafların, dünyaların deli büyük olduğunu...
Soyadı İlhan, şiiri ilhamdı, olmaya devam ediyor...*

Yaşar Günaçgün

gece buluşması

sen istinyede bekle ben burdayım
içimde köpek gibi havlayan yalnızlığım
çünkü ben buradayım karanlıktayım
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
çünkü elimi kestim beni kan tutuyor
şarabım bütün ekşi suyum soğuk
yanımda olmadın mı seni daha bir çok seviyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
yüzünü ıslatmadan ağlayabilir misin
yarı geceden sonra telefon ettin mi hiç
karanlık adamlar hüvviyetini sordu mu
ben senin olmadığını arıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
bana ait ne varsa hepsi seni korkutuyor sana ait ne varsa
hiçbiri benim değil
belki ölmek hakkımı kullanıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

Attila İlhan

15 Haziran 1925 - 11 Ekim 2005

"Bir ulusun
türkülerini yapanlar,
yasalarını yapanlardan
daha güçlüdür..."*

* William Shakespeare

